

T.C.

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

ARKEOLOJİ ANA BİLİM DALI

**GÜNEYBATI ANADOLU'DA GEÇ NEOLİTİK ERKEN KALKOLİTİK
HACILAR BOYALI SERAMİK GELENEĞİ**

**Serhat DEMİRÖRS
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**DANIŞMAN
Doç. Dr. Ralf BECKS**

BURDUR – 2019

T.C.
BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANA BİLİM DALI

GÜNEYBATI ANADOLU'DA GEÇ NEOLİTİK ERKEN KALKOLİTİK
HACILAR BOYALI SERAMİK GELENEĞİ

Serhat DEMİRÖRS
YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman: Doç. Dr. Ralf BECKS
Üye : Doç. Dr. Ali OZAN
Üye : Dr. Öğr. Üyesi Ashhan YURTSEVER BEYAZIT

BURDUR – 2019

**MAKÜ SOSYAL BİLİMLER
ENSTİTÜSÜ**

YÜKSEK LİSANS JÜRİ ONAY FORMU

M.A.K.Ü Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun ..... tarih ve ..... sayılı kararıyla oluşturulan jüri tarafından 22.07.2019 tarihinde tez savunma sınavı yapılan Serhat Demirci'nin 66. Maddeli Da. Gen. Neo-Erken Kalk. Hacer ve Boyalı Seramik Selenit konulu tez çalışması Arkeoloji Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir.

JÜRİ

ÜYE

(TEZ DANIŞMANI) : Doç. Dr. Ralf BECKS

ÜYE

: Doç. Dr. Ali ÖZAN

ÜYE

: Dr. Öğr. Üyesi Aslıhan YURTSEVER BEYAZIT

ONAY

M.A.K.Ü Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun ...../...../..... tarih ve ...../..... sayılı kararı.

İMZA/MÜHÜR

T.C.
BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ETİK BEYAN

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine göre hazırlamış olduğum “Güneybatı Anadolu’da Geç Neolitik Erken Kalkolitik Hacılar Boyalı Seramik Geleneği” adlı tezin hazırlanması sürecinde akademik etik ilkeleri ihlal etmediğimi taahhüt eder, tezimin kağıt ve elektronik kopyalarının Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım.

Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim.

- Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.
- Tezim sadece Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi yerleşkelerinde erişime açılabilir.
- Tezimin 3 yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

Serhat DEMİRÖRS

Tarih ve İmza

TEŞEKKÜR

Tez çalışmam süresince kıymetli bilgi, birikim ve tecrübeleri ile bana yol göstererek destek olan değerli Danışman Hocam Doç. Dr. Ralf BECKS'e sonsuz teşekkür ve saygılarımı sunarım.

Yüksek lisans eğitimim boyunca yardım, bilgi ve tecrübeleri ile bana sürekli destek olan Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Bilge Ayça POLAT BECKS'e, Doç. Dr. Eray DÖKÜ'ye,

Değerli bilgi, birikim ve tecrübeleriyle bu çalışmamın son halini almasında katkıları bulunan, Pamukkale Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü Prehistorya Anabilim Dalı Başkanı Sayın Doç. Dr. Ali Ozan'a ve İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü Protohistorya ve Önasya Arkeolojisi Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Sayın Dr. Öğr. Üyesi Aslıhan Beyazıt'a;

Lisans eğitimim boyunca bana her alanda destek olan Akdeniz Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü Öğretim Üyelerine,

Çalışmalarım boyunca desteğini esirgemeyen Özgür IRGAT'a, Erdoğan KAYNAK'a, Bilal İMRAK'a, Duygu BARDAKÇI'ya, Özgür Emrah ŞAHİN'e, Kıymet KARACA'ya, Didem ÇATALKÖPRÜ'ye, İnanç YILMAZ'a, Murat ARPACI'ya, Nazlı Tuğçe BAYTAROĞLU'na, Samet KÖSEL'e;

Eğitim hayatım boyunca maddi manevi destekleriyle beni hiçbir zaman yalnız bırakmayan aileme de sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Haziran, 2019

Serhat DEMİRÖRS

ÖZET

Güneybatı Anadolu’da Göller Yöresinde bulunan boyalı seramikler krem üzeri kırmızı ve kırmızı üzeri krem renkte boyanmıştır. Kaplarda kase, çömlek, bardak ve ayrışık formlar görülür. Bant, geometrik ve figüratif motifler görülen bu kaplarda bezeme serbest, panelli, çerçevesel ve rezerve olarak yapılır. Boyalı seramikler Burdur, Isparta, Antalya, Denizli, Afyonkarahisar ve Muğla illerinde görülür. Seramikler Geç Neolitik ve Erken Kalkolitik Dönem’e tarihlenir.

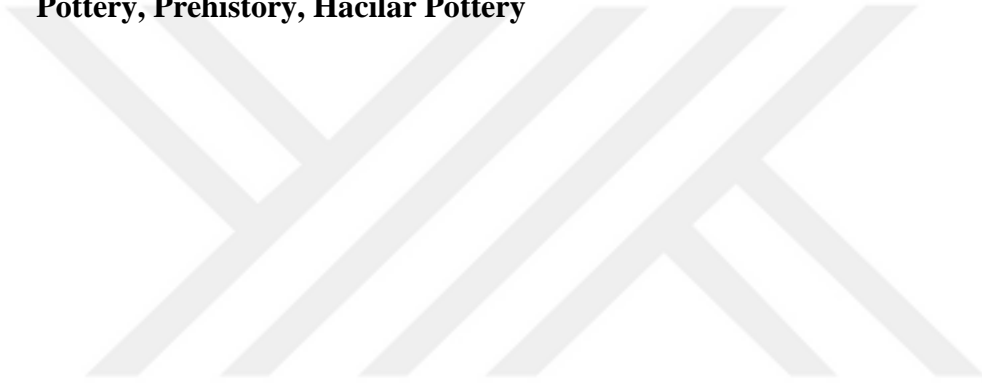
Anahtar Kelimeler: Geç Neolitik – Erken Kalkolitik, Göller Yöresi, Boyalı Seramik, Çanak – Çömlek, Prehistorya, Hacılar Seramikleri

ABSTRACT

Painted ceramics found in southwest Anatolia were painted in cream on red and red on cream colour. Bowl, jar, cup and unusual forms are seen in this wares. Strap, geometric and figurative motifs are seen in these vessels. Vessels decorated as free, paneled, framed and reserved. Painted ceramics are seen in Burdur, Isparta, Antalya, Denizli, Afyonkarahisar and Muğla. This ceramics are dated to the Late Neolithic and Early Chalcolithic.

Keywords: Late Neolithic - Early Chalcolithic, Lakes Region, Painted Ceramic, Pottery, Prehistory, Hacilar Pottery

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	vi
KISALTMALAR.....	ix
TABLolar DİZİNİ	x
LEVHALAR DİZİNİ	xii
GİRİŞ.....	2
1. ARAŞTIRMA TARİHÇESİ.....	4
2. YÖREDE YAPILAN KAZILAR.....	6
2.1. Hacılar	6
2.2. Kuruçay.....	10
2.3. Höyücek.....	13
2.4. Bademağacı.....	14
3. KRONOLOJİ	16
4. BOYALI SERAMİĞİN GRUPLANDIRILMASI	20
4.1. Hacılar A Grubu	21
4.2. Hacılar B Grubu.....	23
4.3. Kuruçay A Grubu	24
4.4. Kuruçay B Grubu	24
4.5. Beyaz Boya Bezekli Mal Grubu.....	25
5. FORMLARIN TANITIMI.....	27
5.1. Hacılar A Grubu	27
5.1.1. Kaseler.....	27
5.1.2. Çömlekler.....	30
5.1.3. Bardaklar	32
5.2. Hacılar B Grubu.....	33

5.2.1. Kaseler.....	33
5.2.2. Çömlekler.....	35
5.2.3. Bardaklar	37
5.2.4. Ayrışık Kaplar	38
5.3. Kuruçay A Grubu	39
5.3.1. Kaseler.....	39
Kuruçay A Grubu kaselerinde 4 form görülür.(Levha 6)	39
5.4.1. Çömlekler	39
5.4. Kuruçay B Grubu	40
5.4.1. Kaseler.....	40
5.4.2. Çömlekler.....	41
5.5. Beyaz Boya Bezekli Mal Grubu.....	41
5.5.1. Kaseler.....	41
5.5.2. Çömlekler	43
6. BEZEMELERİN TANITIMI	45
6.1. Motifler.....	45
6.1.1. Bant.....	45
6.1.2. Geometrik	45
6.1.3. Figüratif	45
6.2. Biçimler	45
6.2.1. Serbest	46
6.2.2. Panelli	46
6.2.3. Çerçevesi.....	47
6.2.4.Rezerve	47
6.3. Bezemelerin Kullanımı	47
6.3.1. Hacılar A Grubu	47
6.3.2.Hacılar B Grubu.....	51
6.3.3. Kuruçay A Grubu	54
6.3.4. Kuruçay B Grubu	56
6.3.5. Beyaz Boya Bezekli Mal Grubu.....	57

7. DAĞILIM	59
7.1. Burdur	59
7.2. Isparta	61
7.3. Antalya	62
7.4. Denizli.....	62
7.5. Afyonkarahisar.....	63
7.6. Muğla.....	64
8. KOMŞU BÖLGELER İLE KARŞILAŞTIRMA.....	65
8.1. Batı Anadolu	65
8.2. Orta Anadolu.....	66
8.3. Güney Akdeniz	68
SONUÇ	70
KAYNAKÇA	75
EKLER.....	81
ÖZGEÇMİŞ.....	177

KISALTMALAR**Bkz. : Bakınız****cm. : santimetre****EKÇ : Erken Kalkolitik Çağ****ENÇ : Erken Neolitik Çağ****GKÇ : Geç Kalkolitik Çağ****GNÇ : Geç Neolitik Çağ****İTÇ : İlk Tunç Çağı****km. : kilometre****m. : metre****m² : metrekare****M.Ö. : milattan önce**

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1: Hacılar Tabakalar	10
Tablo 2: Kuruçay Tabakalar	11
Tablo 3: Höyücek Tabakalar	14
Tablo 4: Bademağacı Tabakalar	15
Tablo 5: Hacılar Tarihleme.....	17
Tablo 6: Kuruçay Tarihleme.....	17
Tablo 7: Höyücek Tarihleme	17
Tablo 8: Bademağacı Tarihleme	18
Tablo 9: Karşılaştırmalı Kronoloji Tablosu	19
Tablo 10: Hacılar A Grubu Kaselerde Bezeme	75
Tablo 11: Hacılar A Grubu Çömlelerde Bezeme	93
Tablo 12: Hacılar A Grubu Bardaklarda Bezeme	103
Tablo 13: Hacılar B Grubu Kaselerde Bezeme	107
Tablo 14: Hacılar B Grubu Çömlelerde Bezeme	126
Tablo 15: Hacılar B Grubu Bardaklarda Bezemeler	132
Tablo 16: Kuruçay A Grubu Kaselerde Bezemeler	134
Tablo 17: Kuruçay A Grubu Çömlelerde Bezemeler	139
Tablo 18: Kuruçay B Grubu Kaplarda Bezemeler	140
Tablo 19: Beyaz Boya Bezekli Mal Grubu Bezemeler	142
Tablo 20: Burdur İlinde Boyalı Seramik Bulunan Yerleşmeler	145
Tablo 21: Isparta İlinde Boyalı Seramik Bulunan Yerleşmeler	148
Tablo 22: Antalya İlinde Boyalı Seramik Bulunan Yerleşmeler	149
Tablo 23: Denizli İlinde Boyalı Seramik Bulunan Yerleşmeler	150
Tablo 24: Afyonkarahisar İlinde Boyalı Seramik Bulunan Yerleşmeler	152

Tablo 25: Muğla İlinde Boyalı Seramik Bulunan Yerleşmeler	153
Tablo 26: Mal Grubu Biçim Tablosu	154
Tablo 27: Bant Motif Mal Grubu Tablosu	155
Tablo 28: Geometrik Motif Mal Grubu Tablosu	156
Tablo 29: Figüratif Motif Mal Grubu Tablosu	158

LEVHALAR DİZİNİ

Levha 1: Hacılar A Grubu Formları.....	159
Levha 2: Hacılar A Grubu Formları.....	160
Levha 3: Hacılar B Grubu Formları.....	161
Levha 4: Hacılar B Grubu Formları.....	162
Levha 5: Hacılar B Grubu Formları.....	163
Levha 6: Hacılar B ve Kuruçay A Grubu Formları.....	164
Levha 7: Kuruçay B ve Beyaz Boya Bezekli Mal Grubu Formları.....	165
Levha 8: Burdur ve Isparta İlleri Dağılım Haritaları.....	166
Levha 9: Antalya, Muğla ve Afyonkarahisar İlleri Dağılım Haritaları.....	167
Levha 10: Denizli İli Dağılım ve Hacılar A Grubu Dağılım Haritaları.....	168
Levha 11: Hacılar B ve Beyaz Boya Bezekli Mal Grubu Dağılım Haritaları.....	169
Levha 12: Boyalı Seramik Genel Dağılım Haritası.....	170

GİRİŞ

Varoluşunun ilk anından itibaren çevresinde bulunan tüm materyali, yaşamını kolaylaştıracak biçimde kullanmayı başaran insanlık için en verimli malzemelerden birisi uzun zamandır kil olmuştur. Kil nemlendikten sonra kolay şekillendirilebilmesi ile hem sanatsal, hem de işlevsel olarak, insanlık tarihinde büyük bir yer edinmiştir. Kilin çanak çömleğe dönüştürülmesinin keşfinden sonra insanlık neredeyse hiç ara vermeden pişmiş toprağı kullanmıştır.

Binlerce yıl boyu insan hayatında yer edinen seramik antik yerleşimlerde neredeyse en çok karşılaşılan kültürel materyaldir. Kazı ve araştırmalardan bağımsız olarak herhangi bir yerleşimde kolayca gözlemlenen seramikler, beslenme, sanat, din ve ekonomi gibi birçok alanda, yerleşimciler hakkında bilgi sağlamaktadır.

Göller Yöresinde Hacılar, Kuruçay, Höyücek ve Bademağacı yerleşmelerinde yapılan arkeolojik çalışmalarda ele geçen seramiklerin bir kısmı bu çalışmanın da konusu olan, boyalı seramiklerden oluşmaktadır. Kazısı yapılan bu merkezlerin dışında kazı ve yüzey araştırmaları sonucunda da Burdur, Isparta, Antalya, Denizli, Afyonkarahisar ve Muğla illerinde de çeşitli yerleşimlerde boyalı seramiklere rastlanmıştır.

Bu çalışmanın amacı Güneybatı Anadolu'da merkezi Hacılar olmak üzere, yapılan kazı ve yüzey araştırmalarında ortaya çıkan "Boyalı Seramiklerin" tipolojik, kronolojik ve yayılım açısından değerlendirilmesidir.

Bu çalışmanın kapsamı tarihsel olarak Geç Neolitik ve Erken Kalkolitik Dönem'lerdir, Coğrafi olarak ise Burdur, Isparta, Antalya, Denizli, Afyonkarahisar ve Muğla illerinde bulunan yerleşmelerdir.

Bu çalışmanın yöntemi söz konusu bölgede yapılan kazı ve araştırmalar sonucunda ortaya çıkan literatürün taranması, literatürde bulunan boyalı seramiklerin toplanması, kataloglanması ve değerlendirilmesidir. Söz konusu literatür; kazı ve araştırma sonuçları, kazı ön raporları, bölge seramikleri hakkında yazılan dergi, kitap ve makale gibi yayınlardır.

Bu çalışmada ele alınan boyalı seramik geleneğinde üretilmiş seramikler hakkında;

- Seramikler hangi yerleşmede ve hangi tabakada ortaya çıkar ?
- Üretim yer(ler)i nerededir ?
- Ele geçen seramiklerin formları nelerdir ?
- Ele geçen seramiklerde kullanılan bezemeler nelerdir ?
- Seramik formları ve kullanılan bezemeler arasında ilişki var mıdır ?
- Boyalı seramiğin Güneybatı Anadolu içerisinde dağılımı nerelerdedir ?
- Boyalı seramiklerin Anadolu'da boyalı seramik ele geçen diğer yerleşmeler ile etkileşimi var mıdır ?
- Boyalı seramiklerin kronolojisi nedir ?

sorularına cevap aranmıştır.

1. ARAŞTIRMA TARİHÇESİ

Geneli Burdur ve Isparta'da olmakla beraber; Afyonkarahisar, Denizli ve Antalya illeri içerisinde yer alan Göller Yöresi, coğrafyası itibarı ile içerisinde birçok göl ve akarsu barındırmaktadır. Göl ve akarsuların yanı sıra Batı Torosların yüksek kesimlerinde yer almasından ötürü birçok platoya da sahip bu yöre, günümüzde olduğu gibi tarih öncesi dönemde de birçok yerleşimcinin tercihi olmuştur.

Yörede tarih öncesi araştırmaların başlangıcı Cumhuriyet Dönemi öncelerine kadar uzanmaktadır. Yörede yapılan en erken araştırmalar Ormerod tarafından 1910 yılında başlamıştır.¹ Devam eden süreçte ise 1944 yılında Türk Tarih Kurumu adına Şevket Aziz Kansu yönetiminde bir heyet yörede araştırmalar yapmışlardır.² 1950'li yılların başında İsmail Kılıç Kökten yörede araştırma yapmıştır. 1955 yılında Antalya yakınlarındaki Karain Mağarası'nın keşfi duyurulmuştur.³

Yörede 1950'li yıllarda araştırmalar yapan bir diğer araştırmacı da James Mellaart'tır. Mellaart, Güney Anadolu'da yaptığı araştırmada Göller Yöresi de dahil olmak üzere birçok merkezi ziyaret etmiştir⁴. 1950'li yılların sonunda Mellaart "Hacılar Kazıları"nı başlatmıştır,⁵ ayrıca Mellaart Seton Lloyd ile birlikte 1954 yılında yöredeki bir başka tarih öncesi merkez olan Denizli'nin Çivril İlçesi yakınlarındaki "Beycesultan" yerleşiminde kazılara başlamıştır.⁶

1963 yılında Machteld Mellink Antalya ilinin Elmalı ilçesinde yer alan "Karataş Semayük"te kazılara başlamıştır⁷ devam eden süreçte Ralph Solecki 1964 yılında Konya

¹ Henry Ardene Ormerod, "Prehistoric Remains in South-Western Asia Minor. II", *The Annual of the British School at Athens*, C. 18, 1911/1912.

² Şevket Aziz Kansu, "Isparta, Burdur İlleri Çevresinde TTK Adına 1944 Haziranında Yapılan Prehistorya Araştırmalarına Dair İlk Rapor, *Belleten*, C. 9, S. 34, 1944.

³ İsmail Kılıç Kökten, "Antalya'da Karain Mağarası'nda Yapılan Prehistorya Araştırmalarına Toplu Bir Bakış", *Belleten*, C.19, S.75, 1988.

⁴ James Mellaart, "Preliminary Report on a Survey of Pre-classical Remains in Southern Turkey", *Anatolian Studies*, C.4, 1954.

⁵ James Mellaart, "Excavations at Hacılar, First Preliminary Report" *Anatolian Studies*, C.8, 1954, s.175-240.

⁶ Lloyd Seton ve James Mellaart, "Beycesultan Excavations. First Preliminary Report." *Anatolian Studies*, C. 8, 1958, s.93-125.

⁷ Machteld Mellink, "Excavations at Karataş-Semayük in Lycia, 1963" *American Journal of Archaeology*, C. 68, S. 3, 1964, s.269-278.

ilinin Suğla ve Beyşehir ilçelerinde sürdürdüğü araştırmayı yayınlamıştır.⁸ 1964 ve 1965 yıllarında Jacques Bordaz tarafından Konya ili Seydişehir ilçesi yakınlarındaki “Suberde-Görüklü Tepe” yerleşmesinde kazı çalışmaları yapılmıştır.⁹ 1967 ve 1968 yıllarında Mellink ekibinden Christine Eslick “Bağbaşı” yerleşiminde araştırmalar yapmıştır.¹⁰ 1969 yılında Jacques Bordaz tarafından, daha önce Solecki’nin yüzey araştırmasıyla tanıtılan Konya ili Beyşehir ilçesi yakınlarındaki “Erbaba” yerleşiminde kazılar yapılmıştır.¹¹

Yörede araştırma yapan bir başka araştırmacı ise Mehmet Özsait’tir. Mehmet Özsait yörede uzun yıllar süren kapsamlı yüzey araştırmaları gerçekleştirmiştir. Bu araştırmalar çerçevesinde Burdur ve Isparta illerinde birçok yerleşim yerini ziyaret etmiş ve yeni yerleşmeler keşfetmiştir,¹² devam eden yıllarda yörede, Refik Duru tarafından çeşitli araştırmalar gerçekleştirilmiş; “Kuruçay”¹³, “Höyücek”¹⁴ ve “Bademağacı”¹⁵ yerleşmelerinde kazı ve araştırmalar yapılmıştır. Ayrıca Duru Hacılar nekropolünü araştırmak için Hacılar çevresinde çeşitli çalışmalarda bulunmuştur.¹⁶ Ayrıca Gülsün Umurtak yönetiminde 2011 yılında başlayan Hacılar Büyük Höyük Kazısı da yörede yapılan bir başka tarih öncesi dönem kazısıdır.

1980’li yıllarda Işın Yalçınkaya Batı Toroslarda Paleolitik Dönem araştırmaları yapmıştır.¹⁷

⁸ Ralph Solecki, “An Archeological Reconnaissance in the Beyşehir-Suğla Area of South Western Turkey” *Türk Arkeoloji Dergisi*, S. 13, C.1,1964, s. 129-148

⁹ Jacques Bordaz, “The Suberde Excavations, Southwestern Turkey an İnterim Report.” *Türk Arkeoloji Dergisi*, S.17, C.2,1968, s. 43-71.

¹⁰ Christine Eslick, “Elmalı Karataş I, The Neolithic And Chalcolitic Periods Bağbaşı and Other Sites, Bryn Mawr College, Bryn Mawr, 1992.

¹¹ Jacques Bordaz, “A preliminary Report of the 1969 Excavations at Erbaba, a Neolithic Site Near Beyşehir, Turkey”, *Türk Arkeoloji Dergisi*, S.18, C.2, 1970, s. 59-64

¹² Mehmet Özsait, “Pisidia Bölgesi’nde Yeni Prehistorik İskan Yerleri (I): Kuruçay, Çığırkankaya, Çallica, Yağlıyurt Yerleşmeleri”, *Anadolu Araştırmaları*, C.4-5, s. 71-93

¹³ Refik Duru, “Kuruçay Höyük I, 1978-1988 Kazılarının Sonuçları Neolitik ve Erken Kalkolitik Çağ Yerleşmeleri”, *Türk Tarih Kurumu Basımevi*, Ankara, 1994.

¹⁴ Refik Duru ve Gülsün Umurtak, “Höyücek. 1989-1992 Kazılarının Sonuçları, Türk Tarih Kurumu Yayınları V. Dizi- S.49”, Ankara,2005.

¹⁵ Refik Duru, “Bademağacı Höyüğü (Kızılkaya) Kazıları 1993 Yılı Çalışma Raporu” *Belleten*, C. 60 S.229, s. 783-813.

¹⁶ Refik Duru, “Hacılar Mezarlık Arama Çalışmaları 1996” 5. Araştırma Sonuçları Toplantısı, 1987, s. 109-111.

¹⁷ Işın Yalçınkaya, “Batı Toroslarda Paleolitik Çağ Yüzey Araştırmaları” 3. *Araştırma Sonuçları Toplantısı*, 1985, s. 429-449.

2. YÖREDE YAPILAN KAZILAR

2.1. Hacılar

Hacılar yerleşimi Burdur ilinin 26 km. güneybatısında yer alan Hacılar köyünün 1,5 km. batısında yer alır. Deniz seviyesinden 940 m. Burdur Gölü seviyesinde 100 m. yukarda kalan dağlık arazilerin arasında yer alan bir vadidedir¹⁸. Yerleşimin yukarı kısımlarında kireçtaşı dik kayalıklar yer alır ve burada bir kaynak ortaya çıkar, günümüz yerleşimi kaynağa yakın bir konumda kurulmuş olmasına karşın prehistorik yerleşme kaynaktan uzak bir konumda tarım arazilerinin arasında yer alır.¹⁹

James Mellaart'ın yörede yaptığı yüzey araştırması esnasında yöre buluntularıyla tarihçe olarak bağlantısı olmayan bir grup boyalı kap-kacak ele geçmiştir. Bu kaplar diğer komşu yerleşmelerdeki kontekste uymadığı gibi; Tunç Çağı ve Kalkolitik Dönem buluntularıyla da bağlantısızdır.²⁰ Mellaart tarafından Burdur yöresinde bu boyalı kapların araştırılması esnasında bir öğretmen olan İbrahim Şadi Balaban tarafından bir grup boyalı çömlek fotoğrafı Mellaart'a gösterilmiştir. Mellaart bu fotoğraflar doğrultusunda Hacılar'da araştırmalarda bulunmuş ve iki adet bütün kap ele geçirmiştir²¹.

Yapılan bu keşif sonrasında yörede 1957 yılından başlayarak 1960 yılına kadar dört sezon kazı gerçekleştirilerek höyük hakkındaki bilgiler gün yüzüne çıkarılmıştır.²²

Göle doğru eğimli bir terasta konumlandırılmış olan höyük; çok göze çarpmayan yapıda 130 m. çapında ve 5 m. Yüksekliğindedir.²³ Yapılan çalışmalarda; höyüğün doğu kısmında üst üste 13 yapı katı, batı kısmında yapılan sondajlarda ise, doğu yerleşimiyle arasında büyük bir tarihsel boşluk olduğu sanılan 7 katlı bir Akeramik tabakalanma olduğu Mellaart tarafından saptanmıştır.²⁴

¹⁸ James Mellaart, "Excavation At Hacilar I", Edinburg University Press, Edinburg,1970, s. xii

¹⁹ Mellaart,1970: xii

²⁰ Mellaart,1970: xi

²¹ Mellaart,1970: xi

²² Mellaart,1970: xiii

²³ Mellaart,1970: xii

²⁴ Mellaart,1970: 92

Söz konusu bu Akeramik katlar, dikdörtgen planlı küçük odacıklar ve avlularla temsil edilmektedirler, bu yapılar; 25 cm. seviyesinin üstünde korunmamışlardır.²⁵ Duvarlar farklı ebatlarda (birçoğu 72x28x8 cm.) kerpiç tuğladan yapılmışlardır, duvarların çoğu tek bir tuğla kalınlığındadır, avlu duvarlarında ise kalınlık 1 m. civarı olabilmektedir.²⁶ Duvarlar sıvalı yapıdadır, taş temeller sadece ağır duvarlar altında görülmektedir, zemin döşemelerinde boyalı tabanlar vardır.²⁷ Bina girişleri tespit edilememiştir.²⁸ Akeramik I ve II üst seviye temelleri tarafından tahrip edilmiştir, Akeramik III ise II ile aynı avlu duvarlarını kullanmıştır.²⁹ Akeramik IV ve V tabakaları I, II ve III. tabakalara göre daha fazla veri sunmaktadır. Akeramik IV duvarları sağlam taş temeller üzerine kerpiç tuğlalarla yapılmıştır, bu duvarlarla birlikte fırın ve ocak yapıları da ele geçmektedir.³⁰ Akeramik V'te ise oval fırınlar ve dikdörtgen ocaklar ele geçmiştir.³¹

Geç Neolitik tabakalarda (Hacılar IX-VI) ise, mimari IX, VIII ve VII. tabakalarda çok fazla veri sunmamaktadır. Hacılar VI'da ise; büyük dörtgen yapıda taş temelli kerpiç tuğla duvarlı yapılar söz konusudur, bu yapılar avlularla birbirlerinden ayrılmakta sokak ya da geçitler görülmemektedir.³² Yapılar plan olarak benzerlik göstermemekle birlikte genel olarak dikdörtgen planlı ve tek odalı olabilmektedirler, hepsinde 40- 45 m² alanı kaplayan birer oda söz konusudur, bu oda dışında içlerinde ocak, fırın, tahıl deposu, masa benzeri yapılar, seki ve duvar içi dolaplar, öğütme yapıları ve bölümleri birbirinden ayırmak için kullanılan duvarlar bulunan yan odalar da bulunmaktadır.³³ İki katlı olduğu düşünülen evlerin tabanları düzleştirilmiştir, bazı yerlerde 2 m.'ye kadar korunan bu duvarlarda 0,5 m. civarı pencere açıklığı bulunabilir.³⁴ Hacılar V mimari kalıntıları daha çok taban yapılarına ait parçalardan bilinmektedir.³⁵ Hacılar IV yerleşimi höyüğün kuzey

---

²⁵ Mellaart,1970: 3

²⁶ Mellaart,1970: 4

²⁷ Mellaart,1970: 4

²⁸ Mellaart,1970: 4

²⁹ Mellaart,1970: 5

³⁰ Mellaart,1970: 7

³¹ Mellaart,1970: 7

³² Mellaart,1970: 9

³³ Mellaart,1970: 10

³⁴ Mellaart,1970: 18

³⁵ Mellaart,1970: 23

kısmına kaymıştır, Hacılar II yerleşiminin altında kalan yapılar daha çok Hacılar VI yapılaşması ile benzer, avlular ve bir kerpiç tuğladan yapılmış binadan oluşmaktadır.³⁶

Hacılar III yerleşmesi höyüğün, kuzey ve doğu yönlerine kaymıştır, mimari olarak Hacılar VI yapılaşma geleneğinin korunduğu görülür.³⁷Hacılar II yerleşimi, taş temeli olmayan kalınca bir kerpiç tuğlalı duvar ile çevrilmiştir, bu duvarın kuzey kısmında kuleler yer almaktadır.³⁸Hacılar II yerleşmesi batı kısmında evler, merkezde iki tarafı avlulu çömlek atölyelerinin bulunduğu bölüm ve doğu kısmında ise günlük işlerin yapıldığı bölüm olmak üzere, çeşitli bölümlere ayrılmıştır.³⁹ Evler, avlu girişlidirler ve arka kısımları duvara dayanacak şekilde inşa edilmişlerdir, bir ana oda ve giriş odası olan bu yapıların bazılarında ikinci kat kullanımına işaret eden öğeler görülür.⁴⁰

Yerleşmede merkezi konumda yer alan 3 atölyeden ikisi IIB’de de kullanılmıştır, 3 taraftan avlularla çevrili atölyelere her taraftan ulaşım mümkündür, kuzeyde A1 ve A2’nin batı avlusuna bakan kısa girişleri ve evsel alana açılan daha büyük girişleri mevcuttur.⁴¹Bu yapılardan işlik B ise en büyükleridir, yapıda, batı kısma ek olarak batı avludan L biçimli bir pasajdan ulaşılan aynı zamanda güney avluya ve evsel alana da erişimi olan bir ek oda vardır.⁴²Bu üç alanın ana özelliği evsel özellik göstermemeleridir.⁴³Bu yapılar plan olarak normal evlere benzeseler de (iç payandalar, saklama alanları, ocaklar, direkler vb. gibi yapı unsurlarıyla) normal evlerde bulunan fırın, seki, tahıl deposu, gıda artığı gibi kalıntılar bu yapılarda ele geçmemiştir.⁴⁴Yapılarda günlük yaşamın gereksinimleri yerine; kırmızı ve sarı aşı boyası ile dolu mortar ve öğütme taşları, bunların topakları, kil kapları, boya kapları, paletler, modelleme aletleri, kil kepçeler ve kullanılmamış kaplar ele geçmiştir.⁴⁵Çömlekler A1 odasında, oval kaplar A2 odasında kaseler de B yapısında ele geçmiştir.⁴⁶Alanda A1 yapısı

---

³⁶Mellaart,1970: 23

³⁷Mellaart,1970: 24

³⁸Mellaart,1970: 25

³⁹Mellaart,1970: 25

⁴⁰Mellaart,1970: 28

⁴¹ Mellaart,1970: 30

⁴² Mellaart,1970: 30

⁴³ Mellaart,1970: 30

⁴⁴ Mellaart,1970: 30

⁴⁵ Mellaart,1970: 30

⁴⁶ Mellaart,1970: 30

önündeki ekmek fırını hariç fırına rastlanmamıştır.⁴⁷ İşlik alanında çömlek fırınına rastlanmamış olması yangın tehlikesine karşı bir önlem olabilir.⁴⁸ Çömlek fırınlarının kuzey avluda olma ihtimali düşüktür, kuzey avlu çömlek kurutma amaçlı kullanılmış olabilir, güney avlunun ise hayvanlara ayrılmış olduğu düşünülmektedir.⁴⁹ Hacılar IIB ise yangınla tahrip olan IIA'dan sonra yerleşmenin doğu kısmında daha küçük bir yapılaşma ile temsil edilmektedir.⁵⁰ Hacılar I kalesinde tabanlar kildendir, yapıda ocaklar raf ya da dolap olarak kullanılma ihtimali olan yatay ahşaplar, payanda ve direk yuvaları bulunmuştur.⁵¹ Kapı olmayan bu dönem yerleşmelerinde girişler çatıdan olmalıdır.⁵² Hacılar I yerleşiminin yangınla tahribinden sonra yerleşmede IC ve ID olarak adlandırılan daha özensiz bir yapılaşmanın olduğu görülmüştür.⁵³

Tablo 1: Hacılar Tabakalar

TABAKA	DÖNEM	TARİHLEME (Mellaart, 1970; 92)
Hacılar I D	Erken Kalkolitik	M.Ö. 5000
Hacılar 1C		
Hacılar I B		
Hacılar I A		M.Ö. 5247-5037
Hacılar IIB		
Hacılar IIA		M.Ö: 5436-5219
Hacılar III		M.Ö.5450
Hacılar IV		M.Ö. 5550
Hacılar V		M.Ö.5600
Hacılar VI		Geç Neolitik
Hacılar VII	M.Ö. 6080-5820	
Hacılar VIII	M.Ö.5750	
Hacılar IX	M.Ö. 5637-5393	
	Boşluk	M.Ö.6750-5750
Akeramik Hacılar I-VII	Erken Neolitik	M.Ö. 7040-6750

Yapılan çalışmalara göre höyükte kültürel gelişim aşamaları James Mellaart tarafından beş kategoride toplanmıştır.

⁴⁷ Mellaart,1970: 30

⁴⁸ Mellaart,1970: 30

⁴⁹ Mellaart,1970: 31

⁵⁰ Mellaart,1970: 39

⁵¹ Mellaart,1970: 77

⁵² Mellaart,1970: 77

⁵³ Mellaart,1970: 77

Bunlar:

- A: Akeramik aşama, alanda en erken yerleşme (Akeramik I-VII) ⁵⁴
- B: İskanın olmadığı, tipolojik olarak Çatalhöyük'e benzeyen dolgu ele geçen aşama⁵⁵
- C: Hacılar IX-VI'daki refah zamanının yıkımının ardından, Geç Neolitik olarak anılan; yerleşimin yeniden iskanı. (Yaklaşık M.Ö. 5750-5600) ⁵⁶
- D: Hacılar V-II yerleşimleri. Boyalı seramiğin ilk kez ortaya çıktığı, Erken Kalkolitik olarak anılan Geç Neolitik Dönem'in üzerinde gelişim gösteren aşama. (Yaklaşık M.Ö. 5600-5250) ⁵⁷
- E: Hacılar I dönemi; Erken Kalkolitik'in sonu, yeni yerleşimcilerle karakterize boyalı seramik, figürin ve mimari geleneği. (Yaklaşık M.Ö. 5250-5000) ⁵⁸

2.2. Kuruçay

Burdur ilinin Batı kısmında Tefenni'ye giden karayolunun 15. Kilometresinin güneyinde yer alan Kuruçay köyünün 1 kilometre batısında bir tepede yer alan Kuruçay Höyük'te ilk kazı çalışması Refik Duru ve Mehmet Özsait'in birlikte gerçekleştirdiği yüzey araştırmasının ardından 1978 de başlamıştır.⁵⁹ Yapılan çalışmada 16 yapı katı ortaya çıkarılmış dönemseller olarak Erken Neolitik Çağdan, İlk Tunç Çağı II'ye kadar süren zamansal dizilim elde edilmiştir.⁶⁰

⁵⁴ Mellaart,1970: 94

⁵⁵ Mellaart,1970: 94

⁵⁶ Mellaart,1970: 94

⁵⁷ Mellaart,1970: 94

⁵⁸ Mellaart,1970: 94

⁵⁹ Refik Duru, *Kuruçay Höyük I, 1978-1988 Kazılarının Sonuçları Neolitik ve Erken Kalkolitik Çağ Yerleşmeleri*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara,1994, s.1

⁶⁰ Duru, 1994: 6

Tablo 2: Kuruçay Tabakalar⁶¹

YAPI KATI	DÖNEM	TARİHLEME
1	İTÇ II	
2	İTÇ II-I	
3	GKÇ	
3A	GKÇ	
4	GKÇ	
5	GKÇ	
6	GKÇ	
6A	GKÇ	
7	EKÇ	M.Ö. 6210-5990
8	EKÇ	
9	EKÇ	
10	EKÇ	
11	GNÇ	M.Ö. 6080-5720
12	ENÇ	M.Ö. 6160-5910
13	ENÇ	M.Ö. 6380-6010
ANA TOPRAK		

Yerleşmedeki en erken buluntulara 12. katmandaki yerleşimin taban altı kısmında yer alan dolgu malzemesi içerisinde ele geçmiştir.⁶² Moloz kum ve küçük taşçıklar içeren bu dolgu içerisinde çeşitli seramik parçaları ve çakmaktaşı aletler ele geçmesi dolgunun 13. tabaka olarak adlandırılmasını sağlamıştır.⁶³

Yerleşmenin 12. tabakasında yapılan çalışmada 1.10 m kalınlığında temeli olan bir yapıya rastlanmış olup; 8.50x5.30 metre ebadındaki bu yapı ilk anda tek odalı olmasına rağmen ilerleyen süreçte doğu kısmında bir ekle genişletilmiştir, çalışmada yapılan gözlemlere göre bu yapıyı güney kısmında bir başka yapı daha göze çarpmaktadır, bahsedilen bu yapının duvarları hasar görmüş olmasına rağmen dikdörtgen olduğu

⁶¹ Duru, 1994: 6

⁶² Refik Duru, "Göller Bölgesi Neolitiği: Hacılar, Kuruçay Höyüğü, Höyücek, Bademağacı Höyüğü", Edt. Mehmet Özdoğan ve Nezih Başgelen, *Anadolu'da uygarlığın Doğuşu ve Avrupaya Yayılımı Türkiyede Neolitik Dönem Yeni Kazılar- Yeni bulgular*. Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul, 2007,s. 335

⁶³ Duru,2007: 335

anlaşılmaktadır ve üç mekanlı bu yapıya güney kısmında işlevi belirsiz bir duvarla bitişiktir.⁶⁴

12. tabaka yapılanmasının batı kısmında yer alan 11. tabakanın en önemli yapısı 26 metre uzunluğunda 1,10 metre kalınlığındaki duvardır⁶⁵ yapılan araştırmalara göre bu duvar hakkında; yerleşimin etrafını çeviren bağımsız sur sistemi olabileceği ile ilgili bir görüş bildirilmiştir.⁶⁶ Duvarın güneye bakan dış duvarına yarım daire planlı kuleler eklenmiş olup, kare planlı bağımsız kalenin girişinin ise güneybatıda olduğu düşünülmüştür.⁶⁷

11. tabakada yer alan savunma duvarının doğu kısmında yer alan ve güneye doğru uzanan duvarların 10. yapı katına ait olduğu düşünülmektedir.⁶⁸ Bunların bir kısmı 1 m kalınlıkta yapılmış bir kısmı ise 60-70 cm. hatta bazıları 25 cm. ebadına kadar düşebilen çeşitli kalınlıklarda yapılmıştır.⁶⁹ Kalıntılar genellikle bozuk olduğundan; yapılaşma hakkında çok fikir vermemektedir fakat duvar birleşimlerinin açıları, araştırmacılara yapıların dörtgen planlı olduğunu düşündürmüştür.⁷⁰

9. yapı katına ait kalıntılar 10. yapı katı üzerindeki moloz tabaka üzerinde inşa edilen temellerle başlamıştır.⁷¹ Temeller, birisi kısmen, diğeri de iyi durumda korunan iki eve aittir; evlerden biri yamuk planlı ve tek odalı olup, Doğu duvarı 1 metre, kuzey duvarı 70 santimetre ve diğeri iki duvarı da bir tek taş kalınlığındadır.⁷² Evin kuzey doğu köşesinde yıkık bir kısım vardır ve bunun kapı aralığı olup olmadığı hakkında bir veri ele geçmemiştir.⁷³

8. yapı katı temelleri oldukça geniş bir araziyi işgal etmektedir. Tamamına yakını yıkılmış olarak bulunan bu temeller, bu tabakada minimum 5 yapının olduğuna işaret

---

⁶⁴ Duru,2007: 335

⁶⁵ Duru,2007: 336

⁶⁶ Duru,2007: 336

⁶⁷ Duru,2007: 336

⁶⁸ Duru, 1994: 12

⁶⁹ Duru, 1994: 12

⁷⁰ Duru, 1994: 12

⁷¹ Duru, 1994: 12

⁷² Duru, 1994: 12

⁷³ Duru, 1994: 13

etmektedir.⁷⁴Gelişigüzel yerleştirilen bu yapılar, dörtgen planlı olmalıdır ve duvar kalınlıkları 80-95 santimetredir ayrıca bu yapı katında evlerle aynı düzlemde bir kare bir platforma rastlanmıştır, platformun işlevi belirsizliğini korumaktadır.⁷⁵

7. yapı katında bazıları yıkık olan 7 adet ev kazılmıştır.⁷⁶ Orta boy toplama taş temelli bu evler bazen temel ortasına kesme taş yerleştirilmiş olarak karşımıza çıkabilirken temel üstünde ise kerpiç tuğlalarla yükseltilmiş olup kerpiç üstü saman taş ve bazen seramik dolgulu olabilen bir çeşit balçık sıva ile kaplanmışlardır, onarımların da etkisiyle sıva kalınlığı 2 santimetreye kadar ulaşabiliyordu.⁷⁷ Dörtgen planlı bu evler 8x7.50 m. ile 4x3 m. ebatlarına olabiliyordu.⁷⁸ Duvarların iç kısımlarında payandalar olan bu evlerin payanda sayıları 2 ile 4 arası değişiklik gösterirken, payanda kalınlıkları 40-65 cm. ile 80-110 cm. arasında değişmektedir.⁷⁹

2.3. Höyücek

Burdur-Antalya karayolunun Bucak istikametinde 35. kilometresi yakınlarında yer alan höyükte kazı çalışmaları 1989 yılında başlayıp 1992 yılına kadar devam etmiştir.⁸⁰ Yapılan çalışmalar göre yerleşmede dört ana kültür katmanına rastlanmıştır.⁸¹

Tablo 3: Höyücek Tabakalar⁸²

YAPI KATI	DÖNEM	TARİHLEME
Karışık Birikim	Erken Kalkolitik	
Kutsal Alanlar Dönemi	Geç Neolitik	
Tapınak Dönemi	Erken Neolitik II	M.Ö. 6480-6070
Erken Yerleşmeler Dönemi	Erken Neolitik I	M.Ö. 6390-6110
Ana Toprak		

Ana toprak üzerinde yer alan en erken buluntu grubu Refik Duru tarafından “Erken Neolitik I” olarak adlandırılan döneme tarihlenmektedir, bu katmana ait dolguda mimari elemana rastlanmamasına rağmen çeşitli arkeolojik materyal ele geçmesinden

⁷⁴ Duru, 1994: 13

⁷⁵ Duru, 1994: 13

⁷⁶ Duru, 1994: 13

⁷⁷ Duru, 1994: 13

⁷⁸ Duru, 1994: 13

⁷⁹ Duru, 1994: 13

⁸⁰ Duru ve Umurtak, 2005

⁸¹ Duru ve Umurtak, 2005: 10

⁸² Duru ve Umurtak, 2005: 10

dolayı bu katman araştırmacılar tarafında ‐Erken Yerleşmeler Dönemi‐ olarak adlandırılmıştır.⁸³

Erken Yerleşmeler Dönemi olarak anılan tabakanın üzerinde oldukça iyi bir teknikle temel üstü kerpiç tuğlalarla örölmüş sağlam duvarlı yapılarla rastlanmıştır.⁸⁴ Bu aşamaya yapıların içerisinden ele geçen bulgulara dayanarak ‐Tapınak Dönemi‐ adı verilmiştir.⁸⁵

Tapınaklar Dönemi yapılarının yıkılması araştırmacılar tarafından Erken Neolitik Dönem’in sonlanması, Geç Neolitik Dönem’in başlaması olarak yorumlanmıştır.⁸⁶ Bu katmanda ele geçen mimari yerleşimcilerinin költürleri hakkında tam manasıyla fikir vermemiş, fakat bazı alanların özenle sıvanıp üzerlerine çeşitli eşya ve kap kacak bırakılması, alanın kutsal törenler için kullanılmış olabileceği görüşünü ortaya çıkarmıştır ve gene bu görüş doğrultusunda tabakalanma ‐Kutsal Alanlar Dönemi‐ olarak adlandırılmıştır.⁸⁷

Höyücek’in en üst 1 metrelik birikimi Erken Kalkolitik’ten günümüze kadar karışık buluntu içermektedir bu yüzden bu tabaka ‐Karışık Birikim‐ olarak adlandırılmıştır.⁸⁸

2.4. Bademağacı

Bademağacı höyüğü, bugün Antalya iline bağlı olan Bademağacı köyü yakınlarında yer almaktadır. Höyük, Burdur-Antalya Karayolunun 75. km.si yakınlarındadır.⁸⁹ Höyükte Kazılar İstanbul Üniversitesi Edebiyat Faköltesi Protohistorya ve Ön Asya Arkeolojisi Anabilim Dalı adına Prof. Dr. Refik Duru ve Prof. Dr. Gülsün Umurtak yönetiminde 1992 yılında başlamış ve 18 yıl sürdürölerek sonuçlandırılmıştır.⁹⁰

⁸³ Duru ve Umurtak, 2005: 20

⁸⁴ Duru ve Umurtak, 2005: 21

⁸⁵ Duru ve Umurtak, 2005: 22

⁸⁶ Duru ve Umurtak, 2005: 22

⁸⁷ Duru ve Umurtak, 2005: 24

⁸⁸ Duru ve Umurtak, 2005: 25

⁸⁹ Refik Duru, *Tarım’dan Yazı’ya Burdur Yöresi Ve Yakın Çevresi’nin Altıbin Yılı (MÖ 8000-MÖ 2000)*, Kutlu & Avcı Ofset Ltd. şti., Antalya, 2016, s. 27.

⁹⁰ Duru, 2016: 27

Yapılan çalışmada yerleşmede 12 yapı katına rastlanmıştır, buna göre; yerleşmede ana toprak üzerinde ele geçen ilk kültür birikimi, mimari buluntu olmamasına karşın, Erken Neolitik I'e ait 9. yapı katına ait olmalıdır,⁹¹ gene aynı döneme ait olması gereken 8. yapı katında ise kireç katkılı taban sıvası hariç mimari veriye rastlanılmamıştır.⁹² Alanda mimari bulgular Erken Neolitik II'den itibaren ele geçmektedir. Yapı katı 4B'den 1'e kadar benzer planlı 7 ayrı yapı ortaya çıkarılmıştır.⁹³

Erken Neolitik I yapılaşmasının tahribatından sonra, yerleşme kültürü hakkında veriler uzun bir dönem için izlenememektedir, bu döneme tarihlenen az sayıda boya bezekli çanak çömlek ele geçmiştir, ele geçen bu malların kullanıcılarının mimari kalıntılarına rastlanamamıştır.⁹⁴

İlerleyen dönemler için, Geç Kalkolitik ve İlk Tunç Çağı I hakkında bilgi sunacak materyal oldukça azdır⁹⁵

Tablo 4: Bademağacı Höyüğü Tabakalar⁹⁶

YAPI KATI	DÖNEM	TARİHLEME
OTÇ/1 ve 2 Yapı Katları	Orta tunç Çağı	
İTÇ III/1. Yapı Katı	İlk Tunç Çağı III	
İTÇ II/1- 3. Yapı Katları	İlk Tunç Çağı II	
?	İlk Tunç Çağı I	
?	Geç Kalkolitik	
-	Erken Kalkolitik	
GN/1 ve2. Yapı Katları	Geç Neolitik	
EN II/1-3, 3A, 4, 4A, 4B yapı katları	Erken Neolitik II	M.Ö. 6460-6210
EN I/ 5-9. Yapı Katları	Erken Neolitik I	M.Ö. 7050-6690

⁹¹ Duru, 2016: 28

⁹² Duru, 2016: 28

⁹³ Duru, 2016: 28

⁹⁴ Duru, 2016: 29

⁹⁵ Duru, 2016: 29

⁹⁶ Duru, 2016: 27,28

3. KRONOLOJİ

Yörede yapılan çalışmalar sonucu James Mellaart Hacılar kazısı için, Refik Duru Kuruçay, Höyücek, ve Bademağacı yerleşmeleri için C14 analizleri ile kesin tarihleme önerilerinde bulunmuştur. Ayrıca Ulf Schoop ve Laurens Thissen yöre kronolojisi için çalışmalarda bulunmuştur.

Hacılar yerleşiminde yapılan kazılar sonucu Mellaart, Hacılar tabakalarını üç aşamada incelemiştir. Buna göre tabakalanma; Akeramik, Geç Neolitik ve Erken Kalkolitik olarak ayrılmıştır.⁹⁷ Akeramik Hacılar'da 7 tabaka olduğu iddia edilmiş. Tabaka IX-VI arası Geç Neolitik, V-I arası dönem ise Erken Kalkolitik dönem olarak değerlendirilmiştir. Refik Duru ise Hacılar çevresinde yaptığı araştırmalar⁹⁸ neticesinde Hacılar'da neolitiğin olmadığını iddia etmiştir.⁹⁹ Duru, kronolojik adlandırma için yeni bir öneride bulunmuştur, buna göre; Mellaart'ın Akeramik olarak tanımladığı tabakalar; Erken Neolitik I, Mellaart' a göre Geç Neolitik olan tabakalar; Erken Neolitik II, Mellaart'ın Erken Kalkolitik olarak tanımladığı tabakalar ise Erken Kalkolitik ve Geç Neolitik Dönem olarak adlandırılmaktadır.¹⁰⁰

Laurens Thissen yaptığı kronoloji çalışmasında ise Hacılar IX-VI ve Hacılar V-II tabakaları arasında yer alan katmanların ayrı ayrı birer yerleşim katmanı olmadığını, dönemler içerisinde aynı yapı unsurlarının çeşitli onarımlarla birkaç kuşağa sürekli olarak hizmet ettiğini ve bu tabakaların birleştirilmesi gerektiğini söylemektedir.¹⁰¹

⁹⁷ Mellaart, 1970: 92

⁹⁸ Refik Duru, "Hacılar Nekropolü Arama Çalışmaları", *4. Araştırma Sonuçları Toplantısı*, Ankara, 1987, s. 335-338.

⁹⁹ Refik Duru, "Were the Earliest Cultures at Hacilar Really Aceramic", Edt. Kutlu Emre, Machteld Mellink, Borthel Hrouda ve Nimet Özgüç, *Anatolia and the Ancient Near East. Tahsin Özgüç'e Armağan*, Ankara, 1989, s,100.

¹⁰⁰ Duru, 2016: 26

¹⁰¹ Laurens Thissen, "The Neolithic–Chalcolithic sequence in the SW Anatolian Lakes Region" *Documenta Praehistorica*, S. 27,2010, s. 271-273.

Hacılar yerleşiminden elde edilen mutlak tarihleme tabloda verilmiştir.

Tablo 5: Hacılar Tarihleme

Hacılar Mutlak Tarihleme Sonuçları (calBC, 2σ)¹⁰²	
Hacılar IA	M.Ö. 5247-5037
Hacılar IIA	M.Ö. 5620-5399
Hacılar VI	M.Ö. 5850-5590
Hacılar VII	M.Ö. 6080-5590
Hacılar IX	M.Ö. 5637-5393
Akeramik Hacılar V	M.Ö. 7040-6750

Kuruçay kazılarında elde edilen mutlak tarihleme tabloda gösterilmiştir.

Tablo 6: Kuruçay Tarihleme

Kuruçay Mutlak Tarihleme Sonuçları (calBC, 2σ)¹⁰³	
7. Kat	M.Ö. 6210 5990
8-10. Kat	-
11. Kat Üst	M.Ö. 6080 5720
11. kat Alt	
12. kat üst	
12. kat	M.Ö. 6160 5910
13. kat	M.Ö. 6380 6010

Höyücek kazılarında elde edilen mutlak tarihleme tabloda gösterilmiştir.

Tablo 7: Höyücek Tarihleme

Höyücek Mutlak Tarihleme Sonuçları (calBC, 2σ)¹⁰⁴	
Karışık Birikim	-
Ara	
Kutsal Alanlar Dönemi	-
Tapınaklar Dönemi	6460-6250
Erken Yerleşmeler Dönemi	6360-6220

Bademağacı yerleşmesinden elde edilen mutlak tarihleme tabloda gösterilmiştir.

Tablo 8: Bademağacı Tarihleme

Bademağacı Mutlak Tarihleme Sonuçları s(calBC, 2σ)¹⁰⁵	
EN II/1	M.Ö. 6230-6060
EN II/3	M.Ö. 6460-6220
EN II/ 3A	M.Ö. 6460-6275
EN II/4	M.Ö. 6420-6230
EN II/4A	M.Ö. 6405-6235
EN II 1/8	M.Ö. 7050-6690

¹⁰² Mellaart, 1970: 93

¹⁰³ Duru, 2016: 30

¹⁰⁴ Duru, 2016: 30

¹⁰⁵ Duru,2016: 32

Kazılar esnasında ele geçen bulgularla yapılan mutlak tarihlemelere ek olarak Thissen ve Schoop da tarihleme önerilerinde bulunmuştur. 4 merkezin mutlak tarihlemeleri hakkında Mellaart, Duru, Schoop¹⁰⁶ ve Thissen'in¹⁰⁷ tarihlemeleri tabloda verilmiştir. (Tablo 9: Karşılaştırmalı Kronoloji Tablosu, Bkz. Sayfa 19)

---

¹⁰⁶ Ulf Dietrich Schoop, *Das Anatolische Chalcolithikum, Urgeschichtliche Studien I*, Verlag Bernhard Albert Greiner, Remshalden, 2005, s. 418-422.

¹⁰⁷ Thissen, 2010:280

4. BOYALI SERAMİĞİN GRUPLANDIRILMASI

Göller yöresinde ele geçen boyalı çanak çömlekler üzerinde çeşitli çalışmalar yapılmıştır. James Mellaart¹⁰⁸, Refik Duru¹⁰⁹ ve Gülsün Umurtak¹¹⁰ yörede yaptıkları kazılar neticesinde bölgenin boyalı seramik geleneği hakkında kazılar ışığında çeşitli bilgiler vermişlerdir. Yöredeki boyalı seramik geleneğinin anlaşılabilmesi için bu çalışmada boyalı seramikler tekrar gruplandırılacaktır.

Söz edilen boyalı seramiklerin büyük bir bölümü Hacılar ve Kuruçay yerleşimlerinden ele geçen parçalardır. Refik Duru, bu parçaların¹¹¹, yüzey işlemleri, form ve bezeme açısından birçok benzerlik taşıdığını ve bu nedenle Hacılar ve Kuruçay seramik geleneğinin çağdaş olduğunu hatta bu iki yerleşmenin aynı kültüre sahip olduğunu iddia etmektedir.¹¹²

Boyalı seramik araştırmacılar tarafından çeşitli şekillerde gruplandırılmışlardır. Buna göre, Hacılar örnekleri James Mellaart tarafından petrografik olarak incelenmiş ve bu inceleme sonucunda kapları, 5’i ana grup olmak üzere, 8 grupta değerlendirmiştir.¹¹³ Fakat Mellaart malzemenin “boyalı mı? boyasız mı?” olduğuna değinmemiştir. Bu ayrıma göre, tabaka IX-VI arası dönemde kaplarda beyaz mika, kuvars ve feldspat katkı yapılmıştır.¹¹⁴ Tabaka V-II arası yaygın olarak ele geçen mallar B(a) ve B(b) olarak ayrılmıştır; buna göre B(a) grubu mallarda riyolitik cam, kalker ve camla birlikte az miktarda feldspat katkı yapılmıştır.¹¹⁵ B(b) grubunda ise vitrik tüf ve cam katkıya rastlanmıştır.¹¹⁶ Tabaka I ile birlikte ortaya çıkan A grubu mallarda ise yoğun kalker ve kuvarsit katkıya rastlanmıştır, bu tabakadan ele geçen mallarda katkı büyük parçalar halindedir.¹¹⁷

¹⁰⁸ Mellaart,1970: 99-148

¹⁰⁹ Duru, 1994: 19-60

¹¹⁰ Duru ve Umurtak, 2005: 27-91

¹¹¹ “Bu çalışmada Hacılar A Grubu olarak adlandırılan seramikler”

¹¹² Duru, 1994: 53, Refik Duru önerisini “A1” olarak tanımladığı mal grubunun iki yerleşmeden ele geçen örneklerinin benzerliğine dayandırmaktadır. Adı geçen bu mal grubu bu çalışmada “Hacılar A Grubu” olarak değerlendirilmiştir.

¹¹³ Mellaart,1970: 142

¹¹⁴ Mellaart,1970: 142

¹¹⁵ Mellaart,1970: 142

¹¹⁶ Mellaart,1970: 142

¹¹⁷ Mellaart,1970: 144

Refik Duru boyalı seramiği A, B ve F Grupları içerisinde değerlendirmiştir.¹¹⁸

Gülsün Umurtak ise Höyücek'te ele geçen buluntuları Mal 6 ve Mal 7 olarak iki grupta değerlendirmiştir.¹¹⁹

Aslıhan Yurtsever boyalı örnekleri, Grup I ve Grup II olarak ayırmış, Grup I'i de kendi içerisinde bezeme stiline göre a, b ve c gruplarına ayırarak değerlendirmiştir.¹²⁰

Bu çalışmada boyalı seramikler yüzey işlemleri, renk ve bezeme biçimlerine göre Hacılar ve Kuruçay buluntuları baz alınarak tekrar gruplandırılmıştır. Buna göre mallar; Hacılar A Grubu, Hacılar B Grubu, Kuruçay A Grubu, Kuruçay B Grubu ve Beyaz Boya Bezekli Mal Grubu olarak beş ana gruba ayrılarak incelenmiştir.

4.1. Hacılar A Grubu

Hacılar IX. Tabakadan itibaren görülen bu kapların sayısı tabaka VI'da artmaya başlamış olup, V. ve II. tabakalar arasında yoğun olarak ele geçen, James Mellaart'ın B(a) ve B(b) grubunda değerlendirdiği bu kaplar¹²¹, Kuruçay yerleşmesinde 13. tabakadan itibaren görülmektedir.¹²² Refik Duru tarafından A1 türü mallar olarak gruplandırılmışlardır. Aslıhan Yurtsever bu malları "Mal Grubu 1a" olarak sınıflandırmıştır.¹²³

İyi pekişmiş temiz bir hamura sahip olduğu saptanan bu kaplarda hamur rengi bej ve kahverengi renklerin çeşitli tonlarındadır.¹²⁴ Astarlama genellikle kap rengine yakın yapılmakta bazen de yapılmamaktadır.¹²⁵ Bu kaplarda ince yapılmış iyi bir astarlama

¹¹⁸ A türü mallar: Duru, 1994: 19-22, B türü mallar: Duru, 1994: 23-25, F türü mallar: Duru, 1994: 28-29

¹¹⁹ Duru ve Umurtak, 2005: 30-31

¹²⁰ Aslıhan Yurtsever, Neolitik Ve Erken Kalkolitik Çağ'larda Burdur-Antalya Bölgesi Bant Ve Geometrik Boya Bezekli Çanak Çömleği, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, 2011, s. 20-31.

¹²¹ Mellaart, 1970: 142

¹²² Duru, 1994: 19

¹²³ Yurtsever, 2011: 20

¹²⁴ Duru, 1994: 19

¹²⁵ Hacılar tabaka IX- VI arası dönem

saptanmıştır.¹²⁶ Kaplar genellikle iyi açkılanmışlardır. Bulanık hatlı bezemelerin sebebi boya tam olarak kurumadan yapılan açkılama işlemidir.¹²⁷

Astar üzerine yapılan belirgin, kırmızı ve kahverengi tonlarında boya bezeme ile tanınırlar. Açık zemin üzerine koyu renk bezeme yapılan bu kaplarda zemin ve bezeme renkleri yaygın olarak; krem üzeri fildişi, fildişi üzeri koyu kırmızı, krem üzeri açık kahve, sarı üzeri koyu kahve ve turuncu üzerine kırmızıdır.¹²⁸

Höyücek örneklerinde Hacılar A Grubu mallar, “Mal 7” olarak tanıtılmıştır. Bej açık kahve ve turuncu tonlarında hamurlu olduğu saptanan bu mallar hamur renginde astarlanmış ve ardından kırmızı ve tonlarında boya ile boyanmışlardır.¹²⁹

Bademağacı örnekleri EN II/3-1 tabakalarında ele geçmiştir, oldukça az sayıda ele geçen bu malların hamurları turuncumsu bej renkte olup, yoğun taşçık ve mika katkıdır.¹³⁰ Kapların iç ve dış yüzeyleri açkılı ve astarlıdır, boyamalar kızıl ve kahverengi tonlardadır.¹³¹ Kaplar kalite olarak Kuruçay ve Hacılar örneklerinden daha düşüktür.¹³²

Yerleşmelerde ele geçen bu malların üzerinde fırınlamadan ötürü benekli bir yapı oluşturduğu saptanmıştır.¹³³

Ele geçen A grubu kaplarda bezeme unsurları çeşitli bantlar, yatay ya da dikey çizgiler, geometrik motifler, figüratif motifler ve neyi sembolize ettiği bilinmeyen çeşitli fantastik figürlerdir. Kapların dekorasyonu için genellikle dış kısım tercih edilmiştir. Kapların iç kısımlarını dekore etmek bu grup mallar için alışılmış değildir. Basit bant motifleri Hacılar IX-VI arasında görülürken, geometrik ve figüratif motifler Hacılar tabaka V’ten itibaren artmaya başlamış Hacılar tabaka I ile birlikte bunların kullanımı son bulmuştur. Hacılar kazılarında yapılan istatistik değerlendirmeye göre Hacılar A Grubu ve Hacılar B Grubu boyalı kapların monokrom kaplara göre buluntu oranı tabakasal

¹²⁶ Duru, 1994: 19, Mellaart,1970: 144

¹²⁷ Mellaart,1970: 102

¹²⁸ Mellaart,1970: 102

¹²⁹ Duru ve Umurtak, 2005: 30-31

¹³⁰ Yurtsever, 2011: 23

¹³¹ Yurtsever, 2011: 23

¹³² Yurtsever, 2011: 23

¹³³ Mellaart,1970: 102, Duru, 1994: 19, Duru ve Umurtak, 2005: 31

dizilim ile paralel olarak artış göstermektedir.¹³⁴ Buna göre tabaka IX-VI arasında genel buluntu içerisinde %10'dan az yer bulan boyalı parçalar; tabaka V'te % 20, tabaka IV'te % 35, tabaka III'te % 45, tabaka IIA'da % 55, tabaka IIB'de % 60, tabaka I'de % 70 oranında görülür.¹³⁵

4.2. Hacılar B Grubu

Hacılar tabaka I'den itibaren görülen bu kaplar Mellaart tarafından A grubu kaplar olarak değerlendirilmiştir.¹³⁶ Yoğun kalker ve kuvarsit katkılı bu kaplarda katkı büyük parçalıdır.¹³⁷ Bu kaplar, toplam Hacılar tabaka I seramik buluntusunun %70' ini; boyalı seramik buluntusunun ise %99'unu oluştururlar.¹³⁸ Bu mallar krem üzeri kırmızı boya ile yapılmıştır. Astar neredeyse her zaman, sarımsı krem renktedir ve boyamada kullanılan kırmızı rengin ton çeşitliliği oldukça sınırlıdır.¹³⁹ Boyama oldukça kalın bir tabaka halinde yapılmıştır ve fırınlamadan ötürü boyada kararmalar olabilmektedir.¹⁴⁰

B grubu kaplar Kuruçay yerleşiminde çok fazla ele geçmemiştir fakat bezeme biçimi açısından Kuruçay "B Türü Mallar" ile benzerlik göstermektedirler.¹⁴¹ Ayrıca az sayıda ele geçen bu mallar, Kuruçay B Türü Mallar'ın tanıtımı yapılırken, Hacılar A Grubu mallara oldukça benzeyen sarımsı krem astarlı ve kırmızı ve kahverengi tonlarda boya bezemeli, kötü açkılı mallar olarak tanıtılmıştır.¹⁴²

Bu malların ana ayırıcı özelliği çizgisel biçimde yapılmış bezemelere sahip olmalarıdır. Bu grup mallarda Hacılar A Grubu mallarda görülen, figüratif unsurlar yerine çizgisel bezemelerin tercih edildiği görülür. Hacılar A Grubu malların aksine Hacılar B Grubu mallarda, kapların hem içi hem de dışı dekore edilmiş olabilmektedir. Kapların iç ve dışında aynı dekorasyonun kullanımı nadir olarak karşımıza çıkmaktadır.¹⁴³

---

¹³⁴ Mellaart,1970: 100

¹³⁵ Mellaart,1970: 100

¹³⁶ Mellaart,1970: 142

¹³⁷ Mellaart,1970: 144

¹³⁸ Mellaart,1970: 132

¹³⁹ Mellaart,1970: 144

¹⁴⁰ Mellaart,1970: 144

¹⁴¹ Duru, 1994: 55

¹⁴² Duru, 1994: 23

¹⁴³ Mellaart,1970: 133

4.3. Kuruçay A Grubu

Bu mallar yoğun olarak Kuruçay yerleşiminde ele geçmektedir. Kuruçay seramik buluntusu içerisinde nicelik olarak ikinci en büyük gruptur.¹⁴⁴Refik Duru tarafından “B Türü Mallar”¹⁴⁵ olarak gruplandırılan bu seramikler, Aslıhan Yurtsever tarafından “Mal Grubu 1b” olarak gruplandırılmıştır.¹⁴⁶

Hamur renkleri kırmızı ve kahverenginin tonlarında olabilmektedir, hamurda küçük ve orta ebatla taşçıklarla katkı görülmekte, bitkisel katkı görülmemektedir.¹⁴⁷ Yüzey işçiliği özensiz olabilen bu parçaların yüzeylerinde yatay ya da dikey oluklar gözlemlenebilmektedir.¹⁴⁸

Refik Duru, bu grup malların Hacılar’da tanınmadığını öne sürmekte¹⁴⁹, James Mellaart’ın, benzer bir parçayı ithal olarak değerlendirmesini de, bu önerisine dayanak olarak kullanmaktadır.¹⁵⁰

4.4. Kuruçay B Grubu

Refik Duru tarafından “F Türü Mallar”¹⁵¹ olarak tanıtilan bu mallar Aslıhan Yurtsever tarafından Mal Grubu 1c olarak değerlendirilmiştir.¹⁵² Hacılar yerleşmesinde bilinmeyen bu kaplar,¹⁵³ Kuruçay 7. katta ortaya çıkmışlardır.¹⁵⁴

Kapların hamurları, açık gri ve bej renktedir.¹⁵⁵Hamurda kum, mika ve taş katkı olduğu saptanmıştır.¹⁵⁶Kaplar hamur renginde ince bir astar tabakasına sahiptir, bazı kaplar bej renkte astarlanmış ve bu bej renk astarlı kaplarda kırmızı renk boya ile bezeme

¹⁴⁴ Duru, 1994: 23

¹⁴⁵ Duru, 1994: 23

¹⁴⁶ Yurtsever, 2011: 24

¹⁴⁷ Duru, 1994: 23

¹⁴⁸ Duru, 1994: 23

¹⁴⁹ Duru, 1994: 55

¹⁵⁰ Mellaart,1970: 148

¹⁵¹ Duru, 1994: 28

¹⁵² Yurtsever, 2011: 24

¹⁵³ Duru, 1994: 55

¹⁵⁴ Duru, 1994: 28

¹⁵⁵ Duru, 1994: 28

¹⁵⁶ Duru, 1994: 28

yapılmıştır.¹⁵⁷Kaplarda boya kalın bir tabaka halinde sürülmüş olup, bazı kaplarda bu boyanın kap yüzeyinden kolayca ayrılabilirdiği gözlemlenmiştir.¹⁵⁸

Açıklama işlemi özenlidir.¹⁵⁹

Bademağacı örneklerinde, Kuruçay B Grubu mallar, gri hamurlu ve mineral katkıdır.¹⁶⁰Yüzey pembemsi bej ve turuncumsu bej renktedir, kırmızı ve kızıl kahverengi tonlarda değişen boya ile bezemeler yapılmıştır.¹⁶¹ Bu grup malların, Bademağacı yerleşmesindeki örneklerinin ayırıcı özelliği, boyanın kalın ve özensiz bir biçimde kap yüzeyine sürülmesidir.¹⁶²

4.5. Beyaz Boya Bezekli Mal Grubu

Hacılar'da, tabaka VI'da ve tabaka I' de ele geçen bu grup mallar tabaka V ve II arasında ele geçmemiştir. Bu kaplar Mellaart tarafından herhangi bir grup içerisinde değerlendirilmemiş bunun yerine ele geçtiği tabakalarda "Beyaz Boyalı" olarak tanımlanmışlardır. Beyaz Boya Bezekli Mal Grubu'nun Höyücek örnekleri Gülsün Umurtak tarafından "Mal 6" olarak gruplandırılmıştır.¹⁶³ Bu malları Aslıhan Yurtsever ise "Grup II" olarak değerlendirmiştir.¹⁶⁴

Hacılar tabaka VI örneği kalın ve kabuğumsu beyaz boyaya sahiptir kap rengi kırmızıdır.¹⁶⁵

Tabaka I seramikleri içerisinde ele geçen beyaz boyalı mallar toplam buluntunun % 1'lik kısmını oluştururlar.¹⁶⁶Bu kaplarda kırmızı veya kahverengi zemin üzerine kirli beyaz renkte boya ince bir kabuk gibi sürülmüştür.¹⁶⁷Kaplar, krem üzeri kırmızı örnekler

---

¹⁵⁷ Duru, 1994: 28

¹⁵⁸ Duru, 1994: 28

¹⁵⁹ Duru, 1994: 23

¹⁶⁰ Yurtsever, 2011: 24

¹⁶¹ Yurtsever, 2011: 24

¹⁶² Yurtsever, 2011: 24

¹⁶³ Duru ve Umurtak, 2005: 30

¹⁶⁴ Yurtsever, 2011: 28

¹⁶⁵ Mellaart,1970: 108

¹⁶⁶ Mellaart,1970: 132

¹⁶⁷ Mellaart,1970: 132

kadar kaliteli değildir, fakat kalite konusunda istisnai durumlar da olabilir.¹⁶⁸ Beyaz boya bezeme, krem üzeri kırmızı bezeme ile birlikte de görülebilmektedir.¹⁶⁹

Beyaz Boya Bezekli Mal Grubu'nun Höyücek örnekleri açık kahve ve gri hamurlu olup hamur içerisinde gri renkli yoğun mineral katkı bulundurulur.¹⁷⁰ Kaplar içte ve dışta kalın kırmızı ve koyu turuncu renk tonlarında astarlıdır.¹⁷¹ İçleri astarsız da olabilen bu kaplarda çoğunlukla açık uygulaması görülür.¹⁷²

Bezeme çoğunlukla kapların dışında bazen de hem içinde hem de dışında bir arada görülmektedir.¹⁷³ Boyama genellikle mat ve kirli beyaz tonlardadır, boyama iyi yapılmamıştır, kısmen aşınan boyalar kaplardan kolayca ayrılabilir.¹⁷⁴

Bademağacı örnekleri Höyücek örnekleri ile benzer yapıda olup, Höyücek örneklerine nazaran daha kalın katkı malzemesi barındırırlar ve daha kalın kenarlıdır.¹⁷⁵ Hamur renkleri bej ve açık kahve olan bu mallar, portakal, kırmızı ve kahverenginin tonlarında astarlanmış olup boyama ise krem ve kirli beyaz renkte boya ile yapılmıştır.¹⁷⁶

---

¹⁶⁸ Mellaart,1970: 141

¹⁶⁹ Mellaart,1970: 141

¹⁷⁰ Duru ve Umurtak, 2005: 30

¹⁷¹ Duru ve Umurtak, 2005: 30

¹⁷² Duru ve Umurtak, 2005: 30

¹⁷³ Duru ve Umurtak, 2005: 30

¹⁷⁴ Duru ve Umurtak, 2005: 30

¹⁷⁵ Yurtsever, 2011: 30

¹⁷⁶ Yurtsever, 2011: 30

5. FORMLARIN TANITIMI

Göller yöresinde ele geçen boyalı seramik formları gruplarına göre sınıflandırılmış olup form adlandırmaları kapların ağız kenar kulp ve kenar yapılarına göre tanıtılmıştır.

5.1. Hacılar A Grubu

Hacılar A Grubu seramiklerinde kase, çömlek ve bardak olarak üç ana form tipi görülmektedir. Söz konusu bu kaplar kendi içlerinde kenar ve ağız yapılarına göre gruplandırılmıştır. Bu gruplandırmaya göre kaplar kendi içlerinde tiplere ayrılmış ve bu tipler aritmetik olarak artacak biçimde numaralanmıştır.

5.1.1. Kaseler

Kaselerde toplam 17 çeşit form vardır. (Levha 1)

“S-Profilli Dışa Dönük Ağızlı Oval Kaseler”, “**Kase 1A**” olarak adlandırılmıştır. Bu örnekler dışa dönük ağız yapısına sahiptir, gövde kesitinde ise S-profillidirler, ve ovaldirler. Hacılar Tabaka IX’ da ortaya çıkar.¹⁷⁷Bu tipin yuvarlak gövdeli örnekleri ise “**Kase 1B**” olarak adlandırılmıştır. Hacılar Tabaka IX’ da ortaya çıkan bu kaplar tüm Hacılar tabakalarında ve Kuruçay ve Höyücek yerleşmelerinde ele geçmektedir.¹⁷⁸

“İçe Dönük Ağızlı Derin Kaseler” “**Kase 2**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar, içe dönük ağızlı, düz kenarlı ve düz diptir. Söz konusu kaplar Hacılar Tabaka VII’ de ortaya çıkmaktadır.¹⁷⁹Aslıhan Yurtsever bu tipi “Tip 4 ça” olarak adlandırmıştır.¹⁸⁰

“Dışa Dönük Ağızlı, Yayvan Kaseler”, “**Kase 3**” olarak adlandırılmıştır. Hacılar Tabaka VI’ da ilk kez ortaya çıkan¹⁸¹ bu kaplar dışa dönük ağız yapısına sahip olup, dışa doğru hafif açılan kenarlı ve yayvan yapıdadır. Aslıhan Yurtsever bu tipi, “Tip 1a ça” olarak adlandırmaktadır.¹⁸²

¹⁷⁷ Mellaart,1970: 103

¹⁷⁸ Mellaart,1970: 103

¹⁷⁹ Mellaart,1970: 104

¹⁸⁰ Yurtsever, 2011: 36

¹⁸¹ Mellaart,1970: 105

¹⁸² Yurtsever, 2011: 36

“Dışa Açılan Ağızlı, Hafif Dışa Eğik Kenarlı Kaseler”, “**Kase 4**” olarak adlandırılmıştır. Dışa açılan ağızlı bu kaselerin kenarları dışa eğik yağıdadır. Karın kısmından omurgalıdırlar. Halka dip görülür. Bu kaplar Hacılar tabaka VI’da ortaya çıkar¹⁸³

“Keskin Dışa Dönük Ağızlı, Basık Gövdeli Omurgalı Kaseler” “**Kase 5**” olarak adlandırılmıştır. Bu kapların ağız kısmı gövdeye göre keskin bir biçimde dışa dönüktür dudağa doğru incelen ağız kısmının orta bölümü şişkin yapıdadır, gövde basık ve şişkin yapıdadır ve omurga kısmı belirgindir. Bu kaplar Hacılar tabaka V-I¹⁸⁴, Kuruçay tabaka 11 üst, 8¹⁸⁵, Höyücek KB¹⁸⁶ de ele geçer.

“İçbükey Kenarlı, Omurgalı Kaseler”, “**Kase 6**” olarak adlandırılmıştır. Karın kısmında belirgin omurgalı yapıdadır. Omurgadan dudağa kadar olan kısımda içbükey profil yapısı izlenir. Çeşitli örneklerde dudaklar içe ya da dışa dönük olabilir. Bazı örnekleri kaideli ve üç ayaklı da olabilir. Hacılar¹⁸⁷ tabaka V-I, Kuruçay¹⁸⁸ tabaka 11 üst-8, Höyücek¹⁸⁹ KB’ de görülür. Aslıhan Yurtsever bu tipi “Tip 2c ça” olarak adlandırmaktadır¹⁹⁰

“İçe Dönük Kenarlı Kaseler”, “**Kase 7**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar hafif içe meyilli düz kenarlıdırlar. Omurgalı ya da omurgasız örnekleri vardır. Hacılar IV’de ortaya çıkar.¹⁹¹

“S profilli, Yüksek Ağızlı, Oval Kaseler”, “**Kase 8**” olarak adlandırılmıştır. Bu kapların yüksekçe yapılmış belirgin bir dudağı vardır. Gövde kesiti küresel bir profil oluşturur. Hacılar Tabaka V ve VI de ele geçmiştir.¹⁹²

¹⁸³ Mellaart,1970: 105

¹⁸⁴ Mellaart,1970: 104

¹⁸⁵ Duru, 1994: 36

¹⁸⁶ Duru ve Umurtak, 2005: 84

¹⁸⁷ Mellaart,1970: 105

¹⁸⁸ Duru, 1994: 22, “A Türü Tip 8”

¹⁸⁹ Duru ve Umurtak, 2005: 83 “ça/E1”

¹⁹⁰ Yurtsever, 2011: 41

¹⁹¹ Mellaart,1970: 105

¹⁹² Mellaart,1970: 111, “Çift Oval Bardak”

“Dışa Açılan Ağızlı, Dışa Eğik Kenarlı Kaseler”, “**Kase 9**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar, dışa açılan ağızlı ve dışa eğik kenarlıdır. Omurgalıdır. Bazı örnekleri kaidelidir. Hacılar¹⁹³, IV, I, Höyücek¹⁹⁴ KB’ de görülürler.

“Daralan Ağızlı, Omurgalı Kaseler”, “**Kase 10**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar, daralan ağızlı ve hafif içbükey kenarlıdır, geniş gövdelidir, omurgalıdır ve düz diplidirler. Hacılar tabaka III’de ortaya çıkarlar.¹⁹⁵

“Dışa Açılan Ağızlı Yayvan”, “**Kase 11**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar dışa açılan ağızlıdır. Kenarları hafif iç bükey ve diktir. Halka diplidirler. Hacılar tabaka II ve I’ de görülürler.¹⁹⁶

“Dışa Eğik Kenarlı Kaseler”, “**Kase 12**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar, dışa eğik konumlandırılmış düz kenarlıdır, halka diplidir. Düz dipli örnekleri de vardır, Hacılar tabaka IIA ve I’ de görülürler.¹⁹⁷

“İçe Eğik Ağızlı, İçe Eğik Kenarlı Kaseler”, “**Kase 13**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplarda ağız omuz kısmında incelerek boyunsu bir yapı oluşturularak daralır. Kenarları omurgadan itibaren içe doğru daralır. Düz diplidir. Hacılar tabaka IIA’da ortaya çıkar.¹⁹⁸

“İçe Dönük Ağızlı Sığ Kaseler”, “**Kase 14**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar, içe dönük ağızlı, hafif dışbükey kenarlı ve düz diplidir. Kuruçay tabaka 8’de ortaya çıkarlar.¹⁹⁹ Aslıhan Yurtsever bu tipi “tip 5 ça” olarak adlandırmıştır.²⁰⁰

“İçe Kapanan Ağızlı Kaseler”, “**Kase 15**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar, içe dönük ağızlı, hafif dışbükeyi düz kenarlı ve düz diplidir. Kuruçay Tabaka 8’de görülürler.²⁰¹ Aslıhan Yurtsever bu tipi “Tip 6 ça” olarak adlandırmıştır.

¹⁹³ Mellaart,1970: 113, “Dışa Açık Gövdeli Kaideli Kase”

¹⁹⁴ Duru ve Umurtak, 2005: 81 “ça/B2”

¹⁹⁵ Mellaart,1970: 114, “Büyük Omurgalı Kase”

¹⁹⁶ Mellaart,1970: 113, “Dışa açık gövdeli kaideli kase”

¹⁹⁷ Mellaart,1970: 114, “Küçük Omurgalı Kase”

¹⁹⁸ Mellaart,1970: 114, “Minyatür Kap”

¹⁹⁹ Duru, 1994: 44 “A Türü, Tip 7”

²⁰⁰ Yurtsever, 2011: 40

²⁰¹ Duru, 1994: 44 “A Türü, Tip 7”

“Düz Kenarlı Oval Kaseler”, “**Tip 16**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar düz kenarlı ve ovaldir. Höyücek KB’ de görülür.²⁰² Aslıhan Yurtsever bu tipi “Tip 2a ça” olarak adlandırmıştır.²⁰³

5.1.2. Çömlekler

Çömleklerde 12’si ana form olmak üzere toplamda 13 form vardır. (Levha 1-2

“Dışa Dönük Ağızlı, Küresel Gövdeli, Oval Çömlekler”, “**Çömlek 1a**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar, dışa dönük ağızlı, oval ve küresel gövdeli yapıda olup omuz kısmında dikine delikli tutamaklı olabilirler. Hacılar tabaka IX’da görülürler.²⁰⁴

“Dışa Dönük Ağızlı, Küresel Gövdeli Çömlekler” “**Çömlek 1b**” olarak adlandırılmıştır. Dışa dönük ağızlı, küresel gövdeli olan bu kaplar, Hacılar tabaka IX, VII ve VI’da görülür.²⁰⁵

“Dışa Dönük Ağızlı Hafif Boyunlu Çömlekler”, “**Çömlek 2**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar dışa dönük ağızlı hafif boyunludur. Omuz üzerinde karşılıklı yerleştirilmiş çift kulpludur. Hacılar²⁰⁶ tabaka VIII ve Kuruçay²⁰⁷ tabaka 13’te görülür. Aslıhan Yurtsever bu tipi “Tip 4 çöm” olarak adlandırmıştır.²⁰⁸

“Daralan Ağızlı, Hafif Boyunlu Çömlekler”, “**Çömlek 3**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar küresel gövdelidirler, ağız kısmı daralan yapıdadır. Omuz kısmında karşılıklı iki tutamak taşır. Hacılar²⁰⁹ tabaka VI ve Kuruçay²¹⁰ tabaka 12 altta görülür. Aslıhan Yurtsever bu tipi “Tip 5 a çöm” olarak adlandırmıştır.²¹¹

“Hafif Boyunlu, Lentoid Çömlekler”, “**Çömlek 4**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplarda gövdenin alt ve üst kısmında ikişer adet karşılıklı yerleştirilmiş dört dikine

²⁰² Duru ve Umurtak , 2005: 81

²⁰³ Yurtsever, 2011: 40

²⁰⁴ Mellaart,1970: 103

²⁰⁵ Mellaart,1970: 104

²⁰⁶ Mellaart,1970: 105

²⁰⁷ Duru, 1994: 30

²⁰⁸ Yurtsever, 2011: 38

²⁰⁹ Mellaart,1970: 108

²¹⁰ Duru, 1994: 31

²¹¹ Yurtsever, 2011: 38

delikli tutamak vardır. Kısa boyunlu, düz diplidirler. Hacılar tabaka VI' da görülür.²¹² Aslıhan Yurtsever bu tipi "Tip 1 mat" olarak adlandırmıştır.²¹³

"İçbükey Boyunlu Çömlekler", "**Çömlek 5**" olarak adlandırılmıştır. Bu kapların boyun kısmı içbükey yapıda, ağız ise dışa açılan yapıdadır. Hacılar²¹⁴, V, III, II A, I ve Kuruçay²¹⁵ 12 alt tabakalarında görülür. Aslıhan Yurtsever bu tipi "Tip 6 çö" olarak adlandırmıştır.²¹⁶

"İçbükey Boyunlu, Akıtaçlı Ağızlı Çömlekler", "**Çömlek 6**" olarak adlandırılmıştır. Bu kapların, boyun kısmı, içbükey yapıdadır, ağız dışa açılan yapıdadır, ağız kısmının bir tarafı hafifçe bükülerek akıtaç işlevi görmesi sağlanmıştır. Kuruçay tabaka 12 Alt'ta görülür.²¹⁷ Aslıhan Yurtsever bu tipi "Tip 1 ts" olarak adlandırmıştır.²¹⁸

"Hafif Boyunlu, Küresel Gövdeli Çömlekler", "**Çömlek 7**" olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar, hafif dışa eğik yapıda kısa boyunludurlar, küresel gövdeli olan bu kapların omuz kısmında karşılıklı yerleştirilmiş iki tutamak taşır. Hacılar Tabaka V'de görülür.²¹⁹

"Silindirik Boyunlu, Küresel Gövdeli Çömlekler", "**Çömlek 8**" olarak adlandırılmıştır. Bu kaplarda belirgin silindirik yapıda bir boyun ve görülür. Küresel gövdeli ve düz diplidirler. Hacılar tabaka IV, II A , I'de görülür.²²⁰

"Silindirik Boyunlu, Karından Omurgalı Çömlekler", "**Çömlek 9**" olarak adlandırılmıştır. Bu kaplarda belirgin silindirik uzun bir boyun ve kabın karın kısmında belirgin biçimde yapılmış omurga bulunur. Gövdenin basık olduğu örnekleri de vardır. Omurganın üst tarafında kabın omuzunda karşılıklı iki tutamak bulunabilir. Hacılar tabaka IV ve I'de görülür.²²¹

"Silindirik Boyunlu, Armut Biçiminde Gövdeli Çömlekler" "**Çömlek 10**" olarak adlandırılmıştır. Bu kaplarda belirgin silindirik bir boyun görülür. Gövde alt tarafta şişkin

²¹² Mellaart,1970: 108

²¹³ Yurtsever, 2011: 39

²¹⁴ Mellaart,1970: 111

²¹⁵ Duru, 1994: 31

²¹⁶ Yurtsever, 2011: 38

²¹⁷ Duru, 1994: 31

²¹⁸ Yurtsever, 2011: 38

²¹⁹ Mellaart,1970: 108

²²⁰ Mellaart,1970: 113 "Kısa Boyunlu Küresel Gövdeli Çömlek"

²²¹ Mellaart,1970: 113 "Baca Boyunlu Çömlek"

üst tarafta dar olacak şekilde, armut biçiminde yapılmıştır. Omurgalı örnekleri de vardır. Düz diplidir. Hacılar tabak IIA ve I'de görülür.²²²

“Silindirik Boyunlu, Lentoid Çömlekler”, “**Çömlek 11**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplarda belirgin silindirik bir boyun bulunur. Gövde lentoid yapıdadır. Gövdenin alt ve üst kısmında karşılıklı çiftler halinde yerleştirilmiş dört tutamak bulunur. Hacılar tabaka II A'da görülür.²²³

“Geniş Huni Ağızlı, Omurgalı Çömlekler”, “**Çömlek 12**” olarak adlandırılmıştır. Geniş ağızlı olan bu kaplarda, belirgin huni biçiminde bir boyun yapısı izlenir. Gövde armut biçimindedir, düz diplidirler. Hacılar tabaka III ve I'de görülürler.²²⁴

5.1.3. Bardaklar

Bardaklarda form sayısı sınırlıdır, Hacılar A grubu bardak formları 4 tipe ayrılır. (Levha 2)

“İçbükey Kenarlı, Omurgalı, Akıtıçlı, Oval Bardaklar”, “**Bardak 1**” olarak adlandırılmıştır.

Bu kapların, ağız kısmının bir tarafı, sıvı akışını kolaylaştırmak için diğer tarafa göre daha eğik yapılmıştır. Aynı formun çift tarafı akıtıçlı örnekleri Hacılar III ve Kuruçay 10'da da görülür²²⁵. Kabin alt kısmında belirgin bir omurga söz konusudur. Omurga kısmının üstünde kalan kenarları içbükey profil verir, Akıtıçlı olmayan tarafta tutamak vardır. Tutamaksız örnekleri de vardır. Düz diplidir.

Hacılar tabaka IV ve II A'da görülür.²²⁶ Aslıhan Yurtsever bu tipi “Tip 1 ts” olarak adlandırmıştır.²²⁷

²²² Mellaart,1970: 117

²²³ Mellaart,1970: 117 “Lentoid Şişe”

²²⁴ Mellaart,1970: 114, “Kısa Geniş Boyunlu Çömlek”

²²⁵ Duru, 1994: 41, “A türü, Tip 12”

²²⁶ Mellaart,1970: 113, “Oval bardaklar”

²²⁷ Yurtsever, 2011: 42” Tip 9 a ça”

“S-Profilli Oval Bardaklar”, “**Bardak 2**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar dışa açılan ağızlıdır. Tek tarafta tutamaklı yapılmışlardır. Düz diplidirler. Hacılar tabaka IV’de görülür.²²⁸

“Dik Kenarlı Bardaklar”, “**Bardak 3**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar, karın kısmından itibaren dik kenarlıdır, düz diplidirler. Hacılar tabaka IV’de görülür.²²⁹

“Dışa Dönük Ağızlı Küresel Gövdeli Bardaklar”, “**Bardak 4**” olarak adlandırılmıştır. Bu kapların ağız kısmı hafifçe dışa dönüktür. Küresel gövdeli ve düz diplidirler. Hacılar tabaka IV ve III’de görülür.²³⁰

5.2. Hacılar B Grubu

Hacılar B Grubunda kase, çömlek, bardak ve ayrışık formları görülür.

5.2.1. Kaseler

Hacılar B Grubu kaselerinde 13 form görülür. Kase 17-22 olarak adlandırılan form tipleri Hacılar B Grubu kaselere özgü formlardır. (Levha 3)

“Dışa Dönük Ağızlı, Küresel Gövdeli Kaseler”, “**Kase 1B**” olarak adlandırılmıştır. Gövde kesitinde S-profilli olan bu kap dışa dönük ağızlı, küresel gövdeli ve düz diplidir. Hacılar tabaka IX-VI ve I’de görülür.²³¹

“Karından Keskin Omurgalı Kaseler”, “**Kase 17 A**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar Karın kısmında belirgin keskin omurgalıdır. Düz ya da halka dipli olabilirler. Kaideli ve farklı ağız ve gövde tiplerinde çeşitleri de vardır. Hacılar tabaka I’ de görülürler.²³² Aslıhan Yurtsever bu formu “Tip 10 çöm” olarak adlandırmıştır.²³³

“Karından Keskin Omurgalı, Dikdörtgen Gövdeli Kaseler”, “**Kase 17 B**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar, karın kısmında belirgin keskin omurgalıdır. Gövde üstten bakıldığında dörtgen biçimindedir. Yumru biçimli tutamakları vardır. Düz diplidir.

²²⁸ Mellaart,1970: 113, “Küçük Omurgalı Kase”

²²⁹ Mellaart,1970: 113, “Küçük Omurgalı Kase”

²³⁰ Mellaart,1970: 113, “Küçük Omurgalı Kase”

²³¹ Mellaart,1970: 135, “S Profilli, Yuvarlak Gövdeli”

²³² Mellaart,1970: 135, “Keskin Profilli Kaseler”

²³³ Yurtsever, 2011: 37

Hacılar tabaka I’de görülür.²³⁴ Aslıhan Yurtsever bu formu “Tip 10 çöm” olarak adlandırmıştır.²³⁵

“Karından Keskin Omurgalı, Oval Gövdeli Kaseler”, “**Kase 17 C**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar, Karın kısmında, belirgin, keskin omurgalıdır.. Gövde üstten bakıldığında oval biçimlidir. Halka diplidirler. Hacılar tabaka I’de görülür.²³⁶ Aslıhan Yurtsever bu formu “Tip 10 çöm” olarak adlandırmıştır.²³⁷

“Karından Keskin Omurgalı, Geniş, Basık Gövdeli Kaseler”, “**Kase 17 D**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar, Karın kısmında, belirgin, keskin omurgalıdır. Geniş gövde, basık yapıdadır. İçbükey profilli ağız, dışa dönük yapıdadır. Düz diplidir. Hacılar tabaka I’de görülür.²³⁸ Aslıhan Yurtsever bu formu “Tip 10 çöm” olarak adlandırmıştır.²³⁹

“Dışa Eğik İçbükey Kenarlı, Omurgalı Dörtgen Kaseler”, “**Kase 18**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar dışa dönük dudaklı, dışa eğik içbükey kenarlıdır. Karnın alt kısmında belirgin omurgalıdır. Karın kısımlarında karşılıklı yerleştirilmiş bir çift yumru biçiminde tutamak bulunabilir. Düz diplidirler. Hacılar tabaka I’de görülürler.²⁴⁰

“Dik Kenarlı Kaseler”, “**Kase 19**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar, düz kenarlıdır. Karın kısımlarında karşılıklı yerleştirilmiş iki adet kulp taşırırlar. Düz diplidirler. Hacılar tabaka I’de görülürler.²⁴¹

“İçbükey Kenarlı, Omurgalı Kaseler”, “**Kase 6**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar, karın kısmında belirgin omurgalı yapıdadır. Omurgadan dudağa kadar olan kısımda içbükey profil yapısı izlenir. Çeşitli örneklerde dudaklar içe ya da dışa dönük olabilir. Bazı örnekleri kaideli ve üç ayaklı da olabilir. Hacılar²⁴² tabaka V-I, Kuruçay²⁴³ tabaka 11 üst-8, Höyücek²⁴⁴ KB’ de görülür. Aslıhan Yurtsever bu tipi “Tip 2 c ça” olarak adlandırmaktadır²⁴⁵

²³⁴ Mellaart,1970: 135, “Keskin Profilli Kaseler”

²³⁵ Yurtsever, 2011: 37

²³⁶ Mellaart,1970: 135, “Keskin Profilli Kaseler”

²³⁷ Yurtsever, 2011: 37

²³⁸ Mellaart,1970: 135, “Keskin Profilli Kaseler”

²³⁹ Yurtsever, 2011: 37

²⁴⁰ Mellaart,1970: 135

²⁴¹ Mellaart,1970: 134, “Küçük Derin Kase”

²⁴² Mellaart,1970: 105

²⁴³ Duru, 1994: 22, “A Türü Tip 8”

²⁴⁴ Duru ve Umurtak, 2005: 83 “ça/E1”

²⁴⁵ Yurtsever, 2011: 41

“Dışa Eğik Kenarlı Kaseler”, “**Kase 12**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar, dışa eğik konumlandırılmış düz kenarlıdır, halka diplidir. Düz dipli örnekleri de vardır, Hacılar tabaka IIA ve I’ de görülürler.²⁴⁶

“Dışa Açılan Ağızlı, Dışa Eğik Kenarlı Kaseler”, “**Kase 9**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar, dışa açılan ağızlı ve dışa eğik kenarlıdır. Omurgalıdır. Bazı örnekleri kaidelidir. Hacılar²⁴⁷, IV, I, Höyücek²⁴⁸ KB’ de görülürler. Aslıhan Yurtsever bu formu “Tip 15 a ça” olarak adlandırmıştır.²⁴⁹

“Yarımküre Biçimli Kaseler”, “**Kase 20**” olarak adlandırılmıştır. Bu kapların kenar kısmı profilde dipten ağza kadar yay biçimindedir. Düz diplidirler. Hacılar tabaka I²⁵⁰ ve Kuruçay Tabaka 10-9, 7’de görülür.

“Yüksek karınlı, İçbükey Kenarlı, Omurgalı Kaseler”, “**Kase 21**” olarak adlandırılmıştır. Bu kapların, ağız kısmından omurgaya kadar olan kenarı içbükey profildedir. Omurgadan altta kalan kısmı yüksekçe yapılmıştır, bu kısım da omurga üstünde olduğu gibi, içbükey profillidir. Kabın dip kısmına gittikçe çap daralır. Düz diplidirler. Hacılar tabaka I’de görülür.²⁵¹

“İçbükey Kenarlı, Omurgalı, Sığ Kaseler”, “**Kase 22**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar, İçbükey kenarlı ve omurgalıdır, düz ya da halka dipli olabilirler. Hacılar tabaka I²⁵², Kuruçay tabaka 7²⁵³, Bademağacı ÜB’de görülürler.²⁵⁴

5.2.2. Çömlekler

Hacılar B Grubu Çömleklerde 8 form görülür. Bu formlardan “Çömlek 13-16” Hacılar tabaka I’de ortaya çıkar. (Levha 4)

“Huni Ağızlı, Omurgalı Çömlekler”, “**Çömlek 13**” olarak adlandırılmıştır. Bu kapların, ağız kısmının kenar yapısı huni biçiminde dışa eğiktir. Gövdede belirgin bir

²⁴⁶ Mellaart,1970: 114, “Küçük Omurgalı Kase”

²⁴⁷ Mellaart,1970: 113, “Dışa Açık Gövdeli Kaideli Kase”

²⁴⁸ Duru ve Umurtak, 2005: 81 “ça/B2”

²⁴⁹ Yurtsever, 2011: 47 “Tip 15 a ça”

²⁵⁰ Mellaart,1970: 135, “Basit Yarımküre Kase”

²⁵¹ Mellaart,1970: 136, “Kesik Kase”

²⁵² Mellaart,1970: 136

²⁵³ Duru, 1994: 47, “B türü Tip 7”

²⁵⁴ Yurtsever, 2011: 47 “Tip 15 b ça”

omurga vardır. Omurga kısmında karşılıklı ikişer olarak yerleştirilmiş dört yumru tutamak taşır. Düz diplidir. Hacılar tabaka I'de görülür.²⁵⁵

“Silindirik Boyunlu, Karından Omurgalı Çömlekler”, “**Çömlek 9**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplarda belirgin silindirik uzun bir boyun ve kabın karın kısmında belirgin biçimde yapılmış omurga bulunur. Gövdenin basık olduğu örnekleri de vardır. Omurganın üst tarafında kabın omuzunda karşılıklı iki tutamak bulunabilir. Hacılar tabaka IV ve I'de görülür.²⁵⁶

“Silindirik Boyunlu, Armut Biçiminde Gövdeli Çömlekler” “**Çömlek 10**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplarda belirgin silindirik bir boyun görülür. Gövde alt tarafta şişkin üst tarafta dar olacak şekilde, armut biçiminde yapılmıştır. Omurgalı örnekleri de vardır. Düz diplidir. Hacılar tabak IIA ve I'de görülür.²⁵⁷

“Geniş Huni Ağızlı, Omurgalı Çömlekler”, “**Çömlek 12**” olarak adlandırılmıştır. Geniş ağızlı olan bu kaplarda, belirgin huni biçiminde bir boyun yapısı izlenir. Gövde armut biçimindedir, düz diplidirler. Hacılar tabaka III ve I'de görülürler.²⁵⁸

“Silindirik Boyunlu, Küresel Gövdeli Çömlekler”, “**Çömlek 8**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplarda belirgin silindirik yapıda bir boyun ve görülür. Küresel gövdeli ve düz diplidirler. Hacılar tabaka IV, II A, I'de görülür.²⁵⁹

“Silindir Boyunlu, Omurgalı, Oval Çömlekler”, “**Çömlek 14**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplarda, belirgin silindirik bir boyun görülür, gövde oval biçimlidir. Karın kısmında keskin omurgalı ve düz diplidirler. Hacılar tabaka I'de görülürler.²⁶⁰

“Silindirik Boyunlu Akıtaçlı Ağızlı Çömlekler”, “**Çömlek 15**” olarak adlandırılmıştır. Bu kapların belirgin silindirik bir boyun yapısı vardır. Ağız kısmında dışa doğru çekik yapıda bir çıkıntı yer alır. Gövdeler küresel yapıdadır. Düz diplidirler. Hacılar Tabaka I'de görülür.²⁶¹

²⁵⁵ Mellaart,1970: 137

²⁵⁶ Mellaart,1970: 113 “Baca Boyunlu Çömlek”

²⁵⁷ Mellaart,1970: 117

²⁵⁸ Mellaart,1970: 114, “Kısa Geniş Boyunlu Çömlek”

²⁵⁹ Mellaart,1970: 137

²⁶⁰ Mellaart,1970: 137

²⁶¹ Mellaart,1970: 137

“Huni Biçiminde Boyunlu, Omurgalı, Oval Çömlekler”, “**Çömlek 16**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar huni boyunludur ve oval gövde yapısına sahiptir. Hacılar tabaka II B ve I’de görülür.²⁶²

5.2.3. Bardaklar

Bardaklarda 7 ana form olmak kaydıyla toplamda 8 form görülür. Bardak 5 ve 11 arası tüm formlar Hacılar tabaka I’de ortaya çıkmaktadır. (Levha 5)

“Yarımküre Biçimli Bardaklar”, “**Bardak 5**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar düz ağızlıdır. Kenar kısmı profilde, yay biçimli ve dış bükeydir. Karın kısmında karşılıklı yerleştirilmiş iki kulp taşır. Hacılar tabaka I’de ortaya çıkar.²⁶³

“Dik Kenarlı, Silindirik Gövdeli Bardaklar”, “**Bardak 6**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar dik kenarlı ve silindirik geniş gövdelidir. Düz ağızlı ve düz diplidir. Hacılar tabaka I’de görülür.²⁶⁴

“Dışa Eğik Düz Kenarlı, Dörtgen Bardaklar”, “**Bardak 7**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar dışa eğik düz kenarlı, dörtgen gövdelidir. Düz diplidirler. Hacılar tabaka I’de görülür.²⁶⁵ Aslıhan Yurtsever bu kapları “Tip 1 a b/f” olarak adlandırmıştır.²⁶⁶

“Dışa Eğik Düz Kenarlı Bardaklar”, “**Bardak 8**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar, dışa eğik düz kenarlıdır, Karın kısmında karşılıklı yerleştirilmiş iki yumru tutamak taşır. Derin ve düz diplidirler. Hacılar tabaka I’de görülür.²⁶⁷ Aslıhan Yurtsever bu kapları “Tip 2 b/f” olarak adlandırmıştır.²⁶⁸

“Daralan Ağızlı, Geniş Karınlı Bardaklar”, “**Bardak 9 A**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar, dışbükey dik kenarlıdır. Kenar kısmı karın bölgesinde geniş, ağız kısmına

²⁶² Mellaart,1970: 137

²⁶³ Mellaart,1970: 134, “Kupa”

²⁶⁴ Mellaart,1970: 134, “Kupa”

²⁶⁵ Mellaart,1970: 134, “Kupa”

²⁶⁶ Yurtsever, 2011: 44, ” Tip 1 a b/f’

²⁶⁷ Mellaart,1970: 134, “Kupa”

²⁶⁸ Yurtsever, 2011: 44

doğru daralan yapıdadır. Düz diplidir. Hacılar tabaka I'de görülürler.²⁶⁹ Aslıhan Yurtsever bu tipi “Tip 2 b/f” olarak adlandırmıştır.²⁷⁰

“Daralan Ağızlı, Geniş Karınlı, Oval Bardaklar”, “**Bardak 9 B**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar dışbükey dik kenarlıdır. Kenar kısmı karın bölgesinde geniş, ağız kısmına doğru daralan yapıdadır. Oval gövdelidir. Gövdenin dar yüzünde karın kısmına karşılıklı yerleştirilmiş iki tutamak taşır. Düz diplidir. Hacılar tabaka I'de görülür.²⁷¹

“İçbükey Kenarlı, Omurgalı Oval Bardaklar”, “**Bardak 10**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar dışa açılan ağızlı ve iç bükey kenarlıdır. Karın kısmında keskin omurgalı yapıdadır. Oval gövdelidir. Omurganın üst kısmında karşılıklı yerleştirilmiş iki tutamak taşır. Düz diplidir. Hacılar tabaka I'de görülür.²⁷²

“İçbükey Dik Kenarlı Bardaklar”, “**Bardak 11**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar içbükey dik kenarlıdır. Oval gövdelidir. Gövdenin dar yüzünde karın kısmına karşılıklı yerleştirilmiş iki tutamak taşır. Düz diplidir. Hacılar tabaka I'de görülür.²⁷³

5.2.4. Ayrışık Kaplar

Hacılar B Grubunda 2 ayrışık kap formu vardır. Bunlardan birisi antropomorfik diğeri ise birleşik iki kap biçimindedir. (Levha 6)

“Antropomorfik” kap “**Ayrışık 1**” olarak adlandırılmıştır. Üst üste yerleştirilmiş iki omurgalı kaseinin üstte kalanına silindirik boyun eklenerek üretilmiştir.²⁷⁴

“Üst Üste İki Çömlek Biçiminde Kap”, “**Ayrışık 2**” olarak adlandırılmıştır. Altta omurgalı bir çömlek üstte ise küresel gövdeli bir çömleğin birleştirilmesi ile oluşturulan bu kabın orta noktasında karşılıklı yerleştirilmiş iki kulp yer alır. Hacılar tabaka I'de görülür.²⁷⁵

²⁶⁹ Mellaart,1970: 134, “Kupa”

²⁷⁰ Yurtsever, 2011: 44

²⁷¹ Mellaart,1970: 134, “Oval Bardaklar”

²⁷² Mellaart,1970: 134, “Oval Kupa”

²⁷³ Mellaart,1970: 134, “Oval Kupa”

²⁷⁴ Mellaart,1970: 136

²⁷⁵ Mellaart,1970: 136

5.3. Kuruçay A Grubu

Kuruçay A Grubunda Kase ve Çömlek Formları görülür.

5.3.1. Kaseler

Kuruçay A Grubu kaselerinde 4 form görülür.(Levha 6)

“Yarımküre Biçimli, Kapanan Ağızlı Kaseler”, “**Kase 23**” olarak adlandırılmıştır. Bu kapların kenar kısmı profilde dipten ağza kadar yay biçimindedir. Ağız kısmı daralan yapıdadır. Kuruçay tabaka 11’de görülür.²⁷⁶ Aslıhan Yurtsever bu formu “Tip 10 a ça” olarak adlandırmıştır.²⁷⁷

“Karından Kırılan Dışa Eğik Kenarlı Kaseler”, “**Kase 24**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar, karından kırılan dışa eğik kenarlıdır. Ağız kısmı daralan yapıdadır ve sivriltilmiştir. Düz diplidir. Kuruçay tabaka 10-9’da görülür.²⁷⁸ Aslıhan Yurtsever bu formu “Tip 10 b ça” olarak adlandırmıştır.²⁷⁹

“İçbükey Kenarlı, Omurgalı, Sığ Kaseler”, “**Kase 22**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar, İçbükey kenarlı ve omurgalıdır, düz ya da halka dipli olabilirler. Hacılar tabaka I²⁸⁰, Kuruçay tabaka 7²⁸¹, Bademağacı ÜB’de görülürler.²⁸²

“Dışa Eğik Düz Kenarlı Kaseler”, “**Kase 25**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar Dışa eğik düz kenarlı ve yayvandır. Düz ağızlıdır. Kuruçay tabaka 10-9’da görülür.²⁸³

5.4.1. Çömlekler

Kuruçay A Grubu çömleklerinde 3 form görülür. (Levha 6)

²⁷⁶ Duru, 1994: 37, “B Türü, Tip 3”

²⁷⁷ Yurtsever, 2011: 45

²⁷⁸ Duru, 1994: 42, “B Türü, Tip 2”

²⁷⁹ Yurtsever, 2011: 45

²⁸⁰ Mellaart,1970: 136

²⁸¹ Duru, 1994: 47, “B türü Tip 7”

²⁸² Yurtsever, 2011: 47 “Tip 15 b ça”

²⁸³ Duru, 1994: 42, “B türü Tip 3”

“Silindirik Boyunlu Çömlekler”, “**Çömlek 17**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar dik kenarlı düz ağızlıdır. Hacılar tabaka V-I ve Kuruçay tabaka 7’de görülür.²⁸⁴ Aslıhan Yurtsever bu tipi “Tip 12 çöm” olarak adlandırmıştır.²⁸⁵

“Huni Boyunlu Çömlekler”, “**Çömlek 18**” olarak adlandırılmıştır. Bu kapların boyun kısmı huni biçimindedir. Ağız kısmı ise dışa dönük yapıdadır. Hacılar tabaka V-I Höyücek KB ve Kuruçay tabaka 8 ve 7’de görülür.²⁸⁶ Aslıhan Yurtsever bu tipi “Tip 13 çöm” olarak adlandırmıştır.²⁸⁷

“İçbükey Boyunlu Çömlekler”, “**Çömlek 5**” olarak adlandırılmıştır. Bu kapların boyun kısmı içbükey yapıda, ağız ise dışa açılan yapıdadır. Hacılar²⁸⁸, V, III, II A, I ve Kuruçay²⁸⁹ 12 alt ve 7 tabakalarında görülür. Aslıhan Yurtsever bu tipi “Tip 6 çö” olarak adlandırmıştır.²⁹⁰

5.4. Kuruçay B Grubu

Kuruçay B Gurubunda formlar kase ve çömleklerdir. Bu grupta form sayısı sınırlıdır.

5.4.1. Kaseler

Kuruçay B Grubu kaselerde 2 form tipi görülür. Form sayısının azlığı bu gruba dahil örneklerin az sayıda olmasından kaynaklı olabilir. (Levha 6)

“İçbükey Kenarlı, Omurgalı Kaseler”, “**Kase 6**” olarak adlandırılmıştır. Karın kısmında belirgin omurgalı yapıdadır. Omurgadan dudağa kadar olan kısımda içbükey profil yapısı izlenir. Çeşitli örneklerde dudaklar içe ya da dışa dönük olabilir. Bazı örnekleri kaideli ve

²⁸⁴ Duru, 1994: 47, “B Türü Tip 13”

²⁸⁵ Yurtsever, 2011: 48

²⁸⁶ Duru, 1994: 45, “B Türü, Tip 15”

²⁸⁷ Yurtsever, 2011: 49,

²⁸⁸ Mellaart,1970: 111

²⁸⁹ Duru, 1994: 31

²⁹⁰ Yurtsever, 2011: 38

üç ayaklı da olabilir. Hacılar²⁹¹ tabaka V-I, Kuruçay²⁹² tabaka 11 üst-8, 7, Höyücek²⁹³ KB' de görülür. Aslıhan Yurtsever bu tipi “Tip 2 c ça” olarak adlandırmaktadır²⁹⁴

“Yarımküre Biçimli Kaseler”, “**Kase 20**” olarak adlandırılmıştır. Bu kapların kenar kısmı profilde dipten ağza kadar yay biçimindedir. Düz diplidirler. Hacılar tabaka I²⁹⁵ ve Kuruçay Tabaka 10-9, 7’de görülür.

5.4.2. Çömlekler

Kuruçay B Grubu çömlek formları bir tip ile sınırlıdır.(Levha 7)

“İçe Eğik Boyunlu Çömlekler”, “**Çömlek 19**” olarak adlandırılmıştır. Bu kapların Boyun kısmı içe eğik düz yapıdadır. Ağız kısmında dikey yerleştirilmiş kulp taşır. Kulpsuz örnekleri de vardır. Kuruçay tabaka 7²⁹⁶ ve Bademağacı ÜB’de görülür.²⁹⁷

5.5. Beyaz Boya Bezekli Mal Grubu

Beyaz Boya Bezekli Mal Grubu formları kase ve çömleklerdir.

5.5.1. Kaseler

Beyaz Boya Bezekli Mal Grubu kaselerinde 7 ayrı form görülür. (Levha 7)

“Dışa Dönük Ağızlı, Küresel Gövdeli Kaseler”, “**Kase 1B**” olarak adlandırılmıştır. Gövde kesitinde S-profilli olan bu kap dışa dönük ağızlı, küresel gövdeli ve düz diplidir. Hacılar tabaka IX-VI ve I’de görülür.²⁹⁸

“İçbükey Kenarlı, Omurgalı Kaseler”, “**Kase 6**” olarak adlandırılmıştır. Karın kısmında belirgin omurgalı yapıdadır. Omurgadan dudağa kadar olan kısımda içbükey profil yapısı izlenir. Çeşitli örneklerde dudaklar içe ya da dışa dönük olabilir. Bazı

²⁹¹ Mellaart,1970: 105

²⁹² Duru, 1994: 22, “A Türü Tip 8”

²⁹³ Duru ve Umurtak, 2005: 83 “ça/E1”

²⁹⁴ Yurtsever, 2011: 41

²⁹⁵ Mellaart,1970: 135, “Basit Yarımküre Kase”

²⁹⁶ Duru, 1994: 47, “F Türü Tip 6”

²⁹⁷ Yurtsever, 2011: 50 “Tip 2 çöm”

²⁹⁸ Mellaart,1970: 135, “S Profilli, Yuvarlak Gövdeli”

örnekleri kaideli ve üç ayaklı da olabilir. Hacılar²⁹⁹ tabaka V-I, Kuruçay³⁰⁰ tabaka 11 üst-8, Höyücek³⁰¹ KB' de görülür. Aslıhan Yurtsever bu tipi "Tip 2 c ça" olarak adlandırmaktadır³⁰²

"İçbükey Kenarlı, Omurgalı, Sığ Kaseler", "**Kase 22**" olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar, İçbükey kenarlı ve omurgalıdır, düz ya da halka dipli olabilirler. Hacılar tabaka I³⁰³, Kuruçay tabaka 7³⁰⁴, Bademağacı ÜB'de görülürler.³⁰⁵

"Karından Kırılan Dışa Eğik Kenarlı Kaseler", "**Kase 24**" olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar, karından kırılan dışa eğik kenarlıdır. Ağız kısmı daralan yapıdadır ve sivriltilmiştir. Düz diplidir. Kuruçay tabaka 10-9'da görülür.³⁰⁶ Aslıhan Yurtsever bu formu "Tip 10 b ça" olarak adlandırmıştır.³⁰⁷

"Karından Keskin Omurgalı Kaseler", "**Kase 17 A**" olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar Karın kısmında belirgin keskin omurgalıdır. Düz ya da halka dipli olabilirler. Kaideli ve farklı ağız ve gövde tiplerinde çeşitleri de vardır. Hacılar tabaka I' de görülürler.³⁰⁸ Aslıhan Yurtsever bu formu "Tip 10 çöm" olarak adlandırmıştır.³⁰⁹

"Dışa Açılan Ağızlı, Dışa Eğik Kenarlı Kaseler", "**Kase 9**" olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar, dışa açılan ağızlı ve dışa eğik kenarlıdır. Omurgalıdır. Bazı örnekleri kaidelidir. Hacılar³¹⁰, IV, I, Höyücek³¹¹ KB' de görülürler.

"İçe Kapanan Ağızlı Kaseler", "**Kase 15**" olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar, içe dönük ağızlı, hafif dışbükeyi düz kenarlı ve düz diplidir. Höyücek KB³¹² ve Kuruçay Tabaka 8'de görülürler.³¹³ Aslıhan Yurtsever bu tipi "Tip 6 ça" olarak adlandırmıştır.

²⁹⁹ Mellaart,1970: 105

³⁰⁰ Duru, 1994: 22, "A Türü Tip 8"

³⁰¹ Duru ve Umurtak, 2005: 83 "ça/E1"

³⁰² Yurtsever, 2011: 41

³⁰³ Mellaart,1970: 136

³⁰⁴ Duru, 1994: 47, "B türü Tip 7"

³⁰⁵ Yurtsever, 2011: 47 "Tip 15 b ça"

³⁰⁶ Duru, 1994: 42, "B Türü, Tip 2"

³⁰⁷ Yurtsever, 2011: 45

³⁰⁸ Mellaart,1970: 135, "Keskin Profilli Kaseler"

³⁰⁹ Yurtsever, 2011: 37

³¹⁰ Mellaart,1970: 113, "Dışa Açık Gövdeli Kaideli Kase"

³¹¹ Duru ve Umurtak, 2005: 81 "ça/B2"

³¹² Duru ve Umurtak, 2005: 82 "Çöm/A3"

³¹³ Duru, 1994: 44 "A Türü, Tip 7"

5.5.2. Çömlekler

Beyaz Boya Bezekli Mal Grubu çömleklerinde 7 form tipi görülür. (Levha 7)

“Silindirik Boyunlu Çömlekler”, “**Çömlek 17**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplar dik kenarlı düz ağızlıdır. Höyücek KB³¹⁴, Bademağacı ÜB³¹⁵ Hacılar tabaka V-I ve Kuruçay tabaka 7’de görülür.³¹⁶

“Silindirik Boyunlu, Küresel Gövdeli Çömlekler”, “**Çömlek 8**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplarda belirgin silindirik yapıda bir boyun ve görülür. Küresel gövdeli ve düz diplidirler. Hacılar tabaka IV, II A , I’de görülür.³¹⁷

“Silindirik Boyunlu, Karından Omurgalı Çömlekler”, “**Çömlek 9**” olarak adlandırılmıştır. Bu kaplarda belirgin silindirik uzun bir boyun ve kabın karın kısmında belirgin biçimde yapılmış omurga bulunur. Gövdenin basık olduğu örnekleri de vardır. Omurganın üst tarafında kabın omuzunda karşılıklı iki tutamak bulunabilir. Hacılar tabaka IV ve I’de görülür.³¹⁸

“Devrik Ağızlı Hafif Boyunlu Çömlekler”, “**Çömlek 20**” olarak adlandırılmıştır. Bu kapların dışı devrik belirgin bir ağız yapısı vardır, boyun kısmı hafif içbükey yapıda ve oldukça kısadır. Höyücek KB’de görülür.³¹⁹

“İçe Eğik Boyunlu Çömlekler”, “**Çömlek 21**” olarak adlandırılmıştır. Bu kapların boyun kısmı içe eğik hafif içbükey yapıdadır. Kuruçay tabaka 7³²⁰, Höyücek KB³²¹ ve Bademağacı ÜB’de görülür.³²²

“Huni Boyunlu Çömlekler”, “**Çömlek 18**” olarak adlandırılmıştır. Bu kapların boyun kısmı huni biçimindedir. Ağız kısmı ise dışı dönük yapıdadır. Hacılar tabaka V-I Höyücek KB ve Kuruçay tabaka 8 ve 7’de görülür.³²³ Aslıhan Yurtsever bu tipi “Tip 13 çöm” olarak adlandırmıştır.³²⁴

³¹⁴ Duru ve Umurtak, 2005: 82 “Çöm/ E3”

³¹⁵ Yurtsever, 2011: 48, “Tip 12 Çöm”

³¹⁶ Duru, 1994: 47, “B Türü Tip 13”

³¹⁷ Mellaart,1970: 113 “Kısa Boyunlu Küresel Gövdeli Çömlek”

³¹⁸ Mellaart,1970: 113 “Baca Boyunlu Çömlek”

³¹⁹ Duru ve Umurtak, 2005: 82 “Çöm/D2”

³²⁰ Duru, 1994: 47, “F Türü Tip 6”

³²¹ Duru ve Umurtak, 2005: 82 “Çöm/D2”

³²² Yurtsever, 2011: 53 “Tip 3 çöm”

³²³ Duru, 1994: 45, “B Türü, Tip 15”

³²⁴ Yurtsever, 2011: 49,

“İçbükey Boyunlu Çömlekler”, “**Çömlek 5**” olarak adlandırılmıştır. Bu kapların boyun kısmı içbükey yapıda, ağız ise dışa açılan yapıdadır. Hacılar³²⁵, V, III, II A, I ve Kuruçay³²⁶ 12 alt ve 7 tabakalarında görülür. Aslıhan Yurtsever bu tipi “Tip 6 çö” olarak adlandırmıştır.³²⁷

---

³²⁵ Mellaart,1970: 111

³²⁶ Duru, 1994: 31

³²⁷ Yurtsever, 2011: 38

6. BEZEMELERİN TANITIMI

Göller yöresi boyalı seramiklerinde oldukça geniş yelpazeli bir bezeme programına rastlanmaktadır. Bezeme yapımı iki ana şekilde yapılmaktadır. Buna göre, bezeme; kap yüzeyi renginde açık renk zemin üzerine, koyu renk boyama yapılarak motiflerin işlenmesi ile ya da kap genelinin koyu renk boyanması ve bu boyalı alan içinde figürlerin boyanmadan açık renk verilmesi ile yapılmaktadır

6.1. Motifler

Kullanılan motifler oldukça çeşitli olmakla beraber 3 ana grup altında değerlendirilebilir. Bunlar bant, geometrik ve figüratifdir.

6.1.1. Bant

Basit çizgi ve bantlarla oluşturulmuş yatay, dikey ve dalgalı bantlar zikzaklar, taramalar vb.

6.1.2. Geometrik

Çeşitli geometrik motifler (üçgen, dörtgen, spiral, daire vb)

6.1.3. Figüratif

Bant ve geometrik motiflerin şekillerinin değiştirilmesi ile oluşan çeşitli motifler (Eller, gözler, kuşlar, insan biçimli figürler vb) ve ne olduğu bilinmeyen çeşitli figürler.

Bu motifler tek tek kullanılabildiği gibi birbiri ile kombine de kullanılabilir.

6.2. Biçimler

Motifler belirli biçimlerde kullanılmaktadır. Dört ana biçim vardır ve motif türleri bu 4 ana biçim içerisinde teker teker ya da kombinasyonlar halinde kullanılmaktadır. Bu biçimlerin çeşitli türleri Hacılar A Grubu ve Hacılar B Grubu mallarda yaygın görülmekle

birlikte tüm mal gruplarında belirgin olarak görülmektedir. Buna göre bezeme “Serbest”, “Panelli” “Çerçevesel” ve “Rezerve” olarak yapılmaktadır, ayrıca ana biçimler de birbirleri ile, motiflerde de olduğu gibi, kombine olarak kullanılabilirlerdir.

6.2.1. Serbest

Motifler kap yüzeyine serbest olarak açık zemin üzerine koyu renk ya da rezerve olarak işlenmektedir. Motifler bu biçimde 7 grupta yapılmıştır.

- Serbest Bant
- Serbest Geometrik
- Serbest Bant Geometrik
- Serbest Figüratif
- Serbest Bant Figüratif
- Serbest Figüratif Geometrik
- Serbest Bant, Geometrik, Figüratif

6.2.2. Panelli

Motifler kap yüzeyinde yatay ya da dikey olarak oluşturulan paneller içerisinde yer alacak şekilde yerleştirilmektedir. Motifler bu grupta 7 alt grupta yapılmıştır.

- Panelli Bant
- Panelli Geometrik
- Panelli Figüratif
- Panelli Bant Geometrik
- Panelli Bant Figüratif
- Panelli Geometrik Figüratif
- Panelli Bant, Geometrik, Figüratif

6.2.3. Çerçeveli

Yatay ve dikey bantlar kullanılarak kap yüzeyinde oluşturulan dörtgen çerçeveler içerisine motiflerin yerleştirilerek yapılmaktadır. Motifler bu grupta 5 alt grupta yapılmıştır.

- Çerçeveli Bant
- Çerçeveli Geometrik
- Çerçeveli Bant Geometrik
- Çerçeveli Figüratif
- Çerçeveli Bant, Geometrik, Figüratif

6.2.4.Rezerve

Kap yüzeyinin genelinin motifli alanlar hariç koyu renk boyanması ve motiflerin yüzey renginde açık alanlarda oluşturulması ile yapılır. Motifler 4 alt grupta yapılır.

- Rezerve Bant
- Rezerve Geometrik
- Rezerve Bant Geometrik
- Rezerve Bant Figüratif

6.3. Bezemelerin Kullanımı

6.3.1. Hacılar A Grubu

Hacılar A Grubu Kaplarında bezeme oldukça zengin kullanılmıştır. Kase, çömlek ve bardak formlarında zengin motif ve biçim kullanımı söz konusudur.

6.3.1.1. Kaseler

Hacılar A grubu kaselerinde motifler bant, geometrik ve figüratif olarak kullanılmıştır. Oldukça zengin bir motif repertuarı olan bu grup mallarında motifler kullanılış biçimlerine de oldukça zengindir.

6.3.1.1.1. Motifler

Hacılar A Grubu kaselerinde kullanılan motifler oldukça zengindir. Bant geometrik ve Figüratif motifler ustalıkla kullanılmıştır. Kullanılan motifler aşağıda sıralanmıştır.

Bant: Yatay bant, (Tablo 10, No 1). Dikey Bant (Tablo 10, No 3). Çapraz bant (Tablo 10, No 13). Yatay ve Dikey Bant (Tablo 10, No 2) Çapraz Tarama (Tablo 10, No 4, 14, 15, 25). Üst Üste Yatay Bant (Tablo 10, No 5,27). Şevron (Tablo 10, No 7,8). Eğik Bant (Tablo 10, No 20). Zikzaklı Bant (Tablo 10, No 29). Dalgalı Bant (Tablo 10, No 9). Yay Biçimli Eğik Bant.(Tablo 10, No 30).

Geometrik: Üçgen (Tablo 10, No 10). Boş Dolu Üçgen (Tablo 10, No 12, 13, 14). Dikdörtgen (Tablo 10, No 23, 25, 45). Boş Dolu Dikdörtgen (Tablo 10, No 27). Damla (Tablo 10, No 17,48). Baklava Deseni (Tablo 10, No 32, 39). Spiral (Tablo 10, No 49). Daire (Tablo 10, No 50, 51). Boş Dolu Daire (Tablo 10, No 45). Yarım Daire (Tablo 10, No 30). Boş Dolu Yarım daire (Tablo 10, No 30), Yıldız (Tablo 10, No 51) , Haç (Tablo 10, No 6).

Figüratif: El ya da Kuş (Tablo 10, No 11,46), Kol (Tablo 10, No 41,42), Boğa Başı (Tablo 10, No 18, 19, 29, 31), İnsan (Tablo 10, No 56). Basamak Motifi (Tablo 10, No 51, 57, 58). Karışık Bantlarla Oluşturulan Figüratif Motifler (Tablo 10, No 34, 35, 51,64)

6.3.1.1.2. Biçimler

Motiflerin kullanılış biçimlerine göre grupları:

Serbest Bant (Tablo 10, No 1, 2, 3, 5, 6, 8, 20, 26, 38, 43)

Serbest Geometrik (Tablo 10, No 51)

Serbest Bant Geometrik: (Tablo 10, No 17, 37)

Serbest Bant Figüratif (Tablo 10, No 29)

Serbest Figüratif (Tablo 10, No 19, 21, 36, 49,56, 57)

Serbest Bant Geometrik Figüratif (Tablo 10, No 31, 54)

Panelli Bant (Tablo 10, No 4, 7, 9, 28, 30, 40)

Panelli Geometrik (Tablo 10, No 18, 22, 23, 24, 55,63)

Panelli Figüratif (Tablo 10, No 34, 35, 58, 62)

Panelli Bant Geometrik (Tablo 10, No 10, 12, 13, 16,27, 47,48, 52)

Panelli Geometrik Figüratif (Tablo 10, No 18, 50, 51, 64)

Panelli Bant Geometrik Figüratif (Tablo 10, No 41, 46)

Çerçevesel Bant (Tablo 10, No 14, 25)

Çerçevesel Bant Geometrik (Tablo 10, No 15)

Çerçevesel Bant Geometrik Figüratif (Tablo 10, No 42)

Rezerve Bant (Tablo 10, No 33, 44, 60, 61)

Rezerve Geometrik (Tablo 10, No 32, 39, 45, 59),

Rezerve Bant Figüratif (Tablo 10, No 11, 53),

6.3.1.2. Çömlekler

Hacılar A Grubu çömleklerinde birçok motif kullanılmıştır fakat motif çeşitliliği kaselerdeki kadar zengin değildir bant, geometrik ve figüratif motifler kullanılmıştır. Motiflerin kullanımını, çeşitlilik açısından, kaselere nazaran sınırlıdır.

6.3.1.2.1. Motifler

Bant: Yatay Bant (Tablo 11, No 1). Dikey Bant (Tablo 11, No 7). Yatay Dikey Bant (Tablo 11, No 2). Çapraz Bant (Tablo 11, No 4). Çapraz Tarama (Tablo 11, No 3, 5, 17, 21). Şevron (Tablo 11, No 6, 11, 15, 22). Zikzaklı Bant (Tablo 11, No 9,10).

Zikzaklı ve Eğik Bant (Tablo 11, No 10, 14, 16). Yay Biçimli Eğik Bant (Tablo 11, No 12, 13, 25).

Geometrik: Üçgen (Tablo 11, No 8,12). Haç (Tablo 11, No 14). Daire (Tablo 11, No 22), İçi Dolu Daire (Tablo 11, No 23). Damla (Tablo 11, No 24).

Figüratif: El (Tablo 11, No 17). Basamak Motifi (Tablo 11, No 19). Boynuz (Tablo 11, No 21). Karışık Bantlarla Oluşturulan Figüratif Motifler (Tablo 11, No 18, 24, 26).

6.3.1.2.2. Biçimler

Motiflerin kullanılış biçimlerine göre grupları:

Serbest Bant (Tablo 11, No 1, 2, 3, 5, 6, 7, 10, 12, 13, 14, 15, 16)

Serbest Geometrik (Tablo 11, No 8)

Panelli Bant (Tablo 11, No 4, 9, 11, 20)

Panelli Geometrik (Tablo 11, No 23)

Panelli Bant Geometrik (Tablo 11, No 22)

Panelli Figüratif (Tablo 11, No 18, 19)

Panelli Bant Figüratif (Tablo 11, No 21)

Panelli Figüratif (Tablo 11, No 18, 19, 24, 26)

Çerçevesiz Bant (Tablo 11, No 17)

Rezerve Bant (Tablo 11, No 25)

Rezerve Geometrik (Tablo 11, No 24)

Rezerve Figüratif (Tablo 11, No 17)

6.3.1.3. Bardaklar

Hacılar A Grubu bardaklarda kullanılan motifler kase ve çömleklere göre oldukça sınırlıdır.

6.3.1.3.1. Motifler

Bant: Çapraz Bant (Tablo 12, No 4, 8), Zikzaklı Bant (Tablo 12, No 4, 5, 7), Eğik Bant (Tablo 12, No 5), Şevron (Tablo 12, No 7, 9)

Geometrik: Daire (Tablo 12, No 2, 8), Yarım Daire (Tablo 12, No 1), Üçgen (Tablo 12, No 8), Haç (Tablo 12, No 6),

Figüratif: Boğa Başı (Tablo 12, No 10), Karışık Bantlarla Oluşturulan Figüratif Motifler (Tablo 12, No 3, 11)

6.3.1.3.2. Biçimler

Motiflerin kullanılış biçimlerine göre grupları:

Serbest Bant (Tablo 12, No 4)

Panelli Bant (Tablo 12, No 5, 9)

Çerçevesiz Bant Geometrik (Tablo 12, No 8)

Rezerve Bant (Tablo 12, No 7)

Rezerve Geometrik (Tablo 12, No 1, 2)

Panelli Figüratif (Tablo 12, No 3, 6, 10, 11)

6.3.2. Hacılar B Grubu

Hacılar B Grubu kaplarda, Hacılar A Grubu bezeme stilinden farklı olarak figüratif unsurların nadir olarak kullanıldığı görülür. Anlatım çizgiseldir. Bant kompozisyonları yaygın olmakla beraber çeşitli geometrik motifler de bant motifleri ile birlikte kullanılabilir.

6.3.2.1. Kaseler

Bant kompozisyonlarının oldukça iyi kullanıldığı kaselerde motifler bant, geometrik ve bu iki motifin kombine olarak kullanılmasıyla oluşturulur.

6.3.2.1.1. Motifler

Bant: Yatay zikzaklı bant (Tablo 13, No 1,). Dikey zikzaklı bant(Tablo 13, No 1, 2, 13). Kesişen Çapraz Bant(Tablo 13, No 3, 24). Yatay Bant (Tablo 13, No 4, 5, 19). Dikey bant (Tablo 13, No 10, 13, 20). Şevron (Tablo 13, No 6). Yay Biçimli Bant (Tablo 13, No 7, 12, 14, 20). Kırık Bant (Tablo 13, No 9, 10, 11, 15, 16, 27). Yay Biçimli Zikzaklı Bant (Tablo 13, No 14, 35). Ters Ve Düz “U” Biçimli Bant (Tablo 13, No 22). Meander Biçimli Bant (Tablo 13, No 23). Eğik Uçlu Kırık Bant (Tablo 13, No 26).

Geometrik: Baklava Deseni (Tablo 13, No 1, 2,11, 26, 36). İç İç Baklava Deseni (Tablo 13, No 9, 17, 40). Daire (Tablo 13, No 11). Dolu Daire (Tablo 13, No 12). Dolu Üçgen (Tablo 13, No 15, 16, 18, 20, 27, 30). Üçgen (Tablo 13, No 21). Kum Saati (Tablo 13, No 28, 52). İç İç Yıldız (Tablo 13, No 41). İç İç Yıldız Daire (Tablo 13, No 31, 35, 42, 44). İç İç Daire (Tablo 13, No 32, 33). İç İç Dörtgen (Tablo 13, No 43). İç İç Dörtgen Daire (Tablo 13, No 46). Haç (Tablo 13, No 36, 38, 39, 40, 45, 47, 48, 49, 50).

6.3.2.1.2. Biçimler

Motiflerin kullanılış biçimlerine göre grupları:

Serbest Bant (Tablo 13, No 5, 19, 20, 21, 22, 34, 36)

Serbest Geometrik (Tablo 13, No 28, 30, 31, 32, 33)

Serbest Bant Geometrik (Tablo 13, No 2, 3, 12, 15, 16, 17, 37, 40, 46, 47, 48, 49, 50)

Serbest Bant Rezerve Geometrik (Tablo 13, No 52)

Panelli Bant (Tablo 13, No 23)

Panelli Bant Geometrik (Tablo 13, No 9, 11, 24, 25, 27)

Panelli Rezerve Bant (Tablo 13, No 10)

Panelli Rezerve Bant Geometrik (Tablo 13, No 26)

Rezerve Bant (Tablo 13, No 4, 6, 7, 8, 13, 14, 18,29, 39)

Rezerve Geometrik (Tablo 13, No 35, 41, 42, 43, 44)

Rezerve Bant Geometrik (Tablo 13, No 38, 45)

6.3.2.2. Çömlekler

Çömleklerde Kullanılan motifler ve biçimler kaselere nazaran sınırlıdır fakat boğa başı ve el benzeri figüratif motifler sadece çömleklerde görülür.

6.3.2.2.1. Motifler

Bant: Yatay Bant (Tablo 14, No 8, 18, 19). Dalgalı Bant (Tablo 14, No 1). Dikey Zikzaklı Bant (Tablo 14, No 2, 11, 14, 21). Yatay Zikzaklı Bant (Tablo 14, No 3, 4, 10, 11,17, 19). Kırık Bant (Tablo 14, No 5, 6, 7, 8). Yay Biçimli Bant (Tablo 14, No 10, 12, 13, 15 16). Şevron (Tablo 14, No 12).

Geometrik: Baklava Deseni (Tablo 14, No 2, 15, 21). Dolu Üçgen (Tablo 14, No 3, 4, 7). Dolu Daire (Tablo 14, No 10). İç İç Daire (Tablo 14, No 18). Nokta (Tablo 14, No 21).

Figüratif: El (Tablo 14, No 9). Boğa Başı (Tablo 14, No 16, 20).

6.3.2.2.2. Biçimler

Motiflerin kullanılış biçimlerine göre grupları:

Serbest Bant (Tablo 14, No 5, 6, 7, 9)

Serbest Bant Geometrik (Tablo 14, No 2, 14)

Panelli Bant Geometrik (Tablo 14, No 4, 13, 15, 16, 20)

Panelli Rezerve Bant (Tablo 14, No 11, 12)

Panelli Rezerve Bant Geometrik (Tablo 14, No 10)

Rezerve Bant (Tablo 14, No 1, 19)

Rezerve Bant Geometrik (Tablo 14, No 3, 8, 17, 18, 21)

6.3.2.3. Bardaklar

Motif ve biçim çeşitliliği açısından en sınırlı formdur. Bu durum buluntu sayısının sınırlılığı ile ilgili olmalıdır.

6.3.2.3.1. Motifler

Bant: Yatay Bant (Tablo 15, No 1, 4). Dikey Zikzaklı Bant (Tablo 15, No 1, 3, 5). Yatay Zikzaklı Bant (Tablo 15, No 4, 7). Kırık Bant (Tablo 15, No 2, 5, 8). Eğik Bant (Tablo 15, No 6).

Geometrik: Baklava Deseni (Tablo 15, No 1, 4). Dolu Üçgen (Tablo 15, No 2). Nokta (Tablo 15, No 4).

6.3.2.3.2. Biçimler

Motiflerin kullanılış biçimlerine göre grupları:

- Serbest Bant (Tablo 15, No 3, 6)
- Serbest Bant Geometrik (Tablo 15, No 1)
- Panelli Bant Geometrik (Tablo 15, No 2, 5)
- Çerçevesiz Bant (Tablo 15, No 7, 8)
- Rezerve Bant Geometrik (Tablo 15, No 4)

6.3.3. Kuruçay A Grubu

Kuruçay A Grubu kase ve çömlek formlarında bezemeler görülür. Bezemeler bant ve geometrik kompozisyonlardan oluşur.

6.3.3.1. Kaseler

Kaselerde bant ve geometrik motifler serbest, panelli ve rezerve biçimlerde kullanılmıştır.

6.3.3.1.1. Motifler

Bant: Dikey Bant (Tablo 16, No 4, 8, 11, 12). Yatay Bant (Tablo 16, No 4, 10, 17)Çapraz Bant (Tablo 16, No 1, 2, 7, 14). Eğik Bant (Tablo 16, No 3). Kırık Bant (Tablo 16, No 5). Çapraz Tarama (Tablo 16, No 6). Şevron (Tablo 16, No 9) Dikey Zikzaklı Bant

(Tablo 16, No 15). Yatay Zikzaklı Bant (Tablo 16, No 15) Yay Biçimli Eğik Bant (Tablo 16, No 16). Dalgalı Bant(Tablo 16, No 17).

Geometrik: Dolu Üçgen (Tablo 16, No 5). Haç (Tablo 16, No 11). Kum Saati (Tablo 16, No 12). Dama Tahtası Motifi (Tablo 16, No 13).

6.3.3.1.2. Biçimler

Motiflerin kullanılış biçimlerine göre grupları:

Serbest Bant (Tablo 16, No 1, 2, 3, 6, 7, 9, 10, 14, 15, 16)

Serbest Geometrik (Tablo 16, No 13)

Serbest Bant Geometrik (Tablo 16, No 5, 11)

Panelli Bant (Tablo 16, No 4, 8)

Panelli Bant Geometrik (Tablo 16, No 12)

Rezerve Bant (Tablo 16, No 17)

6.3.3.2. Çömlekler

Kuruçay A Grubu çömleklerde bant motifleri serbest biçimde kullanılmıştır. Motif ve biçim kullanımı sınırlıdır.

6.3.3.2.1. Motifler

Bant: Eğik Bant (Tablo 17, No 1). Yatay Bant (Tablo 17, No 1, 5). Çapraz Bant (Tablo 17, No 1), Dalgalı Bant (Tablo 17, No 2). Dikey Bant (Tablo 17, No 3). Yatay-Dikey Bant (Tablo 17, No 4).

6.3.3.2.2 Biçimler

Motiflerin kullanılış biçimlerine göre grupları:

Serbest Bant (Tablo 17)

6.3.4. Kuruçay B Grubu

Kuruçay B Grubu kase ve çömlek formlarında bezeme görülür. Bu grup kaplarda kullanılan motif ve biçimler sınırlıdır.

6.3.4.1. Kaseler

Kaselerde, Bant motifi serbest biçimde kullanılmıştır.

6.3.4.1.1. Motifler

Bant: Çapraz Bant (Tablo 18, No 1). Dikey Bant (Tablo 18, No 1). Yatay Dalgalı Bant (Tablo 18, No 2).

6.3.4.1.2 Biçimler

Motiflerin kullanılış biçimlerine göre grupları:

Serbest Bant (Tablo 18)

6.3.4.2. Çömlekler

Çömleklerde bant motifleri serbest biçimde kullanılmıştır.

6.3.4.2.1. Motifler

Bant: Eğik Bant (Tablo 18, No 4, 5). Kesişen Eğik Bant (Tablo 18, No 3). Dikey Bant (Tablo 18, No 4).

6.3.4.2.2 Biçimler

Motiflerin kullanılış biçimlerine göre grupları:

Serbest Bant (Tablo 18)

6.3.5. Beyaz Boya Bezekli Mal Grubu

Bu grupta kase ve çömlek formundaki kaplarda bant ve geometrik motifler görülür. Motifler serbest ve panelli biçimlerde kullanılmıştır.

6.3.5.1. Kaseler

Bant ve geometrik motifler panelli ve serbest olarak kullanılmıştır. Kullanılan motif ve biçimler sınırlıdır.

6.3.5.1.1. Motifler

Bant: Yatay Bant (Tablo 19, No 1). Eğik Bant (Tablo 19, No 2, 3, 4). Çapraz Bant (Tablo 19, No 7). Zikzaklı Bant (Tablo 19, No 5). Kırık Bant (Tablo 19, No 7). Şevron (Tablo 19, No 8).

Geometrik: Üçgen (Tablo 19, No 1). Daire (Tablo 19, No 4). Spiral (Tablo 19, No 6). Nokta Tablo 19, No 1).

6.3.5.1.2. Biçimler

Motiflerin kullanılış biçimlerine göre grupları:

Serbest Bant (Tablo 19, No 2, 5,7, 8)

Serbest Geometrik (Tablo 19, No 6)

Serbest Bant Geometrik (Tablo 19, No 4)

Panelli Bant (Tablo 19, No 3)

Panelli Bant Geometrik (Tablo 19, No 1)

6.3.5.2. Çömlekler

Bant ve geometrik motifler serbest ve panelli olarak kullanılmıştır.

6.3.5.2.1. Motifler

Bant: Zikzaklı Bant (Tablo 19, No 9). Eğik Bant (Tablo 19, No 10, 14). Dikey Zikzaklı Bant (Tablo 19, No 11, 12). Şevron (Tablo 19, No 12).

Geometrik: Haç (Tablo 19, No 11).

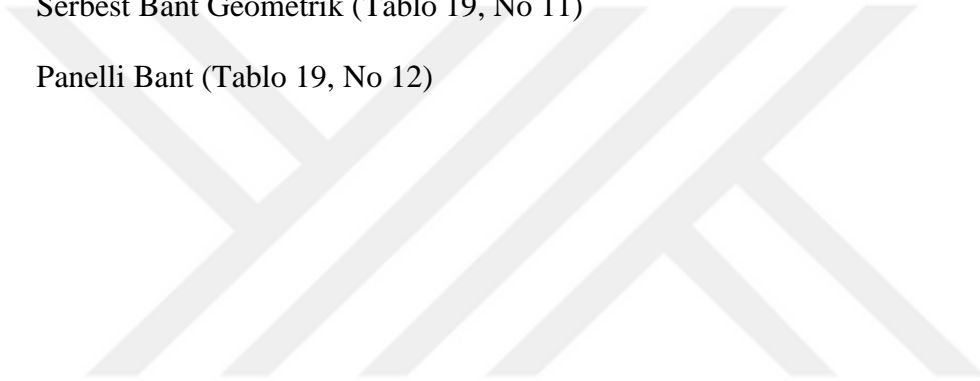
6.3.5.2.2. Biçimler

Motiflerin kullanılış biçimlerine göre grupları:

Serbest Bant (Tablo 19, No 9, 10, 13, 14)

Serbest Bant Geometrik (Tablo 19, No 11)

Panelli Bant (Tablo 19, No 12)

7. DAĞILIM

Güneybatı Anadolu'da boyalı seramikler Burdur, Isparta, Antalya, Afyonkarahisar, Muğla ve Denizli illerinde ele geçmektedir. Söz konusu bu kaplar yoğun olarak Hacılar ve Kuruçay yerleşmeleri ve çevresinden ele geçmekle beraber bölgede geniş bir dağılım alanına sahiptir.

Dağılımı tespit edilen bu malların bir kısmı yörede yapılan kazılar sonucu geri kalan kısmı ise yüzey araştırmaları sonucu ortaya çıkmaktadır. Yörede yapılan, Hacılar, Kuruçay, Höyücek, Bademağacı, Karain Mağarası, Girmeler Mağarası ve Ekşi Höyük kazılarında boyalı seramik ele geçmiş, geri kalan tüm malzeme yüzey araştırmaları esnasında araziden elde edilmiştir.

7.1. Burdur

Burdur ilinde 15 yerleşimde boyalı seramiğe rastlanmıştır. Boyalı seramik ele geçen yerleşimler Merkez, Tefenni, Karamanlı, Bucak ve Yeşilova ilçelerinde yer almaktadır (Harita 1).

Merkez'de yer alan yerleşimler; Aziziye Höyük, İlyas I olarak sayılabilir. Aziziye köyünün 1.8 km. kuzeybatısında yer alan Aziziye Höyük³²⁸ yüzeyinde Erken Kalkolitik Dönem'e tarihlenen seramikler bulunmuştur (Tablo 20,1).³²⁹ İlyas köyünün 3 km. doğusunda yer alan İlyas I³³⁰ yerleşimi yüzeyinde Geç Neolitik-Erken Kalkolitik Dönem'e tarihlenen boyalı kaplar ele geçmiştir.³³¹ Söz konusu bu mallardan bazıları, kalın ve belirgin hatlar ile bezenmiş olmalarından ötürü Hacılar A Grubu Mallar ile benzerlik göstermektedir (Tablo 20,2).

Yeşilova ilçesinde yer alan yerleşimler; Düden, Kocapınar, Başkuyu I, Yazır Höyük, Kanlıtepe, Kayapınar ve Salda Höyük olarak sayılabilir.

³²⁸ Mehmet Özsait, "1983 Yılı Burdur Isparta Çevresi Prehistorik Araştırmaları", "2. Araştırma Sonuçları Toplantısı", Ankara, 1984 s. 209.

³²⁹ Özsait, 1984: 209

³³⁰ Mehmet Özsait, "1984 Yılı Burdur- Isparta Çevresi Tarih Öncesi Araştırmaları", "3. Araştırma Sonuçları Toplantısı", Ankara, 1985 s. 396.

³³¹ Özsait, 1985: 396

Karatlı köyünün 4.3 km. kuzeydoğusunda Düden mevkiinde yer alan Düden yerleşmesinde ele geçen seramikler arasında boyalı bir parçada bant motifi çerçeveli biçimde kullanılmıştır, eldeki görselde boya kalitesinin tam olarak anlaşılması ile birlikte bu parça bezeme motifi ve biçimi açısından Hacılar A Grubu malzemesi ile benzerdir (Tablo 20,3).³³² Kocapınar köyünün 1.7 km. kuzeybatısında yer alan Kocapınar yerleşiminde ele geçen boyalı malların çoğunluğu krem üzerine kırmızı astarlı iyi açkılı mallardan oluşmaktadır.³³³ Araştırma raporunda sözü geçen bu tanım ve bu tanıma göre bu mallar Hacılar A Grubu'na dahil edilebilir (Tablo 20,4). Örencik köyünün 1 km. kuzeybatısında yer alan Kanlıtepe³³⁴ yerleşiminde ele geçen seramikler arasında yer alan bir parçada görülen basamak motifi bezemesinden ötürü Hacılar A Grubu'na dahil edilebilir (Tablo 20,7). Başkuyu köyünün 1.5 km. kuzeydoğusunda yer alan Başkuyu 1³³⁵ yerleşiminde ele geçen mallar krem üzerine kırmızı ince kenarlı iyi açkılı mallar olarak tanımlanmıştır (Tablo 20,5).³³⁶ Beyköy yakınlarında Yazır Höyük³³⁷ Yeşilova ilçesinin 26 km. kuzeydoğusunda yer alır, alanda yapılan çalışmalarda kırmızı üzeri krem boyalı Beyaz Boya Bezekli Mal Grubu'na ait seramikler ele geçmiştir (Tablo 20,6).³³⁸ Gökçe köyünün 800 metre güneybatısında yer alan Salda Höyük yerleşiminde krem üzeri kırmızı boya bezekli parçalar ele geçmiştir (Tablo 20,9).³³⁹ Dereköy köyünün 2 km. kuzeydoğusunda Kayapınar mevkiinde yer alan Kayapınar yerleşimi üzerinde Hacılar VI seramikleri ile benzer parçalar ele geçmiştir.³⁴⁰ Araştırma raporunda sözü geçen bu tanıma göre ele geçen mallar Hacılar A Grubu ile benzerdir (Tablo 20,8).

Karamanlı ilçesinde yer alan yerleşimler Yenice Höyük, Yarım Höyük ve Adatepe yerleşimleridir. Kılavuzlar Köyü'nün 7 km. kuzeybatısında yer alan Yenice Höyük³⁴¹ yüzeyinde krem üzeri kırmızı astarlı mallara rastlanmıştır (Tablo 20,10).³⁴² Manca

³³² Mehmet Özsait, "Burdur Çevresinde Prehistorik Araştırmalar", "1. Araştırma Sonuçları Toplantısı", Ankara, 1983 s. 8.

³³³ Özsait, 1983: 8

³³⁴ Mehmet Özsait, "1991 Yılı Burdur Çeltikçi ve Yeşilova Yüzey Araştırması", "10. Araştırma Sonuçları Toplantısı", Ankara, 1992 s. 334.

³³⁵ Özsait, 1983: 8

³³⁶ Özsait, 1983: 8

³³⁷ Özsait, 1983: 10

³³⁸ Özsait, 1983: 10

³³⁹ Özsait, 1983: 10

³⁴⁰ Mehmet Özsait ve Nesrin Özsait, "2010 Yılı Burdur Ve Isparta İlleri Yüzey Araştırması", "29. Araştırma Sonuçları Toplantısı", C. 2, Ankara, 2012, s. 296.

³⁴¹ Özsait, 1984: 207

³⁴² Özsait, 1984: 207

köyünün 4.5 km. güneydoğusunda yer alan Yarım Höyük yerleşiminde Erken Kalkolitik Dönem'e ait boyalı seramik ele geçmiştir (Tablo 20,11).³⁴³ Mürseller Köyünün 5 km. kuzeydoğusunda yer alan Adatepe yerleşimi üzerinde ele geçen seramikler Hacılar VI ile benzerdir (Tablo 20,12).³⁴⁴ Bu benzerlikten ötürü ele geçen buluntu Hacılar A Grubu'na dahil edilebilir.

Tefenni ilçesi Seydiler Köyünün 2 km. kuzeybatısında yer alan Seydiler Höyük yüzeyinden ele geçen seramikler Hacılar VI seramikleri ile benzerdir (Tablo 20,13).³⁴⁵ Bu benzerlik dolayısı ile alanda ele geçen parçalar Hacılar A Grubu'na dahil olmalıdır. Ayrıca yerleşmede kırmızı üzeri krem boyalı seramiklere de rastlanmıştır.³⁴⁶ Bu mallar Beyaz Boya Bezekli Mal Grubu'na dahil edilebilir.

Bucak ilçesinde yer alan Karaaliler yerleşimi Karaaliler köyü yakınlarındaki Karaali çiftliği mevkiindedir.³⁴⁷ Alanda krem üzeri kırmızı boya bezekli çeşitli mallar ele geçmiştir. Parçalarda kullanılan bezemelerin kalın ve belirgin olmalarından ötürü Hacılar A Grubu ile benzerdir (Tablo 20,14). Kremna yakınlarında yer alan İnarası mağarasında da krem üzeri kırmızı ve krem üzeri beyaz boyalı seramikler ele geçmiştir.³⁴⁸

7.2. Isparta

Isparta ilinde 2 yerleşmede boyalı seramik görülür (Harita 2). Gönen ilçesi Gölbaşı ve Güneykent köyleri arasında kalan İncirlitepe Höyüğü üzerinde Erken Kalkolitik Dönem'e tarihlenen seramikler bulunmuştur (Tablo 21,1).³⁴⁹ Gölbaşı köyünün 900 metre kuzeybatısında yer alan Çaltaşı Tepesi yerleşiminde Hacılar VI benzeri parçalar ele geçmiştir (Tablo 21,2).³⁵⁰ Bu parçalar Hacılar A Grubu Mallar ile benzerdir.

³⁴³ Özsait, 1985: 370

³⁴⁴ Mehmet Özsait ve Nesrin Özsait, "2009 Yılı Isparta Ve Burdur Yüzey Araştırmaları", "28. Araştırma Sonuçları Toplantısı", C. 2, Ankara, 2011, s. 48.

³⁴⁵ Özsait, 1985: 390

³⁴⁶ Mehmet Özsait, "2004 Yılı Burdur İli Yüzey Araştırmaları", "23. Araştırma Sonuçları Toplantısı", C. 2, Ankara, 2006, s. 261.

³⁴⁷ Özsait, 1985: 394

³⁴⁸ Becks, R., "İnarası – Ein neuer chalkolithischer Fundplatz im pisidischen Bergland", *Istanbul Mitteilungen*, S.64, 2014, s. 205

³⁴⁹ Özsait, 1984: 209

³⁵⁰ Özsait ve Özsait, 2012: 285

7.3. Antalya

Antalya ilinde 4 yerleşimde boyalı seramiğe rastlanmıştır (Harita 3).

Korkuteli ilçesi Çomaklı Mahallesi Çomakbağları Mevkiinde yer alan Esköy yerleşiminde Hacılar I benzeri boyalı parçalar ele geçmiştir.³⁵¹ Kapların iç ve dış kısımlarında görülen yatay ve çapraz bantlara ve araştırma raporunda anılan ifadeye göre parçalar Hacılar B Grubu'na dahil edilebilirler (Tablo 22,1). Korkuteli ilçesi yakınlarında yer alan Belen höyük yerleşiminde de boyalı seramiklere rastlanmıştır.³⁵²Yeşilyayla Bozok yolunun kuzeyinde, köyün 1 km. kadar doğusunda yer alan Belen Höyük'te boyalı seramiklere rastlanmıştır.³⁵³

Merkez'e bağlı Yağca Mahallesinde yer alan Karain Mağarası kazıları esnasında H 4 biriminden Hacılar I benzeri kaplarla birlikte figüratif bezenmiş Hacılar boyalıları ele geçmiştir (Tablo 22,3).³⁵⁴ Buluntular Hacılar A Grubu'na ve Hacılar B grubuna dahil edilebilir. Elmalı ilçesi yakınlarındaki Akçay kasabasında yer alan Akçay I yerleşiminde James Mellaart tarafından Hacılar A Grubu ile benzer parçalar ele geçirilmiştir (Tablo 22,4).³⁵⁵

7.4. Denizli

Denizli ilçesinde 8 yerleşimde boyalı seramiğe rastlanmıştır. Bu yerleşimlerden Ekşi Höyük'te kazı çalışmaları yapılmıştır. Höyük mevkii, Domuz Höyük, Çandır Küçük Höyük, Çandır Büyük Höyük, Asar Höyük, Doğu Şahanlar Höyük ve Sürmeli Höyük ise yüzey araştırması ile bulunmuştur³⁵⁶ (Harita 4).

³⁵¹ Ralf Becks ve Bilge Ayça Polat Becks, "2016 Yılı Şeref Höyük / Komama Ve Çevresi Yüzey Araştırmaları", "35. Araştırma Sonuçları Toplantısı", C. 2, Ankara, 2018, s. 380.

³⁵² Ralf Becks ve Bilge Ayça Polat Becks, "Şeref Höyük / Komama ve Çevresi Yüzey Araştırması 2016", *ANMED*, S.15, 2017, s.255.

³⁵³ Becks ve Polat Becks: 2017, 257

³⁵⁴ Işın Yalçınkaya vd., "2006 Yılı Karain Kazıları", "29. Kazı Sonuçları Toplantısı", C. 1, Ankara, 2008, s. 473.

³⁵⁵ James Mellaart, "Preliminary Report on a Survey of Pre-Classical Remains in Southern Turkey", *Anatolian Studies*, S. IV, 1954, s 188.

³⁵⁶ Fulya Dedeoğlu, "Yukarı Menderes Havzası Neolitik ve Erken Kalkolitik Çağ Yerleşimlerinin Materyal Kültür ve İskan Düzeni Bağlamında Değerlendirilmesi" *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, S, 18, 2014, s. 50, 51.

Çivril ilçesinin Yahyalı Mahallesi sınırları içerisinde yer alan Höyük Mevkii³⁵⁷ yerleşiminde kırmızı astar üzerine beyaz boyalı Erken Kalkolitik Dönem kaplarına rastlanmıştır.³⁵⁸ Bu parçalar Beyaz Boya Bezekli Mal Grubu olarak adlandırılan türdedir (Tablo 23,1). Çal ilçesi Dayılar Mahallesi yakınlarında yer alan Ekşi Höyük yerleşiminde yapılan kazılarda, O 16 plan karesinde boyalı kaplar ele geçmiştir.³⁵⁹ Buluntular kap içlerinde ince dikey zikzaklı bant motifi, çapraz bant motifi gibi motiflerin kullanılması ile Hacılar B Grubu mallar ile benzerlik göstermektedir (Tablo 23,2). Denizli sınırları içerisinde yer alan ve yukarıda adı geçen diğer höyüklerden ele geçen malzeme de Hacılar B Grubu seramikler ile benzerlik içerisindedir.

7.5. Afyonkarahisar

Afyonkarahisar ilinde 5 yerleşimde boyalı seramik ele geçmiştir (Harita 5).

Bolvadin ilçesinin 16 km. batısında Kocaöz Kasabasının 6 km. güneydoğusunda yer alan Pani Höyük³⁶⁰ yerleşiminde ele geçen parçaların bazılarında kalın ve belirgin bant motiflerinden ötürü bu parçalar Hacılar A Grubu mallara benzerlik göstermektedir (Tablo 24,1).

Sinanpaşa ilçesine bağlı Eyice Köyünün 2 km. kuzeydoğusunda yer alan Eyice³⁶¹ yerleşiminde ele geçen mallardan bir parçada panelli geometrik biçimli dolu üçgen motiflerinin kullanımından Hacılar A Grubu mallar ile benzerlik göstermektedir (Tablo 24,2).

Hocalar ilçesine bağlı Çalca Köyünün 500 metre batısında yer alan Asarın Tepe yerleşmesinde krem üzeri kırmızı boya bezekli parçalar ele geçmiştir (Tablo 24,3).³⁶²

³⁵⁷ Eşref Abay ve Fulya Dedeoğlu, "2003 Yılı Denizli/Çivril Ovası YüzeY Araştırması s.41-50", "22. Araştırma Sonuçları Toplantısı", C. 2, Ankara, 2005, s. 44.

³⁵⁸ Abay ve Dedeoğlu, 2005: 44

³⁵⁹ Fulya Dedeoğlu vd., "Ekşi Höyük 2016 Yılı Kazı Çalışmaları", "39. Kazı Sonuçları Toplantısı", C. 1, Ankara, 2018, s. 473.

³⁶⁰ Özdemir Koçak, "Afyon İli Ve İlçeleri YüzeY Araştırmaları 2004", "23. Araştırma Sonuçları Toplantısı", C. 1, Ankara, 2006, s. 84.

³⁶¹ Özdemir Koçak, "Afyonkarahisar İli Ve İlçeleri 2008 Yılı YüzeY Araştırması", "27. Araştırma Sonuçları Toplantısı", C. 1, Ankara, 2010, s. 296.

³⁶² Özdemir Koçak, "Afyonkarahisar İli Ve İlçeleri 2010 Yılı YüzeY Araştırması", "29. Araştırma Sonuçları Toplantısı", C. 1, Ankara, 2012, s. 246.

Şuhut ilçesi İçikli Köyü Üçin Mevkiinde yer alan Üçin Höyük yerleşmesinde Erken Kalkolitik Dönem krem üzeri kırmızı boyalı parçalar ele geçmiştir. ³⁶³ Araştırma raporunda sözü geçen ifade ve parçalar üzerinde kullanılan, ince yapıda bant ve geometrik bezeklerden ötürü bu parçalar Hacılar B Grubu mallarla benzerlik göstermektedir (Tablo 24,4).

Dinar ilçesi Bağcılar Köyünün 2 km. kuzeydoğusunda yer alan Büyük Çataltepe yerleşiminde krem üzeri kahverengi ve koyu kırmızı boyalı kaplar ele geçmiştir. ³⁶⁴ Bu kaplar üzerinde görülen ince yapıda bant motifleri ve koyu renk bezemenin yüzey ile özleşmemesinden ötürü yer yer dökülmüş olmasından dolayı Hacılar B Grubu mallarla benzerlik göstermektedir (Tablo 24,5).

7.6. Muğla

Muğla ilinde 1 yerleşmede boyalı seramik ele geçmiştir (Harita 3).

Muğla ili Fethiye ilçesi Girmeler Mahallesinde yer alan Girmeler Mağarası yerleşiminde Hacılar I ile çağdaş krem üzeri kırmızı ve kırmızı üzeri krem boyalı parçalar ele geçmiştir. ³⁶⁵ Buluntular Hacılar B Grubu ve Beyaz Boya Bezekli Mal Grubu ile benzerdir (Tablo 25,1).

³⁶³ Özdemir Koçak,” Afyonkarahisar İli Ve İlçeleri 2011 Yılı Yüzey Araştırması”, “30. *Araştırma Sonuçları Toplantısı*”, C. 2, Ankara, 2013, s. 40.

³⁶⁴ Özdemir Koçak vd.,” Afyonkarahisar İli Ve İlçeleri 2014 Yılı Yüzey Araştırması”, “33. *Araştırma Sonuçları Toplantısı*”, C. 1, Ankara, 2016, s. 31.

³⁶⁵ Ralf Becks ve Bilge Ayça Polat Becks,” Girmeler Mağarası – Lykia’da Bir Kalkolitik Dönem Yerleşimi”, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S 8, s 170.

8. KOMŞU BÖLGELER İLE KARŞILAŞTIRMA

Anadolu’da Göller Yöresi’ne komşu olan, Batı Anadolu’da “Ulucak”, “Yeşilova”, “Ege Gübre”, “Orman Fidanlığı” ve “Aşağıpınar” yerleşimlerinde boyalı seramikler ele geçmiştir. Orta Anadolu’da “Çatalhöyük Batı” ve “Canhasan”, Güney Akdeniz’de ise “Yumuktepe” yerleşimlerinde boyalı seramik ele geçmiştir.

8.1. Batı Anadolu

İzmir ili Bornova ilçesinin doğusunda eski İzmir Kemalpaşa yolu yakınlarında Ulucak Köyünün 1 km. güneyinde yer alan Ulucak höyüğü 5 m yüksekliğinde 90 metre çapında yuvarlak biçimlidir, höyükte tespit edilen Neolitik Dönem V ve IV tabakalarında Göller Yöresi monokrom kaplarıyla benzer yapıda çeşitli seramikle birlikte, birkaç parça boyalı seramiğe de rastlanmıştır.³⁶⁶ Ele geçen sınırlı sayıda boyalı seramiğin Göller Yöresi seramik gruplarına dahil etmek, parçaların küçük ve sayıca az olmasından ötürü oldukça güçtür.

İzmir ili Bornova ilçesi Karacaoğlan mahallesinde yer alan Yeşilova höyüğünde II. Kat Kalkolitik Dönem’e III. Kat ise Neolitik Dönem’e tarihlenmiştir.³⁶⁷ Tabaka III’ te ele geçen monokrom kapların bazıları Höyücek ve Bademağacı yerleşimlerinden ele geçen monokrom kaplarla benzer yapıdadır.³⁶⁸ Ayrıca Tabaka III. 8. kattan III. 6. katlar arasında krem üzeri kırmızı renkte boyanmış bant bezeli seramiklere rastlanmıştır.³⁶⁹

İzmir ili, Aliğa ilçesinde, Kendirci mevkiinde yer alan Ege Gübre Fabrikası arazisinde yer alan Ege Gübre Yerleşimi; M.Ö. 7. binyıl sonu ve M.Ö. 6. binyıl başında iskan görmüştür.³⁷⁰ Ele geçen boyalı örnekler üzerinde görülen motifler, düz çizgiler, zikzaklar ve köşeli taramalardır.³⁷¹

³⁶⁶ Eşref Abay, “Neolithic Settlement At Ulucak Höyük And Its Cultural Relations With Neighbor Regions In Western Anatolia”, *Byzas - How Did Farming Reach Europe? Anatolian-European Relations from the Second Half of the 7th Through the First Half of the 6th Millennium Cal BC*, S. 2, s. 78.

³⁶⁷ Zafer Derin vd., “İzmir’in Prehistorik Yerleşimi – Yeşilova Höyüğü 2005-2006 yılı Çalışmaları”, *Arkeoloji Dergisi*, C. 13, 2009, s. 9

³⁶⁸ Derin vd., 2009: 10

³⁶⁹ Derin vd., 2009: 10

³⁷⁰ Ali Ozan, “Ege Gübre Yerleşimi M.Ö. 6. Binyıl Çanak Çömleği”, *30. Arkeometri Sonuçları Toplantısı*, Ankara, 2016, s. 203

³⁷¹ Ozan, 2016: 210

Eskişehir il merkezinin 6 km. güneydoğusunda yer alan Eskişehir Belediyesi Orman Fidanlığı içerisinde yer alan höyükte Turan Efe tarafından kurtarma kazıları yapılmıştır.³⁷² Höyükte yapılan çalışmalar sonucunda Tabaka II ve I'in Hacılar tabaka II ve I ile çağdaş olduğu iddia edilmiştir.³⁷³ Tabaka I ve II içerisinde ele geçen kaplarda rastlanan çizgi veya bant üzerine yerleştirilmiş dolu üçgen motiflerinin ve rozet biçimli rezerve bant motifinin Hacılar B Grubu motifleri ile paralel olduğunu iddia edilmiştir.³⁷⁴

Kırklareli yakınlarındaki Aşağıpınar yerleşmesinde ele geçen içi noktalarla doldurulmuş bezemeler Beyaz Boya Bezekli Mal Grubu ile benzer yapıdadır.³⁷⁵

8.2. Orta Anadolu

Konya ili Çumra ilçesi sınırlarındaki Küçükköy'e 2 km. mesafede yer alan Batı Çatalhöyük'ün Kalkolitik Dönem'de iskan gördüğü anlaşılmıştır.³⁷⁶ Ele geçen seramikler "Erken Kalkolitik I Malları" ve "Erken Kalkolitik II Malları" olarak 2 grupta değerlendirmiştir.³⁷⁷ Devetüyü ya da kırmızı renkli Erken Kalkolitik I Malları mika ve beyaz tanecik içeriklidirler, iyi pişirilen bu kaplarda gri öz bulunabilir, dipler genellikle düzdür, boyama kırmızı-açık kırmızı ve açık kahverengi yapılmaktadır.³⁷⁸ Yüzeyler astarsız yeşilimsi krem ya da kırmızımsı turuncu tonlardadır.³⁷⁹ Daha iyi örneklerde astar uygulaması; çoğunlukla soluk sarı tonda krem astar ile yapılmaktadır.³⁸⁰ Erken Kalkolitik I kaplarında bezeme çoğunlukla çizgiseldir bu çizgiler boş alanda yapılmış ve devamlıdır.³⁸¹ Dikey zikzaklarda noktalarla dolgu görülebilir.³⁸² Paralel dalgalı bantlar, şevron ve baklava desenleri gibi motifler görülür.³⁸³ Kapların omurga altı kısımları boş bırakılır.³⁸⁴

³⁷² Turan Efe, *The Salvage Excavations at Orman Fidanlığı. A Chalcolithic Site in Inland Northwestern Anatolia*, Task Vakfi, İstanbul, 2001, s. 2

³⁷³ Efe, 2001: 57

³⁷⁴ Efe, 2001: 59

³⁷⁵ Yurtsever, 2011: 72

³⁷⁶ James Mellaart, "Çatal Hüyük West" *Anatolian Studies*, C. 15, 1965, s. 136

³⁷⁷ Mellaart, 1965: 136

³⁷⁸ Mellaart, 1965: 136

³⁷⁹ Mellaart, 1965: 137

³⁸⁰ Mellaart, 1965: 137

³⁸¹ Mellaart, 1965: 137

³⁸² Mellaart, 1965: 137

³⁸³ Mellaart, 1965: 137

³⁸⁴ Mellaart, 1965: 152

Erken Kalkolitik II Malları pembemsi kırmızı ve devetüyü renkli kaplarda taşçık katkı vardır, saman katkı hiç görülmez.³⁸⁵ Kaplar önceki dönem kaplarından daha ince ve iyi pişmiştir, birçok kaptta beyaz astar görülür bu astar kavlak yapıdadır.³⁸⁶ Bazı kaplarda pembe ya da kırmızı boya olabilirken, kapların çoğunluğu açık kahve, koyu kahve ve mat siyah renkte boyanmıştır.³⁸⁷ Beyaz üzeri sarı-krem, pembe ya da turuncu üzeri koyu kahve tonlarda boyama yapılan bu kaplarda, kırmızı üzeri siyah boyama yaygın değildir.³⁸⁸ Motifler çizgiseldir, ince çizgilerden oluşan paralel gruplar, paneller halinde düz ya da dalgalı bantlar, şevronlar, üçgenler, damla ve baklava motifleri, paneller içerisinde oluşturulan metoplarda dokuma benzeri sık ve özenli yapılmış motifler kullanılır.³⁸⁹

Erken Kalkolitik I malları arasında görülen içbükey kenarlı omurgalı kaselerle “Kase 6” olarak adlandırılan form benzerdir. Kullanılan motiflerin çizgiselliği, yatay dalgalı bantlar kırık bantlar üçgen bant kompozisyonları ve motiflerin paneller ve çerçeveler içinde kullanılması da Hacılar B grubu malları ile yoğun benzerlik gösteren özelliklerdendir. Erken Kalkolitik II Malları da Hacılar B Grubu mallarla form ve bezeme açısından benzerlik gösterirken Kuruçay A Grubu mallarla da, dikey metoplar içinde görülen sık ve ince çapraz taramalar, dama motifleri gibi unsurlarla bezemeler açısından benzerlik içerisindedir.

Karaman ilinin 12 km. kuzeybatısında Alaçatı yakınlarında yer alan Can Hasan yerleşmesinde ele geçen tabaka 2B kaplarında bezeme krem rengi astar üzerine mat ya da açkılı veya kahverengi-devetüyü yüzey üzerine mat ya da açkılı olarak yapılmaktadır.³⁹⁰

Bu mallar krem üzeri kırmızı, kahverengi-açık kahverengi, siyah-kırmızı³⁹¹ renk tonlarında boyanmışlardır.³⁹² Yaygın bezekler ise sürekli çizgi ve zikzaklar, basit üçgenler, taralı üçgenler, şevron, dama motifi ve elmas motifleri gibi çizgisel motiflerdir.³⁹³

³⁸⁵ Mellaart, 1965: 152

³⁸⁶ Mellaart, 1965: 153

³⁸⁷ Mellaart, 1965: 153

³⁸⁸ Mellaart, 1965: 153

³⁸⁹ Mellaart, 1965: 153

³⁹⁰ David French, *Canhasan Sites 2. Canhasan I: The Pottery*, British Institute at Ankara Monograph 32, Londra, 2005, s. 18

³⁹¹ Bu kaplar David French tarafından ithal olarak değerlendirilmiştir.

³⁹² French, 2005: 18

³⁹³ French, 2005: 21

Tabaka 2A kaplarında ise yüzeyler pembe kırmızimsı sarı ve açık kahve renk tonlarında, boyama ise kahverengi tonlarında yapılmaktadır, bazı örneklerde krem astar da görülür.³⁹⁴ Yaygın görülen bezemeler çizgiler, çapraz taramalar, eğik çizgiler vb. bant kompozisyonlarıdır.³⁹⁵

Hacılar B Grubu kaplarında kullanılan bezemeler ile paralel bezeme unsurları kullanılmıştır. Hacılar B Grubu kaplarında yoğun olarak görülen panelli bezeme yapma geleneği bu yerleşme 2B kaplarında görülür. Bezeme olarak kendi geleneği bariz bir biçimde göze çarpsa da form ve bezeme olarak Hacılar B Grubu ve Can Hasan 2B seramiği arasında paralellikler vardır. Ayrıca ince çizgilerle sık taramalar yapmak ve metop içerisinde kompozisyonlar kullanma gibi paralel özelliklerle Kuruçay A Grubu mallarla da paralellikler vardır.

8.3. Güney Akdeniz

Mersin ili sınırları içerisinde kalan Yumuktepe höyüğü boyalı seramik tabaka XXVII’de ilk kez ortaya çıkmıştır.³⁹⁶ En erken kaplarda görülen bezemeler kullanılan fırçadan ötürü dağınık olabilirken Tabaka XXIV’ ten itibaren daha sofistike bezekler ortaya çıkmaya başlamıştır ve Garstang dikey zikzaklarla yapılan bu motiflere “Yıldırım Motifi” adını vermiştir.³⁹⁷ Tabaka XXIV kaplarında krem açık kahve devetüyü ve pembe renk astar üzerine kırmızı ve kahverengi tonlarda bezeme yapılmıştır.³⁹⁸ Basit bantlar taramalar zikzak ve şevronlarla yapılan bezemeli kaplarla birlikte ortaya çıkan diğer kültürel malzemenin Mezopotamya kültürleri ile paralel olduğu anlaşılmıştır.³⁹⁹ Tabaka XXIII-XX arası dönemde üretilen kaplarda da boyama geleneği açık zemin üzerine koyu renk çizgisel bezeme yapma şeklinde olup krem, devetüyü sarı renk tonları üzerine kırmızı, kahve ve siyah renk tonlarında bezeme yapılmaktadır.⁴⁰⁰ Bezeme için kullanılan motifler; çeşitli bantlarla yapılan kompozisyonlar, şevron ve zikzaklı bantlar, çapraz

³⁹⁴ French, 2005: 23

³⁹⁵ French, 2005: 23

³⁹⁶ John Garstang, *Prehistoric Mersin, Yumuk Tepe in Southern Turkey: the Neilson Expedition in Cilicia*, Clarendon Press, Oxford, 1953, s. 39.

³⁹⁷ Garstang, 1953: 39

³⁹⁸ Garstang, 1953: 57

³⁹⁹ Garstang, 1953: 64

⁴⁰⁰ Garstang, 1953: 90-98

tarama ve dama motifleridir.⁴⁰¹ Yerleşmede ortaya çıkan motiflerin Gölleler Yöresi kaplarında kullanılan motiflerle olan benzerliği dikkat çekicidir. Aslıhan Yurtsever bu benzerliğin rastlantısal olduğunu iddia etmektedir.⁴⁰²

---

⁴⁰¹ Garstang, 1953: 90-98

⁴⁰² Yurtsever,2011:83

SONUÇ

Boyalı seramikler Hacılar, Kuruçay, Höyücek ve Bademağacı merkezlerinde ele geçmektedir. Söz konusu merkezlerde ele geçen boyalı seramikler yöre tarih öncesi araştırmaları 1910 yılında başlamıştır.

Güneybatı Anadolu'da boyalı seramik ele geçen Hacılar yerleşiminde Tabaka IX'den I'e kadar olan tüm tabakalarda boyalı seramiğe rastlanmıştır. Söz konusu yerleşimde Tabaka II içerisinde seramik işliği olarak kullanılan bir bölgeye rastlanmıştır.

Kuruçay kazıları esnasında 13 tabakaya rastlanmış olduğu anlaşılmış, söz konusu 13 ve 7 tabakaları arasında boyalı seramiğe rastlanmıştır.

Höyücek yerleşiminde Karışık Birikim olarak adlandırılan tabakada boyalı seramik ele geçtiği anlaşılmıştır.

Bademağacı yerleşiminde ENII/3-1 tabakalarında boyalı seramiklere rastlanmıştır.

Boyalı seramiklerin 5 grup altında değerlendirilebileceği anlaşılmıştır. Buna göre "Hacılar A Grubu" malları iyi pekişmiş temiz hamurlu, iyi astarlı ve iyi açkılıdırlar. Kapların hamur rengi bej ve kahverenginin çeşitli tonlarındadır. Astarlama genelde kap rengine yakın yapılmaktadır. Astar üzerine yapılan belirgin kırmızı boya bezeme ile tanınırlar.

"Hacılar B Grubu" yoğun kalker ve kuvarsit katkılı olduğu anlaşılan bu kapların bezemesi krem üzeri kırmızı boya ile yapılmıştır. Sarımsı krem renkte astarlı olduğu anlaşılan bu kapların, boyamasında kullanılan renkler oldukça sınırlıdır. Kalın tabaka halinde sürülen boyanın kaptan kolayca ayrıldığı ve üzerinde yer yer kararmalar olduğu saptanmıştır.

"Kuruçay A Grubu" mallarının hamur renkleri kırmızı ve kahverenginin tonlarında olabilmekte ve küçük ve orta ebatta taşçık katkı görüldüğü anlaşılmaktadır.

"Kuruçay B Grubu" olarak adlandırılan malların açık gri ve bej hamurlu olduğu anlaşılmıştır. Bu kaplar bej renkte astarlanmış kırmızı renk bezemenin kap yüzeyine özensizce sürüldüğü anlaşılmıştır.

“Beyaz Boya Bezekli Mal Grubu” olarak adlandırılan kaplarda bezemenin kırmızı ve kahverengi zemin üzerine yapıldığı anlaşılmıştır. Bu kaplar Hacılar ve Höyücek yerleşmelerinde ele geçmiştir.

Hacılar A Grubu mallarda kase, çömlek ve bardak olarak adlandırılan üç ana form tespit edilmiştir. Kase formunda 17 tip olduğu gözlemlenmiştir. Çömlek formunda ise 13 ayrı tip olduğu anlaşılmıştır. Bardak formunda 4 ayrı tip olduğu anlaşılmıştır.

Hacılar B Grubu seramiklerinde kase, çömlek, bardak ve ayrışık olarak 4 ana form olduğu anlaşılmıştır. Söz konusu kaselerde 13 ayrı tip olduğu anlaşılmıştır. Bu formlardan “Kase 17-22” Hacılar tabaka I’de ortaya çıkar. Geri kalan “Kase 1B, 6, 9, 12” formları ise Hacılar A Grubu formları ile ortaktır. Hacılar B Grubu çömleklerinde 8 ayrı tip olduğu görülmüştür. Bunlardan “Çömlek 13-16” Hacılar tabaka I’de ortaya çıkmaktadır. “Çömlek 8, 9,10, 12” formları Hacılar A Grubu ile ortaktır. Bardak formunda ise 8 ayrı tip olduğu anlaşılmıştır. “Bardak 5- 11” olarak adlandırılan bu kaplar Hacılar tabaka I’de ortaya çıkar. Ayrışık kaplarda ise 2 form tipi olduğu anlaşılmıştır.

Kuruçay A Grubu’nda kase ve çömlek olarak 2 forma rastlanmıştır. Kaselerde 4 form tipi olduğu anlaşılmıştır. Bu formlardan “Kase 22” Hacılar A Grubu formlarında da görülür. Diğer formlar ise (Kase 23-25) Kuruçay’da ortaya çıkmıştır. Kuruçay A Grubu çömleklerinde 3 form tipi olduğu görülmüştür. “Çömlek 17-18” formları Kuruçay A Grubuna özgü olup, “Çömlek 5” Formu ise Hacılar A Grubu’nda da görülen formlardandır.

Kuruçay B Grubu’nda kase ve çömlek olarak adlandırılan 2 form olduğu anlaşılmıştır. Kaselerde 2, çömleklerde ise 1 tip olduğu anlaşılmıştır. “Kase 20” Hacılar B Grubu formları arasında da görülürken, “Kase 6” Hacılar A ve B Grubu formları arasında da görülür. Çömleklerde görülen 1 form örneği ise (Çömlek 19) Kuruçay B Grubuna özgüdür.

Beyaz Boyalı Mal Grubu olarak adlandırılan seramiklerde kase ve çömlek olarak adlandırılan iki form olduğu anlaşılmış, kaselerde 7, çömleklerde ise 7 alt tip olduğu anlaşılmıştır. Kaselerde görülen 1B, 6, 9 formları Hacılar A ve B Grubu kaselerinde de görülür. “Kase 15” ise Hacılar A Grubu’nda görülür. “Kase 17 A, 22” Hacılar B Grubu’nda da görülür. “Kase 24” ise Kuruçay A Grubu’nda görülür. Çömleklerde görülen “Çömlek 5, 8, 9” formları Hacılar A Grubu’nda da görülür. “Çömlek 17” Hacılar

B Grubu'nda görülürken, “Çömlek 20-21” Höyücek yerleşiminde ortaya çıkan formlardandır.

Hacılar IX-VI tabakalarda “S” profilli formların yaygın olduğu görülür, Hacılar V-II tabakalarında ele geçen kaplarda omurgalı yapı yaygınlaşmaktadır. Hacılar I ile birlikte formlarda omurgalı yapının keskinleştiği, kapların dörtgen ve oval gövdeli yapıldığı görülür. Kap boyutları önceki tabaka seramiklerine göre daha büyük yapıdadır.

Boyalı seramiklerde kullanılan bezemelerde bant geometrik ve figüratif motiflerin kullanıldığı anlaşılmıştır. Bant motifinin basit çizgi ve bantlarla oluşturulmuş yatay ve dikey dalgalı bant motifi zikzak, tarama, şevron, çapraz tarama gibi motiflerden oluştuğu anlaşılmıştır. (Tablo 27)

Geometrik motiflerin üçgen, dörtgen, spiral, daire, dolu üçgen, dolu daire, dolu dörtgen, nokta olduğu anlaşılmıştır. (Tablo 28)

Figüratif motiflerin bant ve geometrik motiflerin şekillerinin değiştirilmesi ve kombine olarak kullanılmaları sonucu ortaya çıkan el, göz, kuş, insan, boğa başı ve çeşitli hayvanları figürleri anımsatacak şekilde yapılmıştır. Ayrıca figüratif motifler içerisinde neyi ifade ettiği anlaşılabilen çeşitli bant ve geometrik motifler kullanılarak oluşturulan Mellart tarafından “Fantastik” olarak adlandırılan figürlerin de kullanıldığı anlaşılmıştır. Bu motiflerin görsel kompozisyon içerisinde tek tek kullanılabilirler gibi birbirleri ile kombine olarak kullanıldıkları görülmektedir. (Tablo 29)

Motifler kompozisyonda serbest, panelli, çerçevesiz ve rezerve biçimde kullanılmışlardır. Motifler “Serbest” biçimde 7 farklı kombinasyonla, “Panelli” biçimde 7 farklı kombinasyonla, “Çerçevesiz” biçimde 5 farklı kombinasyonla, “Rezerve” Biçimde ise, 4 farklı kombinasyonla kullanılmıştır. (Tablo 26)

Kullanış biçimlerinden en yaygını serbest biçimdir. Panelli ve rezerve biçimin de kullanımı da yaygındır. (Tablo 26)

Hacılar IX-VI tabakalarda bezemenin basit çizgisel unsurlarla yapıldığı görülür. Hacılar tabaka V bezemesinde sık geometrik desenlerin yaygın kullanımı söz konusudur. Hacılar tabaka III kaplarının bezemesinde, bezemelerin daha kalın ve belirgin yapıldığı anlaşılır. Hacılar tabaka II kaplarının bezemesinde motif zemin ilişkisi farklıdır. Motifler zeminde daha az yer kaplamakta açık renk alanların kullanımında artış görülmektedir.

Hacılar tabaka I bezemesinde ise bant, geometrik ve figüratif unsurların kullanıldığı öncül tabakalardan oldukça farklı bir stilin varlığı söz konusudur. Bu tabakada çizgisel unsurlar ustalıklar kullanılmıştır, ince ve sık bantlar ve çeşitli geometrik unsurlarla oluşturulan motifler yaygındır.

Boyalı seramiklerin Güneybatı Anadolu'da Burdur, Isparta, Antalya, Denizli, Afyonkarahisar ve Muğla illerinde bulunduğu saptanmıştır.

Burdur ili Merkez Yeşilova, Karamanlı, Tefenni ve Bucak ilçelerinde yer alan yerleşmelerde boyalı seramik ele geçmiştir.

Isparta ilinin Gönen ilçesinde 2 yerleşmede boyalı seramiğe rastlanmış olduğu anlaşılmıştır.

Antalya ilinin Korkuteli, Merkez ve Elmalı ilçelerinde boyalı seramik bulunan yerleşmeler olduğu anlaşılmıştır.

Denizli ilinin Çivril ve Çal ilçelerinde boyalı seramik ele geçen yerleşmeler olduğu anlaşılmıştır.

Afyonkarahisar iline bağlı Bolvadin, Sinanpaşa, Hocalar, Şuhut ve Dinar ilçelerinde boyalı seramik bulunduğu yerleşmeler olduğu anlaşılmıştır.

Muğla ilinde Fethiye ve Seydikemer ilçelerinde boyalı seramiklerin ele geçtiği anlaşılmıştır.

Boyalı seramikler Kuzeydoğu-Güneybatı eksenli yaklaşık 300 kilometrelik bir hat etrafında, merkezi Burdur ili Yeşilova, Tefenni ve Karamanlı ilçelerinde yer alan yerleşimlerde görülmektedir. (Harita 9)

Seramikler dağılım olarak Hacılar ve Kuruçay yerleşimleri yakınlarında ele geçmektedirler.

Batı Anadolu yerleşimlerinde ele geçen örnekler sınırlı sayıdadır. Orta Anadolu yerleşimlerinde ise Batı Anadolu yerleşimlerine nazaran daha fazla sayıda seramik ele geçmektedir.

Batı Anadolu'da Yeşilova ve Ege Gübre yerleşimlerinde Hacılar A Grubu mallar ile benzer seramikler ele geçmiştir.

Eskişehir ili içerisinde bulunan Orman Fidanlığı yerleşiminde form ve yüzey rengi olarak Göller yöresi seramikleriyle aralarında benzerlik olmayan sadece rezerve bant motifi ile yöre kaplarına benzerlik gösteren parçalar ele geçmiştir.

Orta Anadolu bölgesinde Canhasan ve Çatalhöyük yerleşimlerinde form ve bezeme olarak Göller Yöresi kapları ile benzerlik gösteren parçaların ele geçtiği anlaşılmıştır.

Güney Akdeniz bölgesinde Mersin Yumuktepe Höyüğünde ele geçen boyalı seramiklerin bezeme olarak Göller Yöresi seramikleri ile benzer olduğu anlaşılmış fakat form olarak benzerlik göstermediği görülmüştür.

Yapılan bu çalışmada Hacılar A Grubu seramiklerinin Hacılar yerleşiminde üretildikleri anlaşılmıştır.

Çalışmada değerlendirilen boyalı seramiklerin, form ve bezeme olarak benzerlikleri olsa da her birinin tekil olduğu görülmüştür.

Boyalı seramiklerde benzer formlar ve benzer motiflerle belirli biçimlerde bezeme yapılması Göller yöresi Geç Neolitik ve Erken Kalkolitik Dönem ekonomik yapısında, profesyonelleşmiş meslek insanların olduğunu gösterir, ayrıca bu kapların geniş bir alanda dağılım göstermesi ticari olarak da kullanılmış olabileceğini gösterir.

KAYNAKÇA

- Abay, E., ve Dedeoğlu F., (2005),” 2003 Yılı Denizli/Çivril Ovası Yüzey Araştırması s.41-50”, 22. *Araştırma Sonuçları Toplantısı*, C. 2, (41-50)
- Becks, R., (2014), “ İnarası – Ein neuer chalkolithischer Fundplatz im pisidischen Bergland”, *Istanbuler Mitteilungen*,S.64,(181-207)
- Becks, R. ve Polat Becks, B. A., (2013), “Girmeler Mağarası - Lykia'da bir Kalkolitik Dönem Yerleşimi.”, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C. 5, S. 8, (166-183).
- Bordaz, J., (1968), “The Suberde Excavations, Southwestern Turkey an İnterim Report.” *Türk Arkeoloji Dergisi*, S.17, C.2, (43-71).
- Bordaz, J., (1970), “A preliminary Report of the 1969 Excavations at Erbaba, a Neolithic Site Near Beyşehir, Turkey”, *Türk Arkeoloji Dergisi*, S.18, C.2, (59-64).
- Bordaz, J., (1973), “Current Research in the Neolithic of South Central Turkey: Suberde, Erbaba and their Chronological Implications.”, *Americal Journal of Archaeology*, C. 77, S. 3, (282-288).
- Bordaz, J. ve Bordaz, L., (1976), “Erbaba Excavations, 1974”, *Türk Arkeoloji Dergisi*, S.23, C.2, (39-44).
- Bordaz, J. ve Bordaz, L., (1982), “Erbaba: The 1977 and 1978 Seasons in Perspective”, *Türk Arkeoloji Dergisi*, S.26, C.1, (85-94).
- Brami, M. ve Heyd, V., (2011), "The Origins of Europe’s First farmers: the Role of Hacılar and Western Anatolia, Fifty Years on”, *Prahistorische Zeitschrift*, S. 86, C. 2, (165-206).
- Dedeoğlu F., (2014), “ Yukarı Menderes Havzası Neolitik ve Erken Kalkolitik Çağ Yerleşimlerinin Materyal Kültür ve İskân Düzeni Bağlamında Değerlendirilmesi”, *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S.18, (33-56)
- Dedeoğlu, F.-Baysal, H. H.- Ozan, A.-Konakçı, E.-Temür, B. (2018),”Ekşi Höyük 2016 Yılı Kazı Çalışmaları”, 39. *Kazı Sonuçları Toplantısı*, C. 1, (553-569)

- Derin, Z., (2009), “İzmir’in Prehistorik Yerleşimi – Yeşilova Höyüğü 2005-2006 yılı Çalışmaları”, *Arkeoloji Dergisi*, C. 13, 9
- Duru, G., (2011), “Göller Bölgesi Neolitik Yerleşmeleri Üzerine Bir Deneme”, Edt: Hamdi Şahin, Erkan Konyar ve Gürkan Ergin, *Özsait Armağanı Mehmet Ve Nesrin Özsait Onuruna Sunulan Makaleler*, Suna – İnan Kıracı Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü, Antalya.
- Duru, R., (1989), “ Were the Earliest Cultures at Hacılar Really Aceramic”, Edt. Kutlu Emre, Machteld Mellink, Borthel Hrouda ve Nimet Özgüç, *Anatolia and the Ancient Near East. Tahsin Özgüç'e Armağan*, Ankara.
- Duru, R.,(1994), Kuruçay Höyük I, 1978-1988 Kazılarının Sonuçları Neolitik ve Erken Kalkolitik Çağ Yerleşmeleri, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara
- Duru, R., (1996), *Kuruçay Höyük II 1978-1988 Kazılarının Sonuçları Geç Kalkolitik Ve İlk Tunç Çağ Yerleşmeleri*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara.
- Duru, R. Ve Umurtak, G., (2005), *Höyücek 1989-1992 Yılları Arasında Yapılan Kazıların Sonuçları*, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Tarih Kurumu Yayınları V. Dizi- SA. 49, Ankara
- Duru, R., (2007),”Göller Bölgesi Neolitiği: Hacılar, Kuruçay Höyüğü, Höyücek, Bademağacı Höyüğü”, Edt. Mehmet Özdoğan, Nezih Başgelen, *Anadolu’da uygarlığın Doğuşu ve Avrupaya Yayılımı Türkiyede Neolitik Dönem Yeni Kazılar- Yeni bulgular*. Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul, (331-361).
- Duru, R., (2008), *MÖ 8000'den MÖ 2000'e Burdur-Antalya Bölgesi'nin Altıbin Yılı*, Suna - İnan Kıracı Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü, Antalya.
- Duru, R., (2016), *Tarım'dan Yazı'ya Burdur Yöresi Ve Yakın Çevresi'nin Altıbin Yılı (MÖ 8000-MÖ 2000)*, Kutlu & Avcı Ofset Ltd. Şti., Antalya
- Eslick, C., (1992), *Elmalı-Karataş I The Neolithic and Chalcolithic Periods: Bağbaşı and Other Sites*, Bryn Mavr Commantaries Thomas Library, Pennsylvania
- Ekinci, H. A. ve Öztürk İ., (1998), “Yarımhöyük Kurtarma Kazısı 1997” *IX. Müze Kurtarma Kazıları Semineri*, Kültür Bakanlığı Milli Kütüphane Basımevi, S. 9, (41-63).

- French, D. H. (1969), *Anatolia and the Aegean, in the Third Millennium, B.C., I-II*, Cambridge,
- Kansu, Ş. A., (1945), "Isparta, Burdur İlleri Çevresinde TTK Adına 1944 Haziranında Yapılan Prehistorya Araştırmalarına Dair İlk Rapor" *Bellekten*, C.9, S. 34, (277-286)
- Koçak, Ö., (2006), "Afyon İli Ve İlçeleri YüzeY Araştırmaları 2004", *23. Araştırma Sonuçları Toplantısı*, C. 1, (83-94)
- Koçak, Ö., (2010), "Afyonkarahisar İli Ve İlçeleri 2008 Yılı YüzeY Araştırması", *27. Araştırma Sonuçları Toplantısı*, C. 1, (287-312)
- Koçak, Ö. Ve Bilgin, M., (2010), "Afyonkarahisar'da İki Önemli Son Neolitik / İlk Kalkolitik Dönem Yerleşme Yeri: Eyice Ve Panihöyük", *TÜBA-AR*, S. 13, (23-38).
- Koçak, Ö., (2012), "Afyonkarahisar İli Ve İlçeleri 2010 Yılı YüzeY Araştırması", *29. Araştırma Sonuçları Toplantısı*, C. 1, (231-263)
- Koçak, Ö., (2013), "Afyonkarahisar İli Ve İlçeleri 2011 Yılı YüzeY Araştırması", *30. Araştırma Sonuçları Toplantısı*, C. 2, (39-53)
- Koçak, Ö.-KüçükbeZci, H. G.-Kızgut R., (2016), "Afyonkarahisar İli Ve İlçeleri 2014 Yılı YüzeY Araştırması", *33. Araştırma Sonuçları Toplantısı*, C. 1, (21-47)
- Kökten, İ. K., (1955), "Antalya'da Karain Mağarasında Yapılan Prehistorya Araştırmalarına Toplu Bir Bakış", *Bellekten*, C. 19, S. 75, (271-293).
- Lamb, W., (1938), "Excavations at Kusura near Afyon Karahisar: II", *The Antiquaries Journal*, S. 87, (217-273).
- Lloyd, S. ve Mellaart, J., (1956), "Beycesultan Excavations: First Preliminary Report, 1955", *Anatolian Studies, Special Number in Honour and in Memory of Professor John Garstang*, C. 6, (101-135).
- Lloyd, S. ve Mellaart, J., (1958) "Beycesultan Excavations. Second Preliminary Report." *Anatolian Studies*, C. 8, (93-125)

- Lloyd, S. ve Mellaart, J. ve Stonach, D., (1959), "Excavations at Beycesultan, 1958", *Anatolian Studies*, C.9, (33-50).
- Mellaart, J. (1954), "Preliminary Report on a Survey of Pre-classical Remains in Southern Turkey", *Anatolian Studies*, C. 4, (175-240).
- Mellaart, J. (1958), "Excavations at Hacilar: First Preliminary Report", *Anatolian Studies*, C. 8, (127-156).
- Mellaart, J. (1959), "Excavations at Hacilar: Second Preliminary Report, 1958", *Anatolian Studies*, C. 9, (51-65).
- Mellaart, J. (1960), "Excavations at Hacilar: Third Preliminary Report, 1959", *Anatolian Studies*, C. 10, (83-104).
- Mellaart, J. (1961), "Excavations at Hacilar: Fourth Preliminary Report, 1960", *Anatolian Studies*, C. 11, (39-75).
- Mellaart, J. (1961), "Early Cultures of the South Anatolian Plateau.", *Anatolian Studies*, C. 11, (159-184).
- Mellaart, J. (1967), *Catal Hüyük A Neolithic Town in Anatolia*, Edt. Mortimer Wheeler, McGraw-Hill Book Company, New York.
- Mellaart, J. (1970), *Excavations at Hacilar I-II*, Edinburg University Press, Edinburg.
- Mellink, M. (1964), "Excavations at Karataş-Semayük in Lycia, 1963" *American Journal of Archaeology*, C. 68, S. 3,(269-278)
- Ormerod, H. A., (1911), "Prehistoric Remains in South-Western Asia Minor . II", *The Annual of the British School at Athens*, C. 18, (80-94).
- Ormerod, H. A., (1912), "Prehistoric Remains in South-Western Asia Minor . III", *The Annual of the British School at Athens*, C. 19, (48-60).
- Ozan, A., (2016), "Ege Gübre Yerleşimi M.Ö. 6. Binyıl Çanak Çömleği", *30. Arkeometri Sonuçları Toplantısı*, (203-223)
- Özdöl, S., (2007), "Anadolu Platosunda En Eski Çanak Çömleklili Neolitik: 'Erken Gelenek' Orta Anadolu ve Göller Yöresi Kanıtları", *Ege Üniversitesi Arkeoloji Dergisi*, C. 10, (33-54).

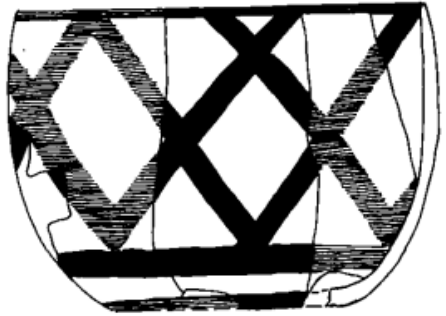

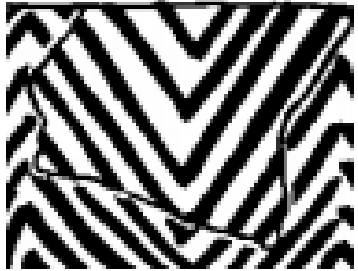
- Özsait, M., (1976-1977)“Pisidia Bölgesinde Yeni Prehistorik İskan Yerleri (I): Kuruçay, Çiğirkankaya, Çallica, Yağlıyurt Yerleşmeleri” *Anadolu Araştırmaları*, C. 4-5, (71-93)
- Özsait, M., (1983),”Burdur Çevresinde Prehistorik Araştırmalar”, “1. Araştırma Sonuçları Toplantısı”, (7-13)
- Özsait, M., (1984), ”1983 Yılı Burdur Isparta Çevresi Prehistorik Araştırmaları”, 2. *Araştırma Sonuçları Toplantısı*, (205-220)
- Özsait, M., (1985), ”1984 Yılı Burdur-Isparta Çevresi Tarih Öncesi Araştırmaları”, 3. *Araştırma Sonuçları Toplantısı*, (389-409)
- Özsait, M., (1991) "Nouveaux Sites Contemporains de Hacilar en Pisidie Occidentale", *DeAnatolia Antiqua I.*, (59-118)
- Özsait, M., (1992) ”1991 Yılı Burdur Çeltikçi ve Yeşilova Yüzey Araştırması”, 10. *Araştırma Sonuçları Toplantısı*, (334-340)
- Özsait, M., (1996) ” 1994 yılı Antalya Korkuteli Yüzey Araştırması”, 13. *Araştırma Sonuçları Toplantısı*, C.2, (293-315)
- Özsait, M., (2006),” 2004 Yılı Burdur İli Yüzey Araştırmaları”, 23. *Araştırma Sonuçları Toplantısı*, C. 2, (259-269)
- Özsait, M. ve Özsait N., (2011), ” 2009 Yılı Isparta Ve Burdur Yüzey Araştırmaları”, 28. *Araştırma Sonuçları Toplantısı*, C. 2, (41-57)
- Özsait, M. ve Özsait N., (2012) ” 2010 Yılı Burdur Ve Isparta İlleri Yüzey Araştırması”, 29. *Araştırma Sonuçları Toplantısı*, C. 2, (281-305)
- Pasinli, A. ve Uzunoğlu, E., (1994), “ Pendik Kurtarma Kazısı”, 9. *Müze Kurtarma Kazıları Semineri*, Kültür Bakanlığı Yayınları, (147-165).
- Schoop, U. D., (2005), *Das Anatolische Chalcolithikum, Urgeschichtliche Studien I*, Verlag Bernhard Albert Greiner, Remshalden, 2005
- Solecki, R., (1964), “An Archelological Reconnaissance in the Beyşehir-Suğla Area of South Western Turkey”, *Türk Arkeoloji Dergisi*, S. 13, C. 1, (129-148).

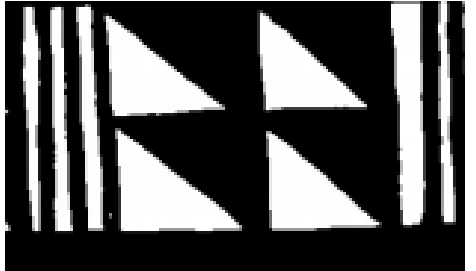
- Takaoğlu, T. ve Korkut, T. ve Erdoğan, B. ve Işın, G., (2014), “Archaeological Evidence for 9th and 8th Millennia BC at Girmeler Cave near Tlos in SW Turkey”, *Documenta Praehistorica*, C. 41, S. 1,(111-118).
- Thissen, L., (2010), “The Neolithic-Chalcolithic Sequence in the SW Anatolian Lakes Region”, *Documenta Praehistorica*, C. 37, (269-282).
- Umurtak N.G., Duru R., (2005), "Çanak Çömlek /Pottery", *Höyücek. 1989-1992 Kazılarının Sonuçları, Türk Tarih Kurumu Yayınları V. Dizi- S.49*, Ankara.
- Yalçınkaya, I., (1985),” Batı Toroslarda Paleolitik Çağ Yüzey Araştırmaları”, Araştırma Sonuçları Toplantısı, S.3, (429-449).
- Yalçınkaya, I.-Taşkiran H.-Kartal, M.-Özçelik, K.-Kösem, M. B.-Kartal, G. (2011),” 2009 Yılı Karain Mağarası Kazıları” 32. *Kazı Sonuçları Toplantısı*, C.3, (22-36)
- Yakar, J., (2005)“The Language of Symbols in Prehistoric Anatolia”, *Documenta Praehistorica*, C. 32, (111-121).
- Yakar, J., (2007),“ The Purpose of Decorating Pottery and Artifacts in Prehistoric Anatolia: Designs with a Hidden Meaning?”,Edt, Gülsün Umurtak, Şevket Dönmez, Aslıhan Yurtsever, *Refik Duru'ya Armağan*, Ege Yayınları, İstanbul, (59-68).
- Yurtsever, A., (2011), *Neolitik Ve Erken Kalkolitik Çağ'larda Burdur-Antalya Bölgesi Bant ve Geometrik Boya Bezekli Çanak Çömleği*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul.

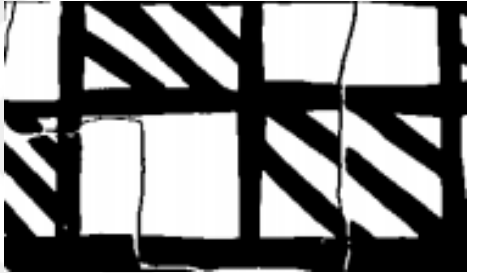

EKLER

Tablo 10:Hacılar A Grubu Kaselerde Bezeme

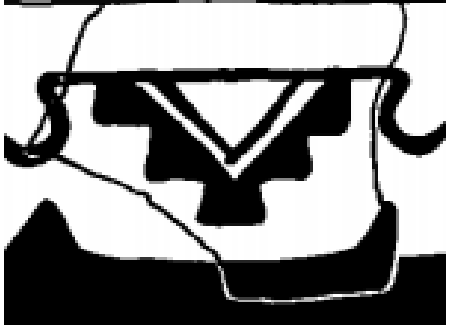

N O	BEZ EM E YER İ İÇ DIŞ	BEZE ME YERİ	BEZEME TÜRÜ	AÇIKLAMA VE REFERANS	RESİM
1	Dış	Dudak	Serbest Bant	Yatay Bant Mellart, 1970a: s 245 Levha 47-4	
2	Dış	Dudak, Gövde	Serbest Bant	Yatay-Dikey Bant Mellart, 1970a: s 245 Levha 47-6	
3	Dış	Dudak, Gövde	Serbest Bant	Yan yana dikey bant Mellart, 1970a: s 245 Levha 47-5	
4	Dış	Tüm Yüzey,	Panelli bant	Karın ve dudak kısımında yapılan yatay bant bezeme ile oluşan panelde baklava deseni oluşturan simetrik çapraz tarama. Mellart, 1970a: s 249 Levha 49-15	

5	İç, Dış	İçte Dudak ve karnın, Dışta dudak	Serbest Bant	Üst üste paralel yatay bant, Mellart, 1970a: s 271 Levha 49- 5	
6	İç	Tüm Yüzey	Serbest Bant	Haç. Dudak kısmına yapılan yatay bantla dairesel olarak çerçevenilmiş birbirini merkezden kesen iki kalın bant, Mellart, 1970a: s 271 Levha 49- 8	
7	Dış	Tüm yüzey	Panelli bant	Dudak kısmında yatay bant, karnın alt kısmı boyaya batırılmış arada kalan alanda kalın ve ince şevronlarla süsleme yapılmış, Mellart, 1970a: s 277 Levha 62-1	
8	Dış	Tüm yüzey	Serbest Bant	Kap yüzeyinin tümü şevronlarla bezeli Mellart, 1970a: s 277 Levha 62-2	

9	Dış	Tüm yüzey	Panelli Bant	Yan yana paralel dalgalı dikey bant Mellart, 1970a: s 277 Levha 62-3	
10	Dış	Tüm yüzey	Panelli Bant Geometrik	Dolu üçgenler, çapraz bantlar Mellart, 1970a: s 277 Levha 62-5	
11	Dış	Tüm yüzey	Rezerve Bant Figüratif	Kap yüzeyi karnın alt tarafından dudağa kadar uzanan rezerve alan hariç tamamen koyu renk boyanmıştır. Rezerve alan içerisinde el ya da kuş olabilecek stilize figürler bir birini tekrar edecek şekilde yan yana dizilmiştir. Mellart, 1970a: s 277 Levha 62-5	
12	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Bant Geometrik	Üst üste iki yatay panelde dolu ve boş üçgenler. Paneller yan yana paralel dikey bantlarla sınırlanmıştır.	

				Mellaart, 1970a: s 277 Levha 62-9	
13	Dış	Gövde	Panelli Bant Geometrik	Üst üste iki yatay panelde dolu ve boş üçgenler. Paneller, yan yana paralel çapraz bantlarla sınırlanmıştır. Mellaart, 1970a: s 277 Levha 62-8	
14	Dış	Tüm Yüzey	Çerçeveli Bant,	Dikdörtgen çerçeveler içerisinde birbirine paralel çapraz yerleştirilmiş bantlarla çapraz tarama çerçevelerden biri dolu biri boş olacak şekilde düzenlenmiştir. Mellaart, 1970a: s 277 Levha 62-8	
15	Dış	Gövde	Çerçeveli Bant Geometrik.	Dikdörtgen yatay ve dikey iki sıra halinde ince bantlarla yapılmış dikdörtgen çerçeveler içinde, çapraz taramalar, kırık bant sıraları ve dolu-boş üçgenler	

				Mellaart, 1970a: s 277 Levha 62-7	
16	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Bant Geometrik	<p>Üst üste çapraz yerleştirilmiş dolu üçgenler, çapraz bantlarla sınırlanmıştır. Şevronlar iki yanda birer çapraz bantla sınırlanmıştır, kabın alt tarafı koyu renk boyalı bezemesizdir.</p> <p>Mellaart, 1970a: s 277 Levha 62-12</p>	
17	Dış	Tüm Yüzey	Serbest Bant Geometrik,	<p>Dudak kısmında üst üste yerleştirilmiş damla motifi, karın kısmından başlayarak dudağa doğru uzanan çapraz bantlar</p> <p>Mellaart, 1970a: s 277 Levha 62-17</p>	
18	Dış	Tüm yüzey	Panelli Geometrik Figüratif,	<p>Yan yana boş dolu üçgenler üçgen içerisinde rezerve figüratif motifler</p> <p>Mellaart, 1970a: s 277 Levha 62-12</p>	

19	Dış	Gövde , karın	Serbest Figüratif	<p>Yatay yerleştirilmiş bir bant motifinin alt kısmına, üst kısmının uçları bant motifinin orta yerinde birleşecek bir şevron, onun altında ise yukardaki yatay bantla aynı şekilde birleşecek zikzaklı, Basamak biçimli, kalın bir v biçimli şerit yerleştirilerek bir boğa başını andıracak biçimde yapılmış motif.</p> <p>Mellaart, 1970a: s 277 Levha 62-16</p>	
20	Dış	Dudak, gövde	Serbest Bant	<p>Eğik ince bir bant, altında kalın zikzaklı bant</p> <p>Mellaart, 1970a: s 277 Levha 62-19</p>	
21	Dış	Dudak, Gövde	Serbest Figüratif, Boş-dolu alanlar	<p>Eğik kalın bantlar</p> <p>Mellaart, 1970a: s 277 Levha 62-23</p>	

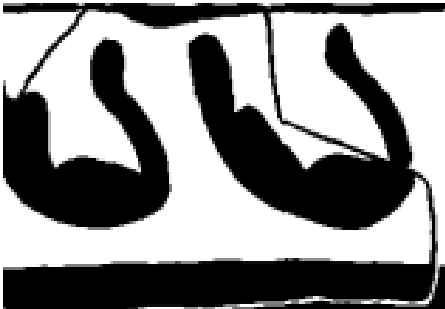

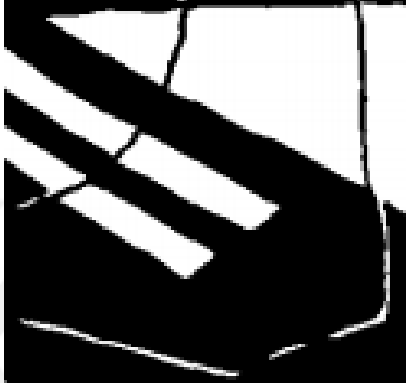
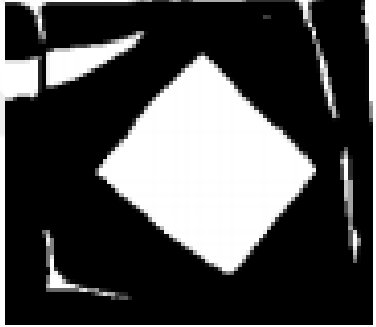

22	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Geometrik	<p>Üst üste yerleştirilmiş iki panelde yan yana boş dolu üçgenler</p> <p>Mellaart, 1970a: s 285 Levha 66-2</p>	
23	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Geometrik	<p>Üst üste yerleştirilmiş iki panelde yan yana boş dolu üçgenler, dolu üçgenlerin içinde çapraz yerleştirilmiş boş alanlar.</p> <p>Mellaart, 1970a: s 285 Levha 66-3</p>	
24	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Geometrik	<p>Üst üste yerleştirilmiş iki panelde yan yana boş dolu üçgenler, dolu üçgenlerin karşılıklı çapraz olanlarında basamak motifi çapraz yerleştirilmiş boş alanlar</p> <p>Mellaart, 1970a: s 285 Levha 66-5</p>	

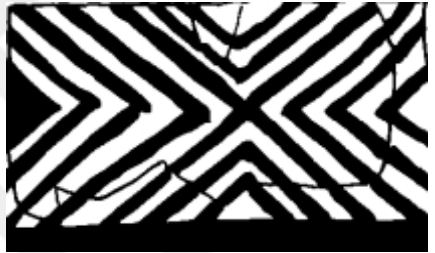

25	Dış	Tüm Yüzey	Çerçevesel Bant	Dikdörtgen çerçeveler çapraz taramıştır bazı çerçevelerde tarama zikzaklı bantla bitirilmiştir. Mellaart, 1970a: s 285 Levha 66-4	
26	Dış	Tüm Yüzey	Serbest Bant	Üst üste paralel yatay bantlar Mellaart, 1970a: s 285 Levha 66-6	
27	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Bant Geometrik	Üst üste iki panelde boş dolu dikdörtgenler boş dikdörtgenlerin içerisinde çapraz yerleştirilmiş bantlar haç motifi oluşturur. Mellaart, 1970a: s 285 Levha 66-7	

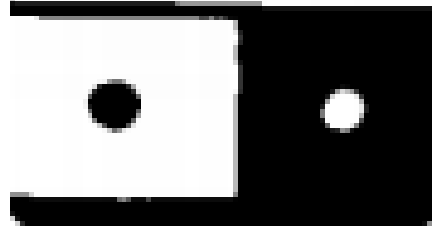

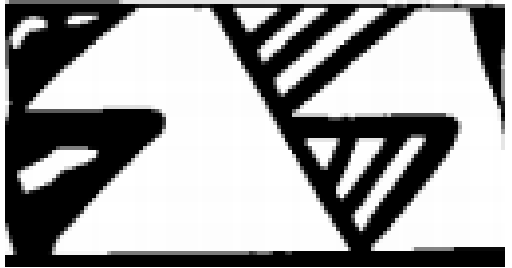
28	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Bant	<p>Tek panelde yatay zikzaklı bant sırası panel dikey bant sırası ile sınırlandırılmış</p> <p>Mellaart, 1970a: s 285 Levha 66-8</p>	
29	Dış	Tüm Yüzey	Serbest Bant Figüratif	<p>Boğa başı benzeri figüratif figür.</p> <p>Gövdede, karından dudağa doğru uzanan çapraz bant ve boş dolu alanlar</p> <p>Mellaart, 1970a: s 285 Levha 67-8</p>	
30	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Bant	<p>Kabın alt kısmı koyu renk boyaya batırılmış dudak karın arasında boyasız bir alan, karında yer alan koyu alan içlerine rezerve yarım daireler ve yaylarla bezeme yapılmıştır.</p> <p>Mellaart, 1970a: s 285 Levha 67-7</p>	

31	Dış	Tüm Yüzey	Serbest Bant Geometrik Figüratif	Dudak kısmında ince bant, kabın alt kısmı boyaya batırılmış, arada kalan alana boş dolu üçgenler yapılmış, boş dolu üçgenlerin dolu olanlarında rezerve boğa başları işlenmiş Mellaart, 1970a: s 285 Levha 67-16	
32	Dış	Tüm Yüzey	Rezerve Geometrik	Kabın tüm yüzeyi koyu renk boyanmış gövde üzerinde baklava biçimli rezerve alan içinde koyu renk üçgen Mellaart, 1970a: s 285 Levha 67-16	
33	Dış	Tüm Yüzey	Rezerve Bant	Kabın tüm yüzeyi koyu renk boyanmış, gövde üzerinde çapraz yerleştirilmiş rezerve bantlar. Mellaart, 1970a: s 285 Levha 67-15	

34	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Figüratif	Yan yana yerleştirilmiş iki figür Mellaart, 1970a: s 291 Levha 69-5	
35	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Figüratif	Eğik bantlarla oluşturulmuş figür. Mellaart, 1970a: s 297 Levha 72-6	
36	Dış	Tüm Yüzey	Serbest Figüratif	Kabın dudak kısmında yatay bir bant yapılmış boyun kıvrımına kadar olan kısım boyanmadan bırakılarak açık renk bir panel elde edilmiştir. Boyun kıvrımından altta kalan kısımda eğik bantlarla oluşturulmuş boş-dolu alanlar, Mellaart, 1970a: s 297 Levha 72-6	

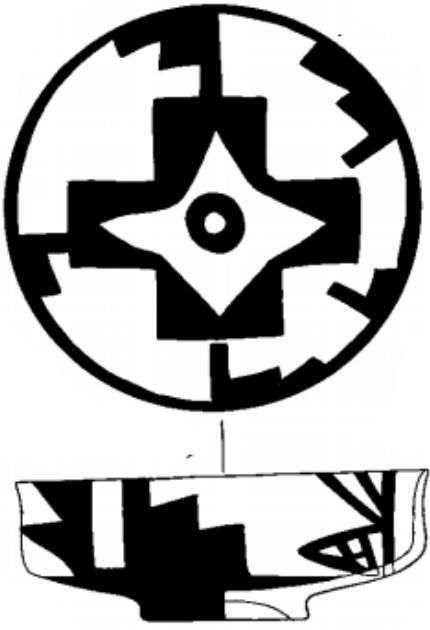
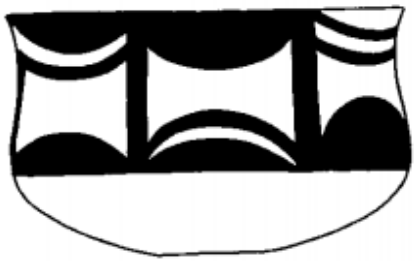

37	Dış	Tüm Yüzey	Serbest Bant Geometrik	Boş-dolu üçgenler, boş üçgenlerin içlerinde şevronlar Mellaart, 1970a: s 297 Levha 79-6	
38	Dış	Tüm Yüzey	Serbest Bant	Kalın bantlar boş dolu alanlar Mellaart, 1970a: s 297 Levha 72-26	
39	Dış	Tüm Yüzey	Rezerve Geometrik	Baklava biçimli boş alan Mellaart, 1970a: s 297 Levha 72-28	
40	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Bant	Boyalı alanlar arasında oluşturulmuş dikey panelde kırık bant sıraları Mellaart, 1970a: s 297 Levha 72-31	

41	Dış	Tüm Yüzey	Paneli Bant Geometrik Figüratif	Yatay panelde çapraz bantlar, eller, üçgenler, basamak motifleri, Mellaart, 1970a: s 299 Levha 73-4	
42	Dış	Tüm Yüzey	Çerçeveseli Bant-Geometrik-Figüratif	Çerçeveler içinde boş dolu üçgenler, eller ve bant sıraları Mellaart, 1970a: s 299 Levha 73-14	
43	Dış	Tüm Yüzey	Serbest Bant	Yatay ve dikey olarak karşılıklı yerleştirilmiş 4 sıra simetrik kırık bant sırası, merkezde birbirini çapraz kesen bantlar Mellaart, 1970a: s 299 Levha 73-15	
44	Dış	Tüm Yüzey	Rezerve Bant	Tüm alanın koyu renk boyanması ve boyasız alanlarda kullanılan çapraz bantlar ve geniş boş alanlar. Mellaart, 1970a: s 299 Levha 73-15	

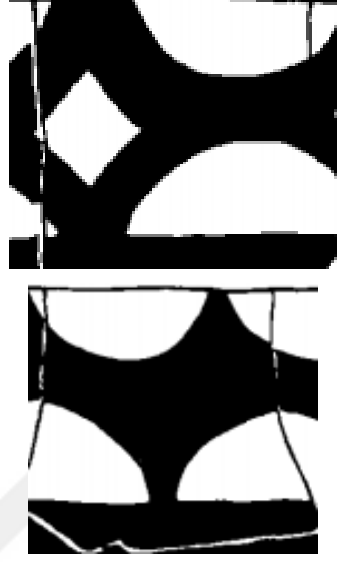

45	Dış	Tüm Yüzey	Rezerve geometrik	Boş dolu alanlar kullanılarak oluşturulan koyu renk ve açık renk dikdörtgenlerin merkezlerine karşıt renkte birer daire yerleştirilmiştir. Mellaart, 1970a: s 309 Levha 78-2	
46	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Bant Geometrik, Figüratif	Dudak ve karın arasında oluşturulan yatay panelde boş dolu üçgenler, dolu üçgenlerin içlerinde rezerve figüratif(el) ve bant (şevron) motifleri Mellaart, 1970a: s 309 Levha 78-7	
47	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Bant Geometrik	Dudak ve karın arasında oluşturulan yatay panelde boş dolu üçgenler, dolu üçgenlerin içlerinde rezerve bant motifleri Mellaart, 1970a: s 309 Levha 78-11	

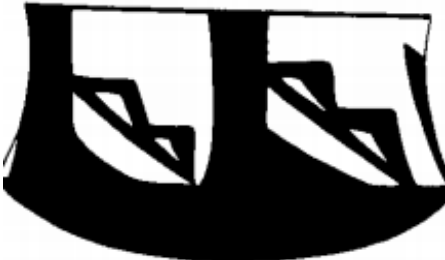

48	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Bant Geometrik	Dudak ve karnı arasında oluşturulan yatay panelde boş dolu üçgenler, dolu üçgenlerin içlerinde rezerve Damla motifleri Mellaart, 1970a: s 309 Levha 78-19	
49	Dış	Tüm Yüzey	Serbest Figüratif	Gövde üzerinde spiral biçimli figüratif motif Mellaart, 1970a: s 309 Levha 78-22	
50	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Geometrik-Figüratif	Gövde üzerinde boş üçgenler, üçgenlerin içlerinde çapraz zikzaklı kalın bantlar, halkalar ve kanca biçimli figüratif motifler. Mellaart, 1970a: s 309 Levha 78-24	

51	İç Dış	Tüm Yüzey	Serbest Geometrik, Figüratif	İçte, içten dışa doğru halka yıldız ve haç hacın kollarından ince kırık bantlar uzanmakta, dışta: basamak motifi ve çeşitli eğik bantlarla figüratif motif yapılmış. Mellaart, 1970a: s 309 Levha 78-29	
52	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Bant Geometrik	Dikey Bantlarla sınırlandırılmış alanlarda koyu renk yarım dire ve yaylar Mellaart, 1970a: s 309 Levha 78-12	
53	Dış	Tüm Yüzey	Rezerve, Bant Figüratif	Boyasız alanda antropomorfik figür rezerve alanda üst üste yaylar Mellaart, 1970a: s 309 Levha 78-13	
54	Dış	Tüm Yüzey	Serbest Bant Geometrik	Boş dolu üçgenler dolu üçgenlerin içlerinde rezerve alanda baklava dilimi motifleri	

				<p>motif içlerinde boş dolu üçgenler.</p> <p>Mellaart, 1970a: s 309 Levha 78-17</p>	
55	Dış	Tüm Yüzey	Paneli Geometrik	<p>Kap yüzeyinde dikdörtgen bir panel boş bırakılmış panel içine de baklava deseninin uçlarına dolu üçgenler eklemek suretiyle oluşan haç motifi yerleştirilmiştir.</p> <p>Mellaart, 1970a: s 309 Levha 78-15</p>	
56	Dış	Tüm Yüzey	Serbest Figüratif	<p>Merkezde oturan kadın figürü</p> <p>Mellaart, 1970a: s 319 Levha 84-9</p>	
57	Dış	Tüm Yüzey	Serbest Figüratif	<p>İçlerinde boş bantlar bulunan basamak motifleri</p> <p>Mellaart, 1970a: s 319 Levha 84-1</p>	
58	Dış	Tüm Yüzey	Paneli Figüratif	<p>Dikdörtgen rezerve panel içerisinde hayvan başı benzeri figüratif motif</p>	

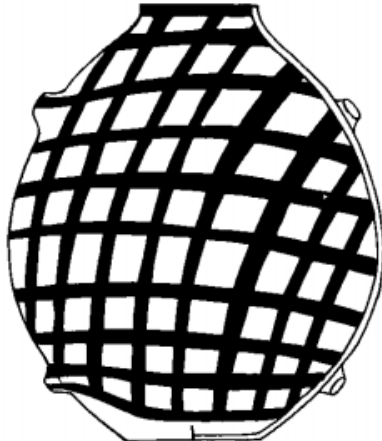

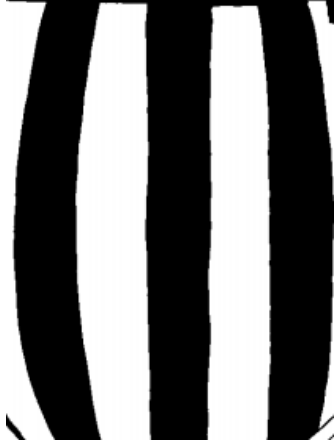
				Mellaart, 1970a: s 319 Levha 84-13	
59	Dış	Tüm Yüzey	Rezerve Geometrik	Rezerve alanlarda yarım daire ve baklava deseni motifleri Mellaart, 1970a: s 319 Levha 84-17- 16	
60	Dış	Tüm Yüzey	Rezerve Bant	Rezerve alanlarda zıgzaklı ve düz bantlar Mellaart, 1970a: s 319 Levha 84-26	
61	Dış	Tüm Yüzey	Rezerve Bant	Açık renk zemin üzerine alttaki dolu alandan dudağa kadar uzanan kalın çapraz bantlar içerisinde aynı yönlü rezerve kesik düz bantlar Mellaart, 1970a: s 343 Levha 96-2	

62	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Figüratif	Koyu renk boyalı alan içerisinde oluşturulan açık renk alanda figüratif motifler Mellart, 1970a: s 343 Levha 96-2	
63	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Bant	Açık renk zemin üzerine üst üste iki sıra zikzaklı kırık bant basamak motifi Mellart, 1970a: s 343 Levha 96-5a	
64	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Geometrik Figüratif	Açık renk zemin üzerine koyu renk figüratif bezeme, Spiral dörtgen kırık bant Mellart, 1970a: s 345 Levha 97-8	

Tablo 11: Hacılar A Grubu Çömlelerde Bezeme

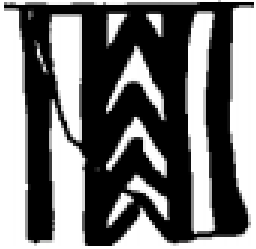

N O	BEZEM E YERİ İÇ-DIŞ	BEZEM E YERİ DİP DUDAK GÖVDE : VB	BEZEM E TÜRÜ	AÇIKLAMA VE REFERANS	RESİM
--------	---------------------------	--	-----------------	----------------------------	-------

1	İç Dış	Dudak	Serbest Bant	Yatay Bant Mellaart, 1970a: s 245 Levha 17-18	
2	İç Dış	Boyun- dudak	Serbest Bant	Yatay ve dikey bant Mellaart, 1970a: s 249 Levha 49-10	
3	İç Dış	Dudak, omuz kulp	Serbest Bant	Dudak içinde yatay bant, dış kısımda dudaktan başlayan çapraz tarama baklava deseni oluşturur. Mellaart, 1970a: s 249 Levha 49-14	
4	Dış	Dudak, omuz kulp	Panelli Bant	Dudak içinde yatay bant, dış kısımda dudaktan başlayan çapraz tarama baklava deseni oluşturur. Mellaart, 1970a: s 271 Levha 59-7	

5	Dış	Tüm yüzey	Serbest Bant	<p>İki yönlü çapraz tamalar baklava deseni oluşturur.</p> <p>Mellaart, 1970a: s 271 Levha 59-11</p>	
6	Dış	Tüm yüzey	Serbest Bant	<p>Üst üste kırık bant</p> <p>Mellaart, 1970a: s 271 Levha 59-13</p>	
7	Dış	Tüm yüzey	Serbest Bant	<p>Yan Yana Dikey Bant</p> <p>Mellaart, 1970a: s 271 Levha 59-14</p>	

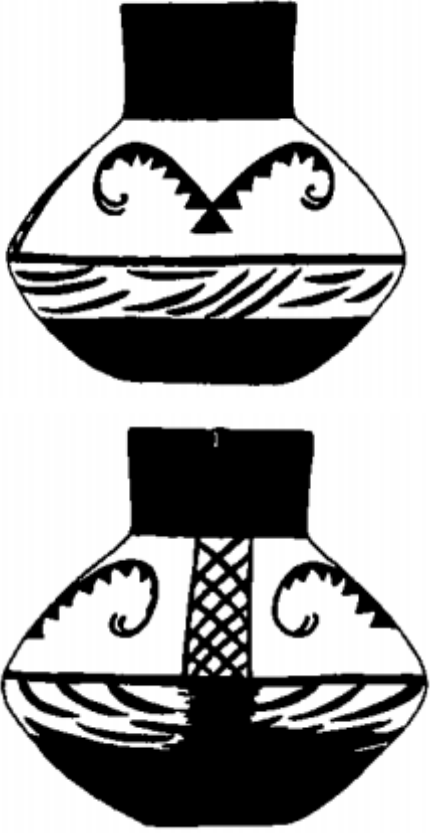
8	Dış	Boyun, Omuz	Serbest Geometri k	Yan yana yerleştirilmiş boş dolu üçgenler Mellaart, 1970a: s 279 Levha 63-1	
9	Dış	Boyun, Omuz	Panelli Bant	Boyunda bir panel içerisinde yan yana kırık bantlar, omuzda üst üste yerleştirilmiş zikzaklı bant sırası Mellaart, 1970a: s 279 Levha 63-2	
10	Dış	Boyun	Serbest Bant	Üst üste sıralanmış eğik bantlar, en üstte kalınca yapılmış zikzaklı eğik bant. Mellaart, 1970a: s 279 Levha 63-8	

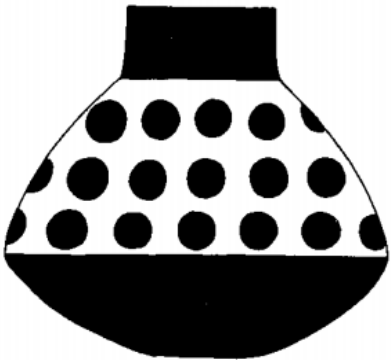

11	Dış	Boyun	Panelli Bant	<p>Dikey bantlarla sınırlandırılmış dikine bir panelde üst üste yerleştirilmiş şevronlar</p> <p>Mellaart, 1970a: s 279 Levha 63-9</p>	
12	İç, Dış	Boyun, Omuz	Serbest Bant	<p>Dışta Üst üste yay biçimli eğik bant sıraları birbiriyle keşişir, omuzda dikey bant sırası, içte uçları kabın dibine doğru konumlandırılmış dolu üçgenler</p> <p>Mellaart, 1970a: s 279 Levha 63-10</p>	
13	Dış	Omuz	Serbest Bant	<p>Omuzda üst üste yay biçimli eğik bantlar</p> <p>Mellaart, 1970a: s 279 Levha 63-4</p>	

14	Dış	Omuz	Serbest Bant	<p>Eğik düz ve zikzaklı bantlarla oluşturulmuş motif üzerinde haç kullanılarak oluşturulmuş girland benzeri bir motif</p> <p>Mellaart, 1970a: s 279 Levha 63-11</p>	
15	Dış	Omuz	Serbest Bant	<p>Şevronlar ve boş dolu alanlar</p> <p>Mellaart, 1970a: s 279 Levha 63-13</p>	
16	Dış	Omuz	Serbest Bant	<p>Üst üste yay biçimli ve zikzaklı eğik bantlar kullanılarak oluşturulan girland biçimli figür</p> <p>Mellaart, 1970a: s 291 Levha 69-12</p>	

17	Dış	Boyun, Omuz	Rezerve Figüratif	Boyun kısmında çerçeve içerisinde taralı dörtgenler, omuz kısmında koyu renk zemin içerisinde rezerve açık renk zemin içerisinde koyu renk el biçimli figüratif figür. Mellaart, 1970a: s 291 Levha 69-11	
18	Dış	Omuz	Panelli Figüratif	Omuz kısmında figüratif figür Mellaart, 1970a: s 291 Levha 69-11	
19	Dış	Omuz	Panelli Figüratif	Omuz kısmında rezerve açık renk alan içerisinde dolu üçgen, üçgen içerisinde rezerve alanda bant, üçgenin bir kenarı basamak biçiminde	

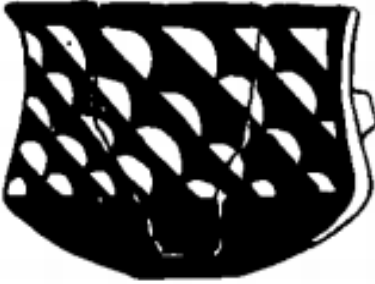
				Mellaart, 1970a: s 291 Levha 69-16	
20	Dış	Boyun Omuzu	Panelli Bant	Omuz ve boyunda paneller halinde şevron ve kırık bant Mellaart, 1970a: s 301 Levha 74-12	
21	Dış	Tüm yüzey	Panelli Bant Figüratif	Boyun ve karnın altında kalan kısım tamamı ile koyu renk boyanmıştır. Omuz üzerinde oluşturulan açık renk panel üzerine zikzaklı bantlarla boynuz biçimi figüratif bezeme oluşturulmuştur . Alttaki kalan kısmında oluşturulan panelde bantlar. Mellaart, 1970a: s 316 Levha 82-1	

22	Dış	Tüm yüzey	Panelli Bant Geometrik	<p>Boyun ve karın altı kısmı tamamen koyu renk boyanmasıyla omuz kısmında kalan panele dikey bant sırası ve boş dolu üçgenidir.</p> <p>Mellaart, 1970a: s 316 Levha 82-3</p>	
22	Dış	Tüm yüzey	Panelli Geometrik	<p>Kabın tüm yüzeyi koyu renk boyanmış, gövdede oluşturulan açık renk daire alana karşılıklı yerleştirilmiş kırık bantlarla bezeme yapılmıştır.</p> <p>Mellaart, 1970a: s 316 Levha 82-5</p>	
23	Dış	Tüm yüzey	Panelli Geometrik	<p>Boyun ve karın altı kısmı koyu renk boya ile boyanmış bu iki kısım arasında kalan alanda oluşturulan açık renkli</p>	

				<p>panelde düzenli aralıklarla koyu renk daireler ve bezeme yapılmış.</p> <p>Mellaart, 1970a: s 316 Levha 82-6</p>	
24	Dış	Tüm yüzey	<p>Panelli Figüratif Rezerve Geometrik</p>	<p>Boyun kısmında oluşturulan açık renk panelde figüratif bezeme omuz kısmında koyu renk alan içerisinde rezerve damla motifleri</p> <p>Mellaart, 1970a: s 347 Levha 98-1</p>	
25	Dış	Tüm yüzey	<p>Rezerve Bant</p>	<p>Kabın tamamı koyu renk boyanmış omuz kısmında üst üste eğik bantlarla bezeme yapılmıştır.</p> <p>Mellaart, 1970a: s 349 Levha 99-6</p>	

26	Dış	Tüm yüzey	Panelli Figüratif	Kabın tamamı koyu renk boyanmış omuz kısmında oluşturulan açık renkli alanda figüratif motifler Mellaart, 1970a: s 349 Levha 99-10	
----	-----	-----------	-------------------	--	---

Tablo 12: Hacılar A Grubu Bardaklarda Bezeme

No	Bezemeye Yeri İç Dış	Bezeme Yeri	Bezeme Türü	Açıklama ve Referans	Resim
1	Dış	Tüm Yüzey	Rezerve Geometrik	Tüm yüzeyde koyu renk bezeme, koyu renk alan içerisinde çapraz sıralanmış rezerve bant sıraları Mellaart, 1970a: S 285 Levha 66-22	

2	Dış	Tüm Yüzey	Rezerve Geometrik	<p>Tüm yüzeyde koyu renk bezeme, koyu renk alan içerisinde Damla motifleri</p> <p>Mellaart, 1970a: S 285 Levha 66-23</p>	
3	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Figüratif	<p>Kabın karın kısmının altı tamamen koyu renk boyanmış, üstte kalan kısımda açık renk zemin üzerine koyu renk figüratif motif işlenmiştir</p> <p>Mellaart, 1970a: S 291 Levha 69-4</p>	
4	Dış	Tüm Yüzey	Serbest Bant	<p>Kabın karın kısmının altı tamamen koyu renk boyanmış, üstte kalan kısımda açık renk zemin üzerine koyu renk zikzaklı bant ve kırık bant sırası ile bezeme yapılmıştır.</p> <p>Mellaart, 1970a: S 291 Levha 69-6</p>	

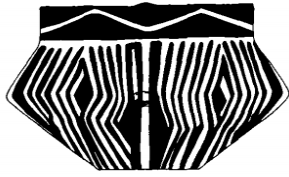
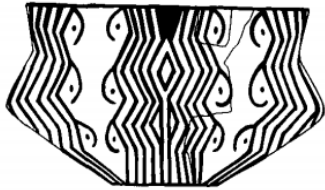

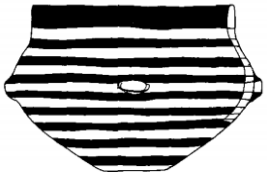
5	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Bant	<p>Kabın alt kısmı koyu renk boyanmış karnın üst kısmında açık renk alan üzerine zikzaklı düz bant ve eğik bant koyu renk işlenmiştir</p> <p>Mellaart, 1970a: S 299 Levha 73-7</p>	
6	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Figüratif	<p>Kabın alt kısmı koyu renk boyanmış üst kısmında açık renk dikdörtgen bir panel içerisinde koyu renk haç motifi benzeri figüratif bezeme</p> <p>Mellaart, 1970a: S 299 Levha 73-9</p>	
7	Dış	Tüm Yüzey	Rezerve Bant	<p>Kabın tamamı koyu renk boyanmış gövde üzerinde çapraz uzanan rezerve alanları kırık bantlarla bezeme yapılmış, akıtıç kısmında rezerve alanda düz bantlarla bezeme yapılmıştır.</p> <p>Mellaart, 1970a: S 315 Levha 81-1</p>	

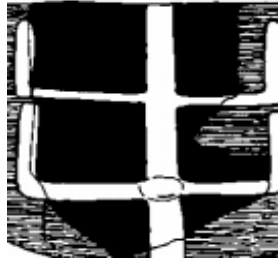
8	Dış	Tüm Yüzey	Çerçevesiz Bant Geometrik	<p>Dikdörtgen çerçeveler içerisinde zikzaklı ve düz bantlarla çapraz tarama, Boş dolu alanlar</p> <p>Mellaart, 1970a: S 315 Levha 81-4</p>	
9	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Bant	<p>Kabın tamamı koyu renk boyanmış gövdeden dudağa uzanan dikey panelde şevron motifi işlenmiş</p> <p>Mellaart, 1970a: S 315 Levha 81-2</p>	
10	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Figüratif	<p>Kabın alt kısmı boyaya batırılmış üstte kalan açık renkli alana koyu renk figüratif motif işlenmiştir.</p> <p>Mellaart, 1970a: S 315 Levha 81-5</p>	

11	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Figüratif	<p>Kabın alt kısmı tamamen koyu renk boyanmıştır. Üstte kalan açık renk alana figüratif bezeme yapılmıştır.</p> <p>Mellaart, 1970a: S 315 Levha 81-8</p>	
----	-----	-----------	-------------------	--	---

Tablo 13:Hacılar B Grubu Kâselerde Bezeme

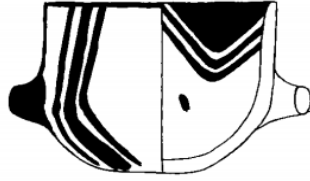
No	Bezeme Yeri İç – Dış	Bezeme Yeri Boyun – Omuz – Gövde vb.	Bezeme Türü	Açıklama ve Referans	Resim
1	Dış	Tüm Yüzey	Rezerve Bant Geometrik	<p>Merkezde baklava deseni biçiminde figür, figürü saran kırık-zikzaklı bantlar</p> <p>Mellaart, 1970a: S 371 Levha 116-2</p>	
2	Dış	Tüm Yüzey	Serbest Bant Geometrik	<p>Merkezde baklava deseni biçiminde figür, figürü saran kırık-zikzaklı bantlar, kırık bantların dış bükey uçlarına</p>	

				<p>yay biçimli bantlar ve yayların iç kısımlarına koyu renk noktalarla bezeme yapılmıştır.</p> <p>Mellaart, 1970a: S 371 Levha 116-3</p>	
3	Dış	Ağız ve Omuz	<p>Serbest Bant Geometrik</p>	<p>Ağız kısmında kesişen çapraz bantlar gövdede merkezde dolu üçgen, etrafında çapraz bant sırası</p> <p>Mellaart, 1970a: S 371 Levha 116-4</p>	
4	Dış	Tüm Yüzey	<p>Rezerve Bant</p>	<p>Boyun omuz kısmında yapılan koyu renk bezeme içerisinde bırakılan yatay rezerve bantlar</p> <p>Mellaart, 1970a: S 371 Levha 116-6</p>	
5	Dış	Tüm Yüzey	<p>Serbest Bant</p>	<p>Dudaktan dibe tüm yüzey boyunca üst üste sıralanmış birbirine paralel yatay bantlar</p>	

				Mellaart, 1970a: S 371 Levha 116- 7	
6	Dış	Tüm Yüzey	Rezerve Bant	Açık renk yüzey içerisinde oluşturulan koyu renk alanların içinde rezerve kırık bantlar, rezerve alanların arasında kalan açık renkli alanda şevronlar Mellaart, 1970a: S 371 Levha 116- 8	
7	Dış	Omuz	Rezerve Bant	Omuz üzerinde rezerve üst üste eğik bantlar Mellaart, 1970a: S 371 Levha 116- 9	
8	Dış	Tüm Yüzey	Rezerve Bant	Kap yüzeyinin tamamı koyu renk boyanmış, koyu renk boyalı alan içerisinde birbirini dik kesen rezerve bantlar bezeme yapılmıştır.(JM' de ana tanrıça olarak geçer.)	

				Mellaart, 1970a: S 371 Levha 116- 11	
9	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Bant Geometrik	<p>Kabın üst kısmında rezerve kırık bantlar üst üste sıralanmış, kabın alt kısmı koyu renk boyanmış, bu iki alan arasında kalan panelde açık renk zemin üzerine koyu renk kırık bant ve baklava deseni biçiminde bezeme yapılmıştır.</p> <p>Mellaart, 1970a: S 371 Levha 116- 14</p>	
10	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Rezerve Bant	<p>Tüm gövde koyu renk boyanmış omurga kısmına rezerve açık renk bant motifi yapılmış, omurga ve dudak arasında kalan koyu renk alanda oluşturulan panelde rezerve dikey ve kırık bantlarla bezeme yapılmış.</p>	

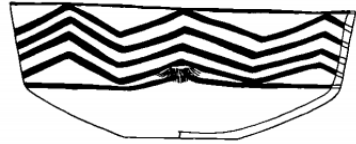
				Mellaart, 1970a: S 373 Levha 117- 1	
11	Dış	Gövde	Panelli Bant Geometrik	Gövde kısmında oluşturulan panelde merkezinde bir halka olan baklava biçimli desen etrafında karşılıklı yerleştirilmiş desene paralel kırık bantlar, dolu alanlar Mellaart, 1970a: S 373 Levha 117- 4	
12	İç, Dış	Gövde	Serbest Bant Geometrik	Dışta üst üste paralel yerleştirilmiş yatay bantlar, içte dudak hizasında başlayan içi dolu daireler, üst üste yerleştirilmiş yay biçimli eğik bantlar Mellaart, 1970a: S 373 Levha 117- 9	
13	Dış	Gövde	Rezerve Bant	Yan yana paralel yerleştirilmiş zikzaklı rezerve bant sırası, yan yana	

				<p>yerleştirilmiş rezerve dikey bantlar</p> <p>Mellaart, 1970a: S 373 Levha 117- 10</p>	
14	Dış	Tüm Yüzey	Rezerve Bant	<p>Dudak hizasında başlayan kalın zikzaklı yay biçimli eğik bant, dudaktan omurga kismına kadar alt alta sıralanmış rezerve yay biçimli eğik bant motifleriyle oluşturulan girland benzeri bezeme</p> <p>Mellaart, 1970a: S 373 Levha 117- 14</p>	
15	İç, Dış	Tüm Yüzey	Serbest Bant Geometrik	<p>Dış yüzeyde dudaktan dibe uzanan yan yana yerleştirilmiş kırık bant motifi, kulp tamamen koyu renk boyanmış, içte dudaktan başlayan dolu üçgen, üçgenin kenarlarına paralel alt alta</p>	

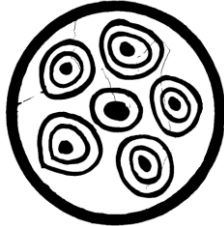

				yerleştirilmiş kırık bantlar Mellaart, 1970a: S 373 Levha 117-17	
16	İç, Dış	Gövde	Serbest Bant Geometrik	Dışta yan yana paralel yerleştirilmiş kırık bantlar, içte dudak kısmında dolu üçgenler omurga kısmında üst üste paralel yatay bantlar Mellaart, 1970a: S 375 Levha 118-1	
17	Dış	Tüm Yüzey	Serbest Bant Geometrik	İç içe yerleştirilmiş baklava desenli motifler boşluklar kırık bantlar Mellaart, 1970a: S 375 Levha 118-3	
18	Dış	Gövde	Rezerve Bant	Dışta gövde üzerinde koyu renk alan içerisinde açık renk rezerve zikzaklı bant, içte ağız kısmında dolu üçgenler içerisinde rezerve çapraz	

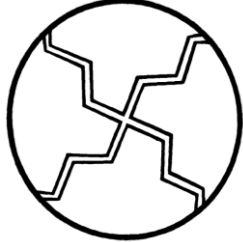

				yerleştirilmiş düz bantlar, omurga altında yatay bant Mellaart, 1970a: S 375 Levha 118-4	
19	Dış	Tüm Yüzey	Serbest Bant	İçte ve dışta üst üste yerleştirilmiş yatay bantlar Mellaart, 1970a: S 375 Levha 118-6	
20	Dış	Tüm Yüzey	Serbest Bant	Dışta üst kısmı yan yana yerleştirilmiş dikey bant sırası ile kesişen üst üste yerleştirilmiş yay biçimli eğik bant sırası, içte üst üste paralel yerleştirilmiş zikzaklı bant Mellaart, 1970a: S 375 Levha 118-13	
21	Dış	Tüm Yüzey	Serbest Bant Geometrik	Dışta merkezde dikey bir bant ile bölünen içi noktalarla doldurulmuş iç içe baklava deseni, içte ağız kısmına yerleştirilmiş	

				kalınca bir yatay bant Mellaart, 1970a: S 375 Levha 118-14	
22	Dış	Omuz	Serbest Bant	İç içe yerleştirilmiş ters ve düz "U" biçimli bantlar Mellaart, 1970a: S 377 Levha 119-1	
23	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Bant	Gövde üzerinde oluşturulan panelde meander motifi Mellaart, 1970a: S 377 Levha 119-2	
24	İç, Dış	Gövde	Panelli Bant Geometrik	Dışta, gövde üzerinde oluşturulan panelde içi taralı boş üçgenler, içte içi taralı boş üçgen Mellaart, 1970a: S 377 Levha 119-7	
25	Dış	Gövde	Panelli Bant	Gövde üzerinde oluşturulan panelde üst üste paralel	

				<p>yerleştirilmiş zikzaklı banttır.</p> <p>Mellaart, 1970a: S 377 Levha 119-4</p>	
26	İç, Dış	Gövde	<p>Rezerve Bant, Geometrik</p>	<p>Dışta, rezerve zikzaklı ve dikey bantlar içte yan yana yerleştirilmiş, içinde kırık bant olan dışında alt ve üst uçları kanca biçimli sağlı sollu kırık bantlardan oluşan baklava deseni</p> <p>Mellaart, 1970a: S 379 Levha 120-9</p>	
27	İç, Dış	Gövde	<p>Panelli Bant Geometrik</p>	<p>Dışta iç içe baklava deseni, desenin merkezinde içi dolu daire, dış köşegenlerinde kanca biçimli bantlar, figürün iki tarafında figüre paralel birer kırık bant ve dolu üçgenler, içte alt alta karşılıklı yerleştirilmiş dolu üçgenler</p>	

				Mellaart, 1970a: 379 Levha 120-14	
28	İç	Gövde	Serbest Geometrik	Üst üste karşılıklı yerleştirilmiş iki dolu üçgen ile kum saati motifi Mellaart, 1970a: 379 Levha 120-7	
29	Dış	Gövde	Rezerve Bant	Yüzeyin büyük bir kısmında koyu renk boyama, koyu renk içerisinde eğik ve düz bantlarla oluşturulmuş rezerve alanlar Mellaart, 1970a: 379 Levha 120-8	
30	Dış	Gövde	Serbest Geometrik	Üst üste karşılıklı yerleştirilmiş iki dolu üçgenin üst köşeleri kanca biçiminde bantlarla bitirilmiş bantların iç kısmalarında nokta bezeme yapılarak boğa başı motifi yapılmıştır. Mellaart, 1970a: 379 Levha 120-12	

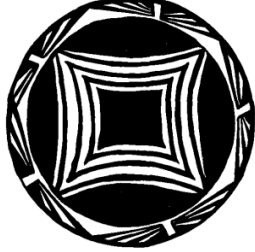

31	İç	Dip	Serbest Geometrik	<p>İç içe yerleştirilmiş geometrik figürler iç içe daire ve yıldızlar</p> <p>Mellaart, 1970a: 381 Levha 121-1</p>	
32	İç	Tüm Yüzey	Serbest Geometrik	<p>İç içe daireler</p> <p>Mellaart, 1970a: 385 Levha 123-2</p>	
33	İç	Tüm Yüzey	Serbest Geometrik	<p>Dudak kısmında motifleri saran daire, daire içerisinde merkezi dolu konsantrik daireler</p> <p>Mellaart, 1970a: 385 Levha 123-4</p>	
34	İç, Dış	Gövde	Serbest Bant	<p>Üst üste yerleştirilmiş zikzaklı yay biçimli eğik bantlar</p> <p>Mellaart, 1970a: 385 Levha 124-5</p>	

35	İç	Tüm Yüzey	Rezerve Geometrik	<p>Kap yüzeyinin tamamı koyu renk boyanmış rezerve alanlarda baklava deseni ve daire motifleri.</p> <p>Mellaart, 1970a: 385 Levha 124-3</p>	
36	İç	Tüm Yüzey	Serbest Bant	<p>Haç</p> <p>Dudak kısmında yatay bant, birbirini dik kesen iki zikzaklı bant sırası ile haç motifi oluşturulmuştur.</p> <p>Mellaart, 1970a: 389 Levha 125-1</p>	
37	Dip	Tüm Yüzey	Serbest Bant Geometrik	<p>Merkezde içi dolu daire, daire etrafına birbirine paralel sıralanmış zikzaklı bant sıraları</p> <p>Mellaart, 1970a: 389 Levha 125-2</p>	
38	İç	Tüm Yüzey	Rezerve Bant Geometrik	<p>Haç</p> <p>Merkezde iç içe dörtgenler, dörtgenlerin köşegenlerinden kabın dudak kısmına doğru uzanan, içlerinde</p>	

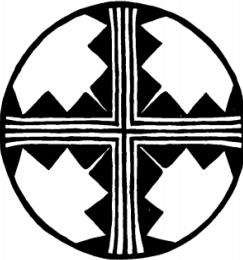
				<p>rezerve bantlar bulunan kalın zikzaklı bant sıraları arasında oluşturulan rezerve bantlarla haç motifi oluşturulmuştur. Motifin her bir ucunda yan yana paralel sıralanmış zikzaklı bant sıraları vardır.</p> <p>Mellaart, 1970a: 389 Levha 125-3</p>	
39	İç	Tüm Yüzey	Rezerve Bant	<p>Haç</p> <p>Kap yüzeyinde rezerve bırakılan alanlarda birbirini dik kesen bantlarla haç motifi oluşturulmuş, motifin her bir iç kenarından kabın dudağına uzanan yan yana paralel zikzaklı bant sıraları, boş dolu alanlar</p> <p>Mellaart, 1970a: 391 Levha 126-2</p>	

40	İç	Tüm Yüzey	Serbest Bant Geometrik	<p>Merkezde iç içe dörtgenler, merkezi dörtgenin en dış köşegeninden kabın dudağına uzanan “V” biçimli birbirine paralel bant sırası, bantların arasında kalan kısımda yan yana paralel yerleştirilmiş zikzaklı bantlar dudak kısmında merkezi baklava motifi sağlı sollu paralel saran kırık bant sıraları simetrik olarak işlenmiştir.</p> <p>Mellaart, 1970a: 391 Levha 126-1</p>	
41	İç	Tüm Yüzey	Rezerve Geometrik	<p>İç içe yıldız, rezerve alanlarda iç içe yıldızlar</p> <p>Mellaart, 1970a: 393 Levha 127-1</p>	
42	İç	Tüm Yüzey	Rezerve Geometrik	<p>İç içe yıldız, rezerve alanda iç içe yıldız biçiminde bantlar ile oluşturulmuş motifin merkezinde</p>	

				merkezi dolu iç içe daireler Mellaart, 1970a: 393 Levha 127-2	
43	İç	Tüm Yüzey	Rezerve Geometrik	İç içe içbükey kenarlı dörtgenler Mellaart, 1970a: 393 Levha 127-3	
44	İç	Tüm Yüzey	Rezerve Geometrik	İç içe yerleştirilmiş yıldız, daire ve dörtgen sıraları Mellaart, 1970a: 394 Levha 128-2	
45	İç	Tüm Yüzey	Rezerve Bant Geometrik	Haç Merkezde birbirini dik kesen yatay ve dikey bantlar ile oluşturulan haç motifinin etrafında kırık bantlar dudak kısımında rezerve kırık bantlar Mellaart, 1970a: 394 Levha 130-1	

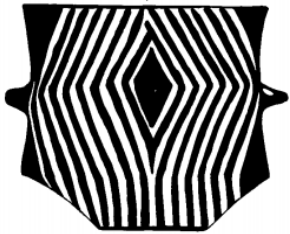
46	İç	Tüm Yüzey	Serbest Bant Geometrik	<p>İç içe içbükey dörtgenler, dörtgenlerin içbükey kenarlarında şevronlar ve dolu üçgenler, uç kısımlarında çapraz yerleştirilmiş birbirine paralel bantlar ve dolu üçgenler, dudak kısmında zikzaklı bant sıraları</p> <p>Mellaart, 1970a: 397 Levha 131-2</p>	
47	İç	Tüm Yüzey	Serbest Bant Geometrik	<p>Haç</p> <p>Merkez iç içe dörtgenler olan kırık bantlar ile oluşturulmuş haç motifi, kırık bantların dış uçlarının karşılıklı geldiği geniş alanlarda geometrik motifler ile dolgu yapılmıştır.</p> <p>Haçların uçları eğik bantlarla bitirilmiştir.</p> <p>Mellaart, 1970a: 399 Levha 132-3</p>	

48	İç	Tüm Yüzey	Serbest Bant Geometrik	<p>Haç</p> <p>Merkezde içi kırık bantlar ile taralı dörtgen etrafında birbirini kesen “V” biçimli bantlarla oluşturulmuş haç motifi, kollarda dolu üçgenler kolların bitim noktaları ile dudak arasında hilal biçimli eğik içi dolu bantlar</p> <p>Mellaart, 1970a: 401 Levha 133-1</p>	
49	İç	Tüm Yüzey	Serbest Bant Geometrik	<p>Haç</p> <p>Merkezde birbirini dik kesen yatay ve dikey bantlar ile oluşturulan haç motifini kolları arasında kalan alanda kırık bant ve dolu üçgenler</p> <p>Mellaart, 1970a: 405 Levha 135-2</p>	

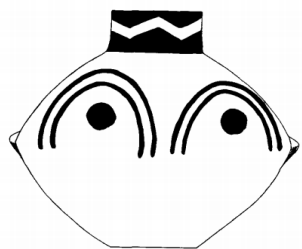
50	İç	Tüm Yüzey	Serbest Bant, Geometrik	<p>Haç</p> <p>Merkez iç içe baklava deseni etrafında kırık bantlar ile oluşturulmuş haç motifi kollarda dolu üçgen ve baklava desenleri, dudak kısmında rezerve şevronlar</p> <p>Mellaart, 1970a: 407 Levha 136-2</p>	
51	İç	Tüm Yüzey	Serbest Bant Geometrik	<p>Merkezde dolu baklava deseni motifi etrafında altı üstlü sıralanmış üst üste zikzaklı bant motifleri ile oluşturulan göz deseni</p> <p>Mellaart, 1970a: 409 Levha 138-1</p>	
52	İç	Tüm Yüzey	Serbest Bant, Rezerve Geometrik	<p>Merkezde karşılıklı yerleştirilmiş dolu üçgen ile kum saati motifi oluşturulmuş, üçgenlerin içlerinde iç içe daireler, motifin kenarları ile paralel yan yana sıralanmış kırık</p>	

				<p>bantlar spiral ve yaylar dudağın dar yüzlerinde karşılık yerleştirilmiş dolu üçgenler kırık bantlar ve spiraller, dudak kısmında karşılıklı simetrik yerleştirilmiş kırık bantlar</p> <p>Mellaart, 1970a: 411 Levha 139-1</p>	
--	--	--	--	--	--

Tablo 14: Hacılar B Grubu Çömlelerde Bezeme

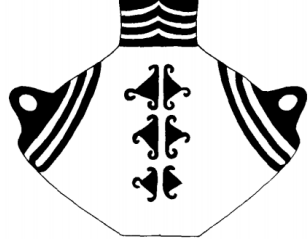
No	Bezeme Yeri İç - Dış	Bezeme Yeri	Bezeme Türü	Açıklama ve Referans	Resim
1	Dış	Tüm Yüzey	Rezerve Bant	<p>Üst üste yerleştirilmiş yatay dalgalı bantlar</p> <p>Mellaart, 1970a: 413 Levha 140-1</p>	
2	Dış	Tüm Yüzey	Serbest Bant Geometrik	<p>Merkezde dolu baklava deseni etrafında desenin kenarlarına paralel konumlandırılmış karşılıklı simetrik yerleştirilmiş kırık bantlar</p> <p>Mellaart, 1970a: 413 Levha 140-2</p>	

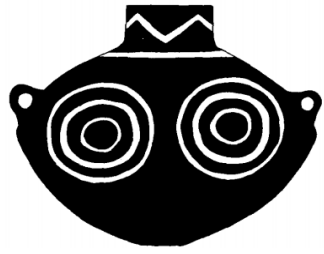
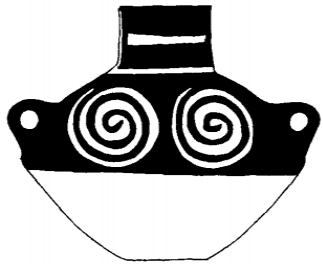

3	Dış	Boyun Omuz	Rezerve Bant Geometrik	Boyun kısmında oluşturulan panelde rezerve kırık bant motifi omuz kısmında dolu üçgenler Mellaart, 1970a: 413 Levha 140-6	
4	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Bant Geometrik	Boyun ve dudak kısmında oluşturulan koyu renk panellerin içerisinde üst üste sıralanmış kırık bant motifleri karın üzerinde yan yana yerleştirilmiş eğik bant sıraları Mellaart, 1970a: 413 Levha 140-9	
5	Dış	Tüm Yüzey	Serbest Bant	Boyun ve omuzda kırık bant sıraları Mellaart, 1970a: 415 Levha 141-1	
6	Dış	Boyun	Serbest Bant	Yan yana yerleştirilmiş içi boş kırık bantlar Mellaart, 1970a: 415 Levha 141-3	

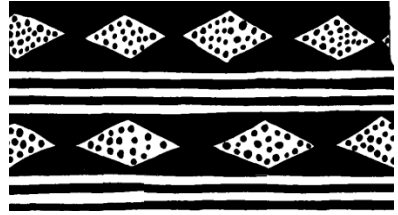
7	Dış, İç	Boyun	Panelli Bant Geometrik	Dışta panel içerisinde dolu üçgenler ve zikzaklı bant sırası içte zikzaklı bant Mellaart, 1970a: 415 Levha 141-7	
8	Dış	Boyun	Rezerve Bant Geometrik	Boyun kısmında rezerve alanda iç içe baklava deseni desenin dış kenarları ile paralel rezerve kırık bantlar Mellaart, 1970a: 415 Levha 141-15	
9	Dış	Tüm Yüzey	Serbest Bant	Gövde üzerinde el biçimli motifler Mellaart, 1970a: 416 Levha 142-1	
10	Dış	Boyun ve Omuz	Panelli Bant Geometrik	Boyun kısmında oluşturulan yatay panelde rezerve zikzaklı bant, gövde üzerinde yay biçimli kapalı yaylar, yayların merkezinde içi dolu daireler Mellaart, 1970a: 416 Levha 142-5	

11	Dış	Boyun ve Omuz	Panelli Rezerve Bant	Yatay ve dikey panellerde zikzaklı bantlar Mellaart, 1970a: 416 Levha 142-6	
12	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Rezerve Bant	Boyun ve omuzda oluşturulan panellerde oval dolu alan içerisinde şevronlar alt kısımlarında, üst üste eğik bant sıraları Mellaart, 1970a: 417 Levha 143-4	
13	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Bant Geometrik	Boyunda bir panel içerisinde eğik bant sıraları gövde üzerinde oluşturulan açık renk panelde yan yana iki oval panel içerisinde boş dolu alanlar Mellaart, 1970a: 419 Levha 144-3	
14	Dış	Tüm Yüzey	Serbest Bant Geometrik	Boyunda üst üste yerleştirilmiş eğik bantlar gövdede üst üste yerleştirilmiş iç içe baklava desenlerine paralel sağlı sollu sıralanmış zikzaklı	

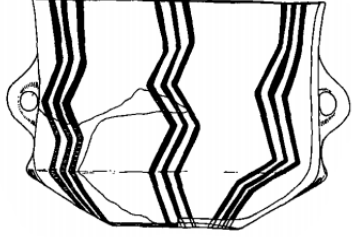
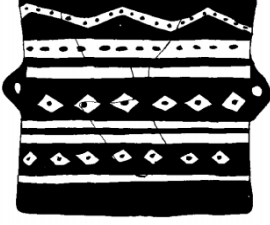

				bantlar ve dolu alanlar Mellaart, 1970a: 421 Levha 145-3	
15	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Bant Geometrik	Boyunda oluşturulan panel içerisinde rezerve baklava dilimi sırası, gövdede oluşturulan panel içerisinde iç içe yerleştirilmiş oval yaylar, yayların merkezinde açık renkli boş alanda karşılıklı yerleştirilmiş kesişen bantlar Mellaart, 1970a: 423 Levha 146-1	
16	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Bant Geometrik	Boyunda oluşturulan panel içerisinde eğik bant sırası, gövde üzerinde kulp kısmında eğik bantlar, gövde üzerinde üst üste sıralanmış karşılıklı yerleştirilmiş köşelerinde eğik bantlar olan dolu üçgenler ile boğa başı motifleri oluşturulmuştur.	

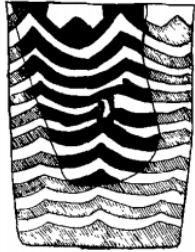

				Mellaart, 1970a: 423 Levha 146-4	
17	Dış	Tüm Yüzey	Rezerve Bant Geometrik	Boyun kısmında oluşturulan panelde zikzaklı bant gövde üzerinde yan yana yerleştirilmiş iki iç içe daire Mellaart, 1970a: 423 Levha 146-5	
18	Dış	Boyun ve Omuz	Rezerve Bant Geometrik	Boyunda oluşturulan panelde rezerve yatay bant omuzda oluşturulan panelde yan yana iki spiral Mellaart, 1970a: 423 Levha 146-6	
19	Dış	Tüm Yüzey	Rezerve Bant	Boyun kısmında oluşturulan panelde zikzaklı bant gövde üzerinde zikzaklı bant motifi, motifin alt uçlarında yay biçimli bantlar Mellaart, 1970a: 423 Levha 146-7	
20	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Bant Geometrik	Boyun kısmında yatay bant, gövdede merkezi kulp kısmında ve dolu olan iç içe daireler, daireler arasında dolu üçgenler, eğik	

				ve dikey bantlar ile oluşturulmuş boğa başı motifi Mellaart, 1970a: 425 Levha 148-1	
21	Dış	Boyun ve Omuz	Rezerve Bant Geometrik	Üst üste iki panelde rezerve içi noktalarla dolu baklava deseni, yatay bantlar Mellaart, 1970a: 427 Levha 149-3	

Tablo 15: Hacılar B Grubu Bardaklarda Bezemeler

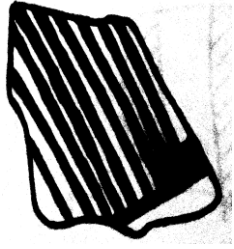

No	Bezeme Yeri İç – Dış	Bezeme Yeri	Bezeme Türü	Açıklama ve Referans	Resim
1	Dış	Tüm Yüzey	Serbest Bant Geometrik	Dudak kısmında yatay bant gövde üzerinde zikzaklı bantlar ve merkezde baklava biçimi deseninde motif. Mellaart, 1970a: 369 Levha 115-1	
2	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Bant Geometrik	Dudak ve dip kısmına yerleştirilmiş yatay koyu renk bantlar arasında kalan alanda oluşturulan panelde, açık renkli zemin üzerine yan yana kırık bant motifleri işlenmiştir.	

				Mellaart, 1970a: 369 Levha 115-3	
3	Dış	Tüm Yüzey	Serbest Bant	Açık renk zemin üzerine dudaktan dibe uzanan zikzaklı bant sıraları Mellaart, 1970a: 369 Levha 115-12	
4	Dış	Tüm Yüzey	Rezerve Bant Geometrik	Kap yüzeyine yerleştirilmiş yatay ve zikzaklı bantlar üzerinde oluşturulan açık ya da koyu renk alanlarda rezerve geometrik motifler, baklava desenleri nokta ve daireler Mellaart, 1970a: 369 Levha 115-18	
5	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Bant Geometrik	Kap üzerinde üst üste yerleştirilmiş iki yatay panel içerisinde kırık bant ve zikzaklı bantlarla oluşturulmuş motifler, zikzaklı bantlar bantların merkezinde baklava motifi biçimi boş alan Mellaart, 1970a: 369 Levha 115-9	

6	Dış	Tüm Yüzey	Serbest Bant	Gövde üzerinde üst üste yay biçimli eğik bant sıraları Mellaart, 1970a: 369 Levha 115-7	
7	Dış	Tüm Yüzey	Çerçeveseli Bant	Gövde üzerinde oluşturulan dikdörtgen çerçeveler içerisinde kırık bantlarla oluşturulmuş motif, çerçeveler arasında açık renk boş panel Mellaart, 1970a: 369 Levha 115-10	
8	Dış	Tüm Yüzey	Çerçeveseli Bant	Yatay ve dikey kesişen bantlar, yatay bant sırası, dikey zikzaklı bant sırası, çerçeveler arasında açık renk boş panel Mellaart, 1970a: 369 Levha 115-15	

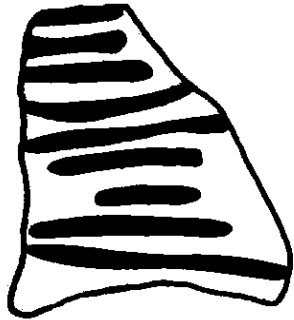
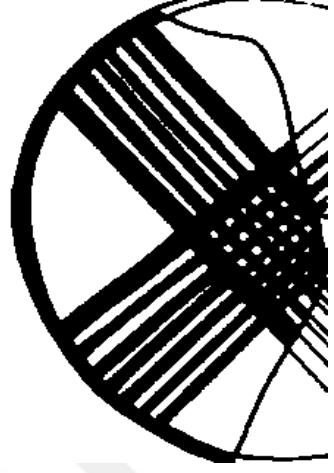
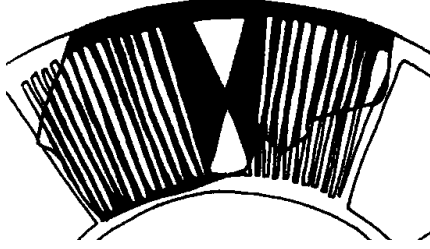
Tablo 16: Kuruçay A Grubu Kâselerde Bezemeler

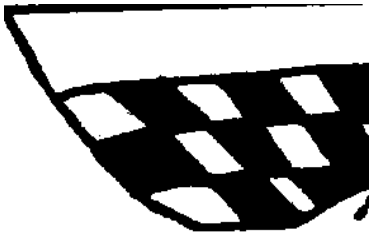

No	Bezeme Yeri İç Dış	Bezeme Yeri	Bezeme Türü	Açıklama ve Referans	Resim
----	--------------------	-------------	-------------	----------------------	-------

1	Dış	Gövde	Serbest Bant	Yan yana yerleştirilmiş ince bantlar Duru,1994: Levha 46-6	
2	İç Dış	Gövde	Serbest Bant	Dışta yatay ve dikey kesişen bant içte rezerve çapraz bantlar Duru,1994: Levha 65-3	
3	İç Dış	Tüm Yüzey	Serbest Bant	Üst üste eğik bantlar Duru, 1994; Levha 65-10	
4	İç	Ağız	Panelli Bant	Yatay panel içinde yan yana dik bantlar Duru, 1994; Levha 65-11	
5	İç Dış	Tüm Yüzey	Serbest Bant Geometrik	Dışta üst üste kırık bantlar, içte dolu üçgen, kırık bant ve rezerve çapraz bantlar Duru, 1994; Levha 87-4	

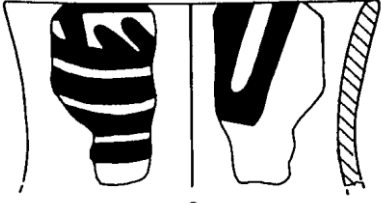

6	İç	Tüm Yüzey	Serbest Bant	İnce bantlarla yapılmış karşılıklı çapraz tarama Duru,1994; Levha 88-2	
7	İç Dış	Ağız	Serbest Bant	Ağız kenarında yapılan yatay banttan başlayarak çapraz uzanan bantlar Duru, 1994; Levha 88-3	
8	İç	Ağız	Panelli Bant	Ağız kısmına yapılan geniş yatay bir bant üzerinde yan yana dizilmiş dikey rezerve bantlar Duru, 1994; Levha 90-4	
9	Dış	Gövde	Serbest Bant	Şevron Duru, 1994; Levha 92-9	

10	Dış	Gövde	Serbest Bant	<p>Üst üste yerleştiriliş yatay bantlar</p> <p>Duru, 1994; Levha 92-10</p>	
11	İç	Tüm Yüzey	Serbest Bant Geometrik	<p>Haç</p> <p>Karşılıklı birbirini kesen ince ve kalın bantlarla oluşturulmuştur</p> <p>Duru, 1994; Levha 121-1</p>	
12	İç	Ağız	Panelli Bant Geometrik	<p>Ağız içinde oluşturulan yatay panelde yan yana yerleştirilmiş dikey bantlar arasında karşılıklı yerleştirilmiş boş dolu üçgenler ile oluşturulmuş kum saati motifi</p> <p>Duru, 1994; Levha 124-1</p>	

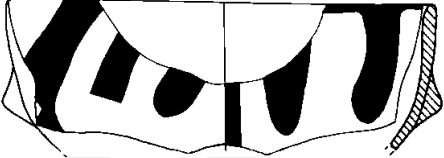

13	İç	Ağız	Serbest Geometrik	Boş dolu alanlar kullanılarak taralı alanda dama tahtası motifi oluşturulmuştur. Duru, 1994; Levha 124-3	
14	İç	Ağız	Serbest Bant	İnce yatay ve çapraz bantlarla bezeme yapılmış Duru, 1994; Levha 124-4	
15	İç Dış	Tüm Yüzey	Serbest Bant	Çapraz, eğik ve zikzaklı bantlar kullanılmıştır. Bantlar kalın yapıdadır. Duru, 1994; Levha 125-1	
16	İç Dış	Tüm Yüzey	Serbest Bant	Dışta iç içe eğik bantlar, içte dikey ve çapraz bantlar Duru, 1994; Levha 170-7	
17	İç Dış	Ağız	Rezerve Bant	Ağız içinde ve dışında oluşturulan kalın koyu renkli bantlar içerisinde zikzaklı ve yatay bant sıraları Duru, 1994; Levha 176-4	

Tablo 17: Kuruçay A Grubu Çömleklerde Bezemeler

No	Bezeme Yeri İç Dış	Bezeme Yeri	Bezeme Türü	Açıklama ve Referans	Resim
1	İç Dış	Boyun	Serbest Bant	Dışta eğik bantlar içte yatay ve çapraz bantlar, Duru, 1994; Levha 65-2	
2	Dış	Boyun	Serbest Bant	Dalgalı bantlar, Duru, 1994: Levha 65-4	
3	Dış	Boyun	Serbest Bant	Dikey bantlar, Duru, 1994: Levha 65-5	
4	İç Dış	Boyun	Serbest Bant	Yatay ve dikey bantlar, Duru, 1994: Levha 65-6	

5	Dış	Boyun	Serbest Bant	Üst üste yatay bantlar, Duru, 1994: Levha 173-2	
---	-----	-------	--------------	--	---

Tablo 18: Kuruçay B Grubu Kaplarda Bezemeler

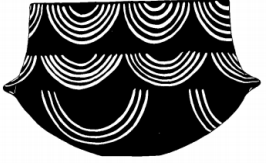

No	Form	Bezeme Yeri İç Dış	Bezeme Yeri	Bezeme Türü	Açıklama ve Referans	Resim
1	Kâse	İç Dış	Ağız	Serbest Bant	Dışta Çapraz bant içte yan yana dikey kalın bantlar Duru, 1994: Levha 177-1	
2	Kâse	Dış	Gövde	Serbest Bant	Üst üste yerleştirilmiş kalın yatay dalgalı bantlar Duru, 1994: Levha 177-2	

3	Çömle k	Dış	Kulp, Boyun	Serbest Bant	Birbirini kesen eğik ve dik bantlar Duru,1994: Levha 177- 3	
4	Çömle k	Dış	Kulp, Boyun	Serbest Bant	Yan yana eğik ve dikey bantlar Duru,1994: Levha 177- 4	
5	Gövde Parçası	Dış	Gövde	Serbest Bant	Üst üste eğik bantlar Duru,1994: Levha 178- 12	
6	Gövde Parçası	Dış	Gövde	Serbest Bant	Yan yana yerleştirilmi ş zikzaklı eğik bantlar Duru,1994: Levha 178- 2	

7	Dip Parçası	Dış	Dip	Serbest Bant	Eğik bantlar ve noktalar Duru,1994: Levha 179-3	
8	Gövde Parçası	Dış	Gövde	Serbest Bant	İç içe daire Duru,1994: Levha 179-12	
9	Gövde Parçası	Dış	Gövde	Serbest Bant	Zikzaklı bant sırası Duru,1994: Levha 180-3	

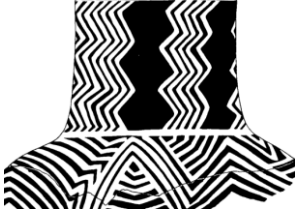
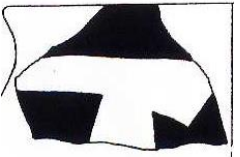

Tablo 19: Beyaz Boya Bezekli Mal Grubu Bezemeler

No	Buluntu Yeri	Form	Beze me Yeri İç Dış	Bezeme Yeri	Bezeme Türü	Açıklama ve Referans	Resim
1	Hacıl ar	Kase	Dış	Boyun ve Omuz	Panelli Bant Geometrik	Yatay ve zikzaklı bantlarla üçgen motifleri oluşturulmuş. Motiflerin içlerinde	

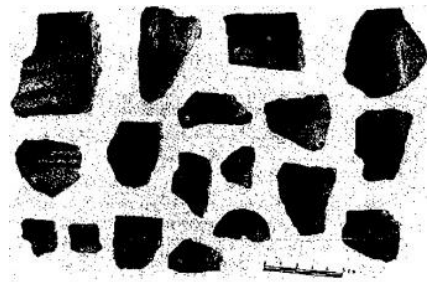
						noktalarla bezeme yapılmıştır. Mellaart, 1970a: S 431 151-4	
2	Hacıl ar	Kase	İç Dış	Ağız	Serbest Bant	Üst üste yerleştirilmiş eğik bantlar, Mellaart, 1970a: S 431 151-7	
3	Hacıl ar	Kase	Dış	Tüm Yüzey	Panelli Bant	Kap yüzeyinde oluşturulmuş yatay panellerde üst üste eğik bantlar, Mellaart, 1970a: S 431 151-2	
4	Hacıl ar	Kase	Dış	Tüm Yüzey	Serbest Bant Geometrik	Eğik bant kompozisyonları, üst üste eğik bantlar, Mellaart, 1970a: S 431 151-5	
5	Hacıl ar	Kase	Dış	Ağız	Serbest Bant	Üst üste zikzaklı bant, Mellaart, 1970a: S 431 151-8	
6	Höyücek	Kase	İç Dış	Gövde	Serbest Geometrik	Dışta üst üste eğik bant içte spiral, Duru ve Umurtak, 2005: Levha 85-2	

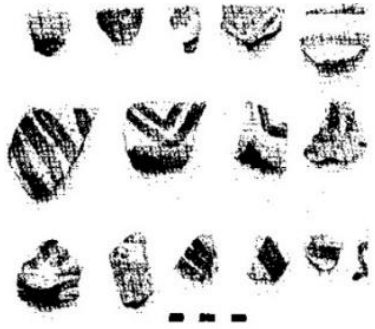
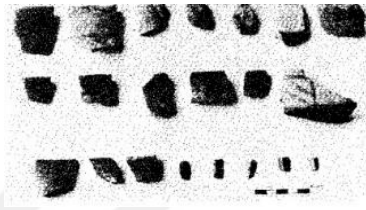

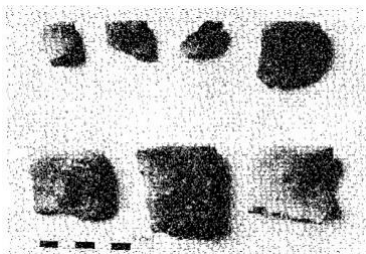
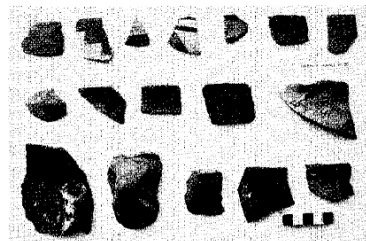
7	Höyücek	Kase	İç	Tüm Yüzey	Serbest Bant	Kesişen bantlar, kırık bant, Duru ve Umurtak, 2005: Levha 86-3	
8	Höyücek	Kase	İç Dış	Ağız	Serbest Bant	Şevron, Duru ve Umurtak, 2005: Levha 86-6	
9	Hacılar	Çömlek	Dış	Boyun ve Omuz	Serbest Bant	Boyunda zikzaklı bant omuzda kırık bant sıraları, Mellaart, 1970a: S 433 152-1	
10	Hacılar	Çömlek	Dış	Boyun	Serbest Bant	Üst üste eğik bant, Mellaart, 1970a: S 433 152-2	
11	Hacılar	Çömlek	Dış	Gövde	Serbest Bant Geometrik	Haç Merkezde eğik bant kompozisyonları ile oluşturulmuş çember içerisinde haç, kenar kısımda yan yana zikzaklı bantlar, Mellaart, 1970a: S 433 152-3	

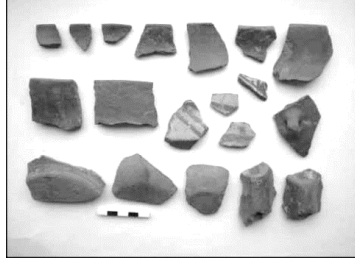

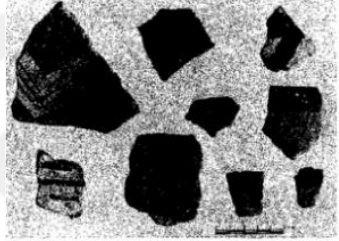

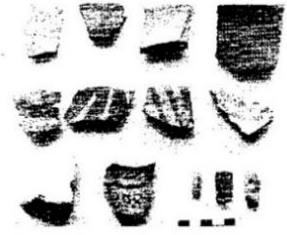

12	Hacıl ar	Çöml ek	Dış	Boyun ve Omuz	Panelli Bant	Boyun kısmında oluşturulan panelde dikey yerleştirilmiş zikzaklı bantlar, omuzda zikzaklı bantlar, Mellaart, 1970a: S 434 153-1	
13	Höyü cek	Çöml ek	Dış	Ağız	Serbest Bant	Yatay ve Dikey bant, Duru ve Umurtak, 2005: Levha 87-2	
14	Höyü cek	Çöml ek	Dış	Boyun	Serbest Bant	Üst üste yay biçimli eğik bant, Duru ve Umurtak, 2005: Levha 88-1	

Tablo: 20: Burdur İlinde Boyalı Seramik Bulunan Yerleşmeler

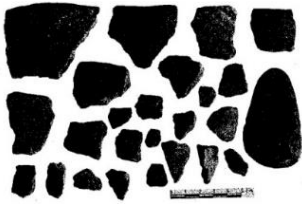

No	Yerleşme Adı	Referans	Resim
1	Aziziye	Özsait, 1984: 216	

2	İlyas I	Özsait, 1984: 406	
3	Düden	Özsait, 1983: 195	
4	Kocapınar	Özsait, 1983: 196	
5	Başkuyu I	Özsait, 1983: 196	
6	Yazır Höyük	Özsait, 1983: 197	
7	Kanlıtepe	Özsait, 1992: 343	

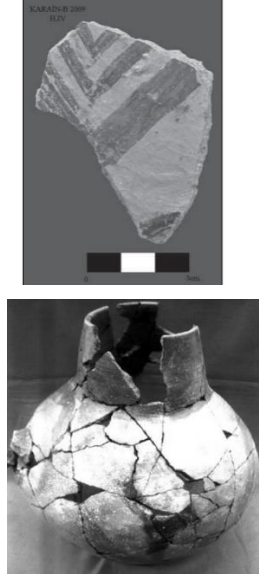
8	Kayapınar	Özsait ve Özsait, 2012: 304	
9	Salda	Özsait, 1983: 198	
10	Yenice Höyük	Özsait, 1984: 213	
11	Yarım Höyük	Özsait, 1985: 398	
12	Adatepe	Özsait ve Özsait, 2011: 56	
13	Seydiler	Özsait, 1985 : 399	

14	Karaaliler	Özsait, 1985 : 404	
15	İnarası Mağarası	Becks, 2014: 186	

Tablo 21: Isparta İlinde Boyalı Seramik Bulunan Yerleşmeler

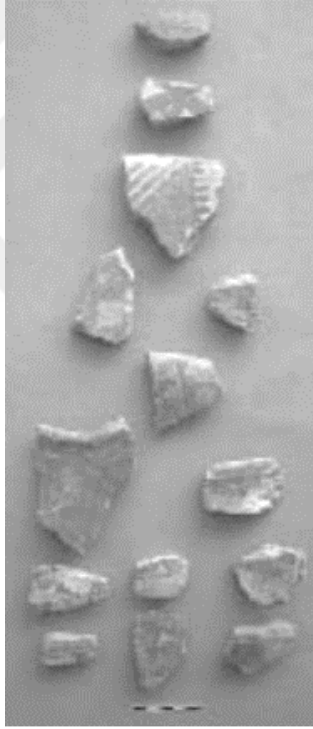
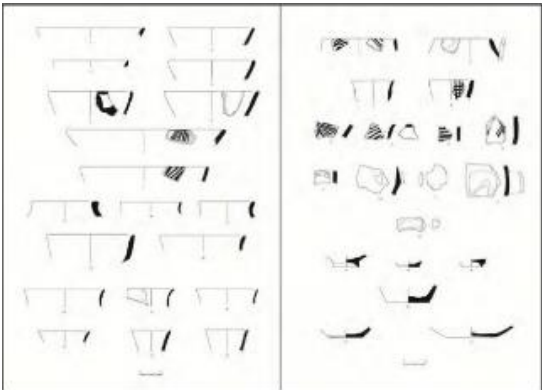
No	Yerleşme Adı	Referans	Resim
1	İncirlipe	Özsait,1984: 217	
2	Çaltaşı Tepesi	Özsait ve Özsait, 2012: 300	

Tablo 22: Antalya İlinde Boyalı Seramik Bulunan Yerleşmeler

No	Yerleşme Adı	Referans	Resim
1	Esköy	Becks ve Polat Becks, 2017:256	
2	Belen Höyük	Becks ve Polat Becks, 2017:257	
3	Karain	Işın Yalçınkaya vd., 2008: 473	

3	Akçay I	Mellaart, 1954: 188	
---	---------	---------------------	--

Tablo 23: Denizli İlinde Boyalı Seramik Bulunan Yerleşmeler

No	Yerleşme Adı	Referans	Resim
1	Höyük mevkii	Abay ve Dedeoğlu,2005: 50	
2	Ekşi Höyük	Dedeoğlu vd.,2018: 564.	

3	Domuz Höyük	Dedeoğlu 2014: 56	
4	Çandır Büyük Höyük	Dedeoğlu 2014: 56	
5	Çandır Küçük Höyük	Dedeoğlu 2014: 56	
6	Doğu Şahanlar Höyük	Dedeoğlu 2014: 56	
7	Sürmeli Höyük	Dedeoğlu 2014: 56	
8	Asar Höyük	Dedeoğlu 2014: 56	

Tablo 24: Afyonkarahisar İlinde Boyalı Seramik Bulunan Yerleşmeler

No	Yerleşme Adı	Referans	Resim
1	Pani Höyük	Koçak, 2006: 93	
2	Eyice	Koçak, 2010: 311	
3	Asarın Tepe	Koçak, 2012: 257	
4	Üçin Höyük	Koçak vd, 2013: 48	
5	Büyük Çataltepe	Koçak vd, 2016: 46	

Tablo 25: Muğla İlinde Boyalı Seramik Bulunan Yerleşmeler

No	Yerleşme Adı	Referans	Resim
1	Girmeler Mağarası	Taner Korkut, "Tlos 2010 Kazı Etkinlikleri", "33. Kazı Sonuçları Toplantısı", C. 1, Ankara, 2012, s. 472.	

Tablo 26: Mal Grubu Biçim Taplosu

Mal Grubu Biçim	Hacılar A Grubu	Hacılar B Grubu	Kuruçay A Grubu	Kuruçay B Grubu	Beyaz Boya Bezekli Mal Grubu
Serbest Bant	X	X	X	X	X
- Serbest Geometrik	X	X	X		X
Serbest Bant Geometrik	X	X	X		X
Serbest Figüratif	X				
Serbest Bant Figüratif	X				
Serbest Figüratif Geometrik					
Serbest Bant, Geometrik, Figüratif	X				
Panelli Bant	X	X	X		X
- Panelli Geometrik	X				
Panelli Figüratif	X				
Panelli Bant Geometrik	X	X	X		X
Panelli Bant Figüratif	X				
- Panelli Geometrik Figüratif	X				
Panelli Bant, Geometrik, Figüratif	X				
Çerçeveli Bant	X				
- Çerçeveli Geometrik					
Çerçeveli Bant Geometrik	X				
- Çerçeveli Figüratif					
Çerçeveli Bant, Geometrik, Figüratif	X				
Rezerve Bant	X	X	X		
- Rezerve Geometrik	X	X			
Rezerve Bant Geometrik		X			
Rezerve Bant Figüratif	X				

Tablo 27: Bant motifi- Mal Grubu Form Tablosu

Bant Motifi – Mal Grubu-Form Tablosu		Yatay Bant	Dikey Bant	Çapraz Bant	Kırık Bant	Keşenin Çapraz Bant	Yatay-Dikey Bant	Çapraz Tarama	Şevron	Eğik Bant	Zikzaklı bant	Dalgalı Bant	Yay Biçimli Eğik Bant	Zikzaklı ve Eğik Bant	Meander Biçimli Bant	“U” Biçimli Bant	Eğik Uçlu Kırık Bant
Hacilar A Grubu	Kase	X	X	X			X	X	X	X	X	X	X				
	Çömlük	X	X	X	X		X	X	X		X		X	X			
	Bardak			X					X	X	X						
Hacilar B Grubu	Kase	X	X		X	X			X		X		X	X	X	X	X
	Çömlük	X			X				X		X	X	X				
	Bardak	X			X					X	X						
	Ayrışık																
Kuruçay A Grubu	Kase	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X				
	Çömlük	X	X	X						X		X					
Kuruçay B Grubu	Kase		X	X								X					
	Çömlük		X							X							
Beyaz Boy	Kase	X		X	X				X	X	X						

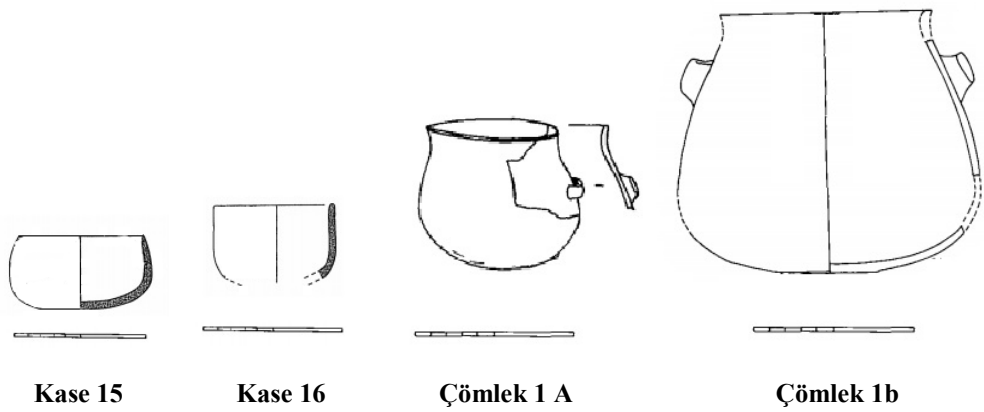
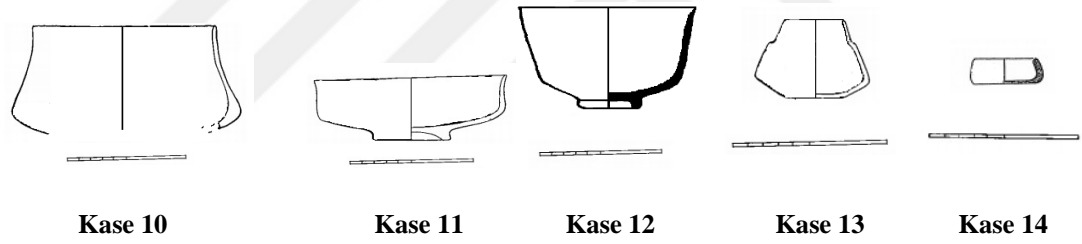
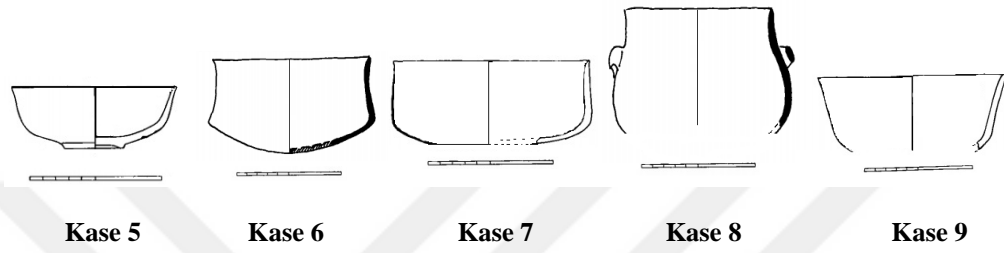
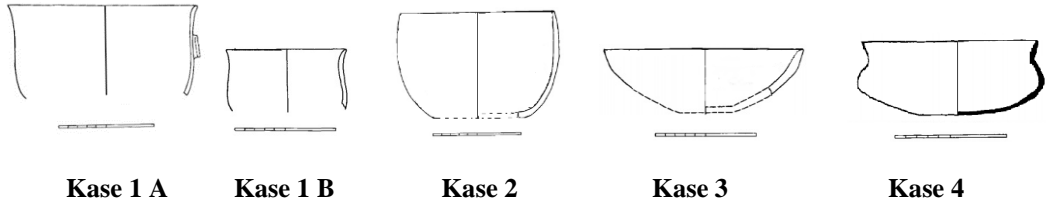

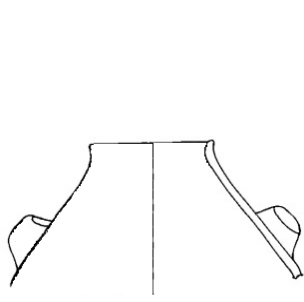
Tablo 29: Figüratif Motif- Mal Grubu Form Tablosu

Figüratif Motif –Mal Grubu-Form Tablosu		El ya da Kuş	Kol	Boğa Başı	İnsan	Basamak	Karışık Oluşturulmuş Figürler	Bantlarla	Boynuz
Hacılar grubu	A	Kase	X	X	X	X	X	X	
		Çömlek	X				X	X	X
		Bardak			X			X	
Hacılar Grubu	B	Kase							
		Çömlek	X		X				
		Bardak							
		Ayrışık							
Kuruçay Grubu	A	Kase							
		Çömlek							
Kuruçay Grubu	B	Kase							
		Çömlek							
Beyaz Bezekli Grubu	Boya Mal	Kase							
		Çömlek							

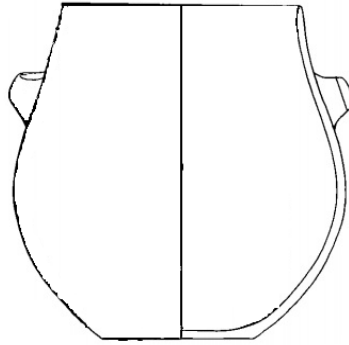
LEVHA 1

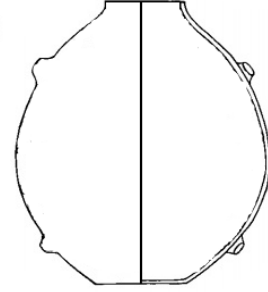
LEVHA 2

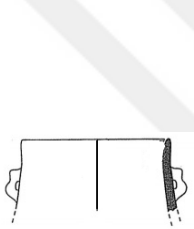
Çömlek 2

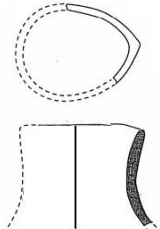
Çömlek 3

Çömlek 4

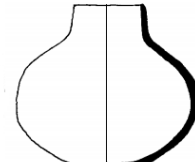
Çömlek 5

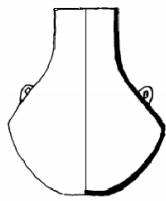
Çömlek 6

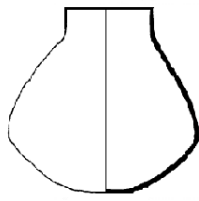
Çömlek 7

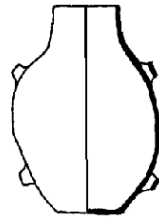
Çömlek 8

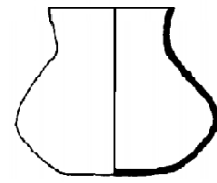
Çömlek 9

Çömlek 10

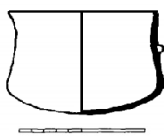
Çömlek 11

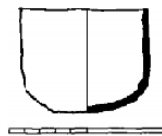
Çömlek 12

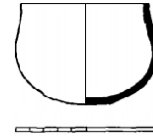
Bardak 1

Bardak 2

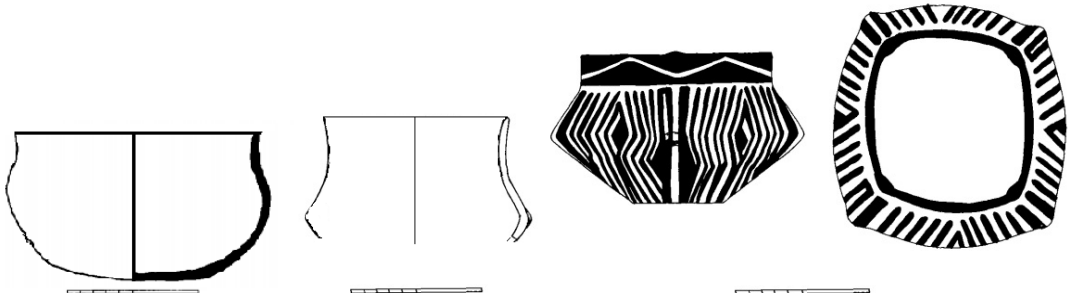
Bardak 3

Bardak 4

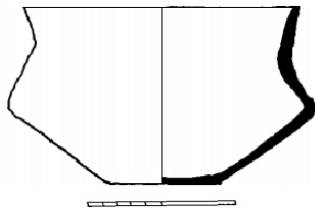
LEVHA 3

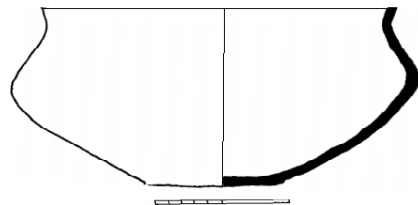
Kase 1 B

Kase 17 A

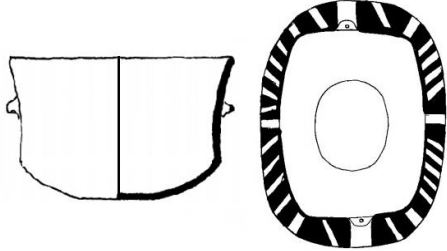
Kase 17 B

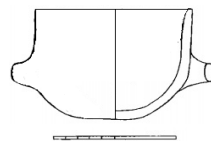
Kase 17 C

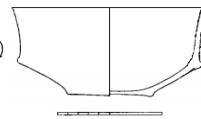
Kase 17 D

Kase 18

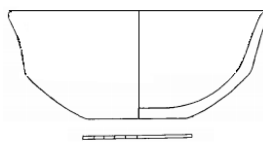
Kase 19

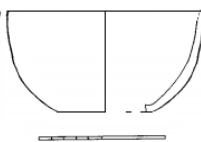
Kase 6

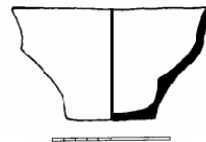
Kase 12

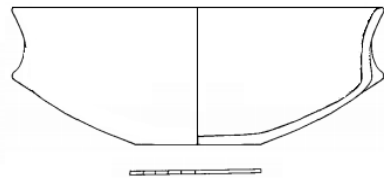
Kase 9

Kase 20

Kase 21

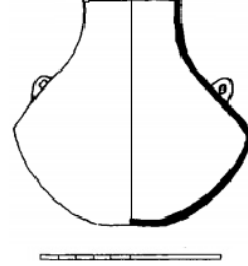

Kase 22

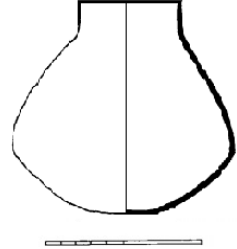
LEVHA 4

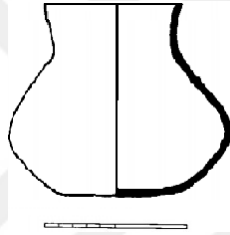
Çömlek 13

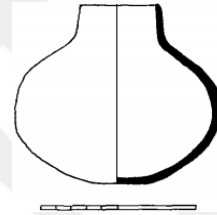
Çömlek 9

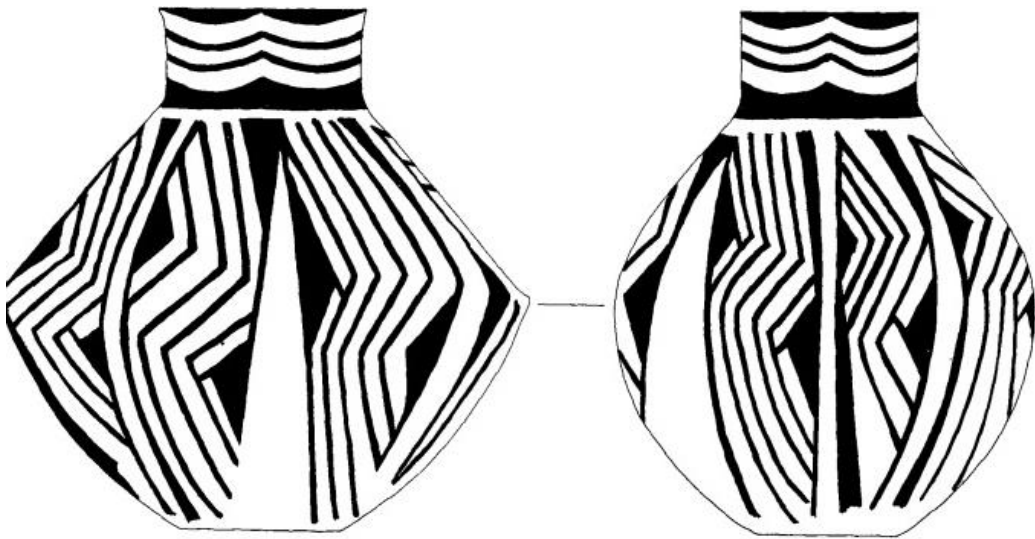
Çömlek 10

Çömlek 12

Çömlek 8

Çömlek 14

LEVHA 5

Çömlek 15

Çömlek 16

Bardak 5

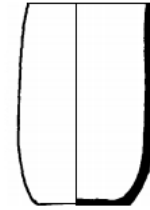
Bardak 6

Bardak 7

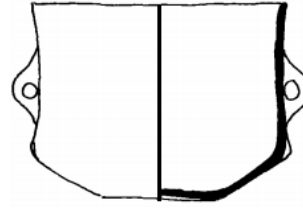
Bardak 8

Bardak 9 A

Bardak 9 B

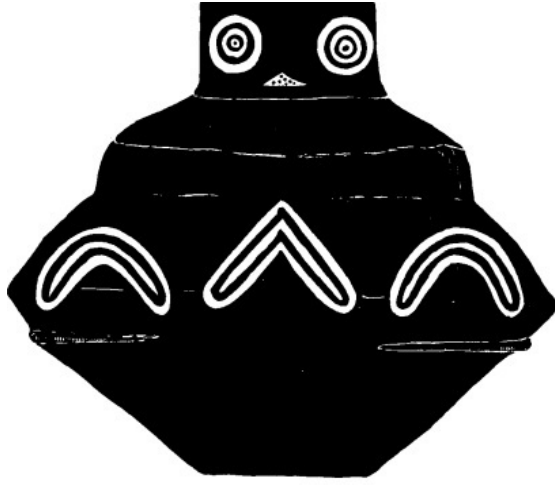

Bardak 10

Bardak 11

LEVHA 6

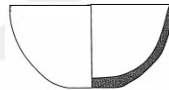
Ayrışık 1

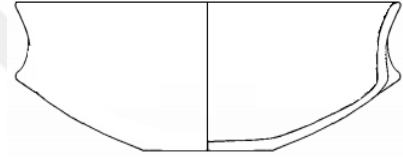
Ayrışık 2

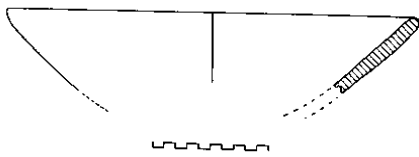
Kase 23

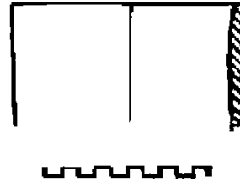
Kase 24

Kase 22

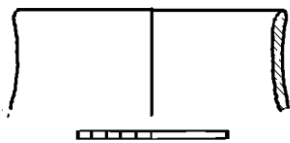
Kase 25

Çömlek 17

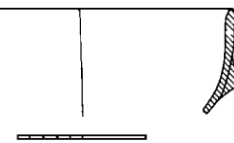
Çömlek 18

Çömlek 5

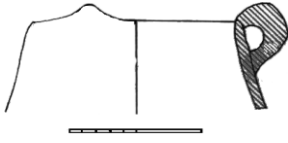

Kase 6

Kase 20

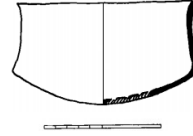
LEVHA 7

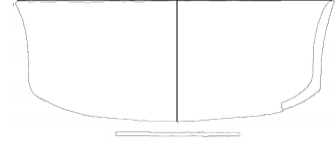
Çömlek 19

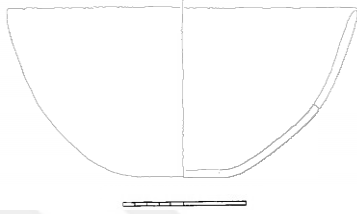
Kase 1 B

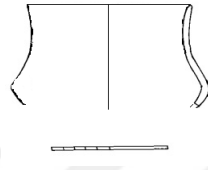
Kase 6

Kase 22

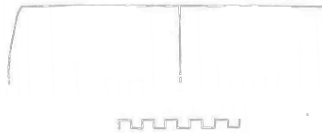
Kase 24

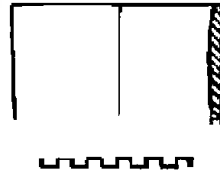
Kase 17 A

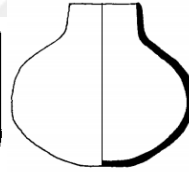
Kase 9

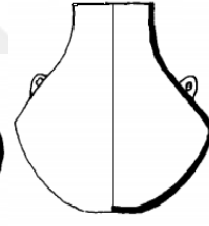
Kase 15

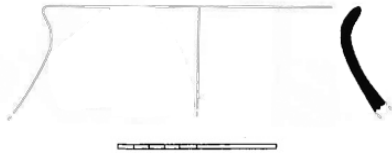
Çömlek 17

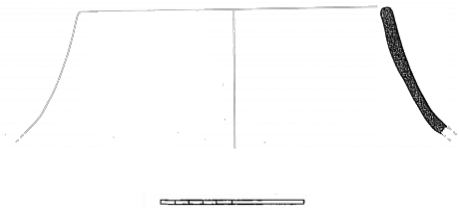
Çömlek 8

Çömlek 9

Çömlek 20

Çömlek 21

Çömlek 18

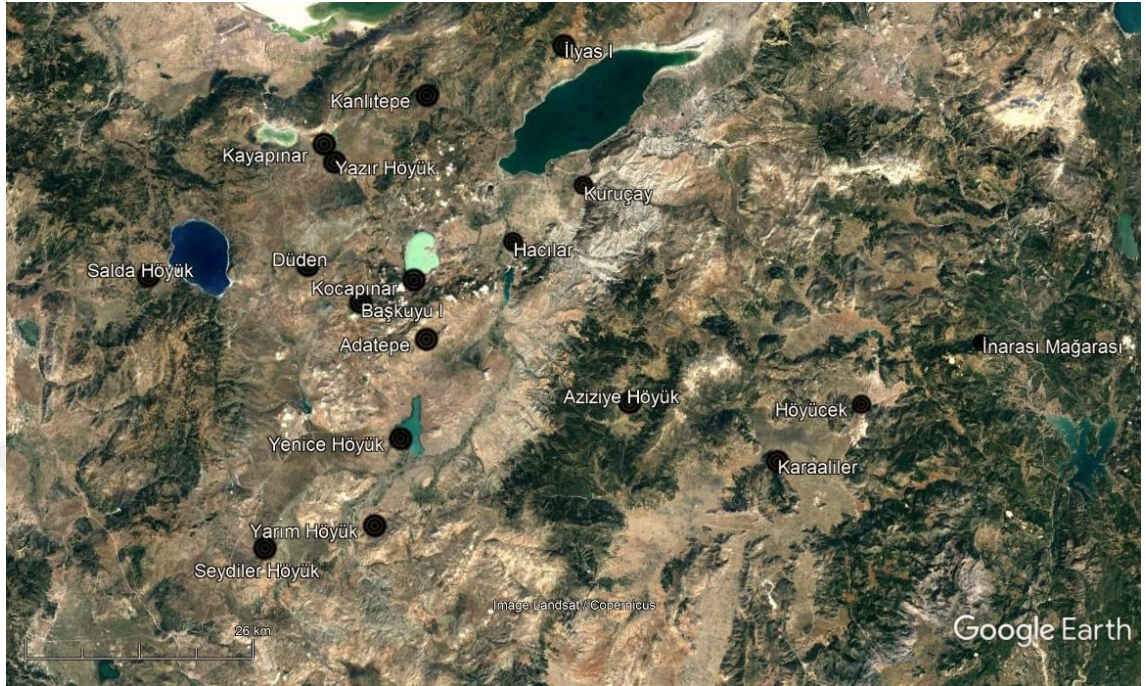

Çömlek 5

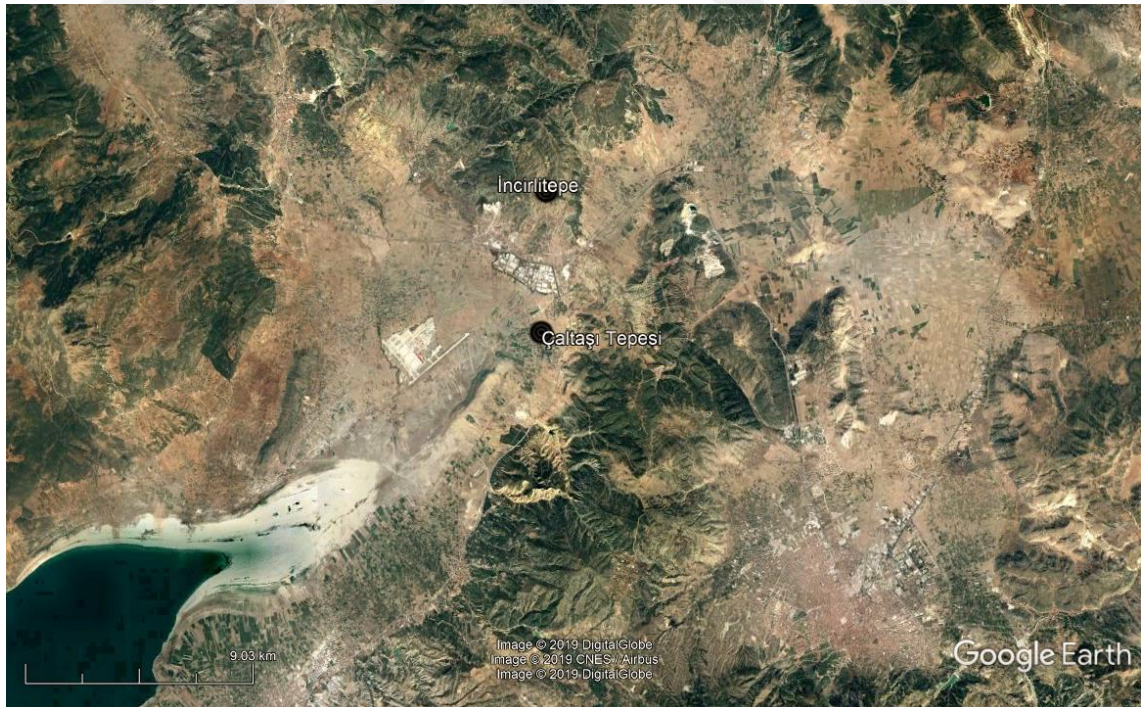

LEVHA 8

Harita 1: Burdur İlinde Boyalı Seramik Bulunan Yerleşmeler

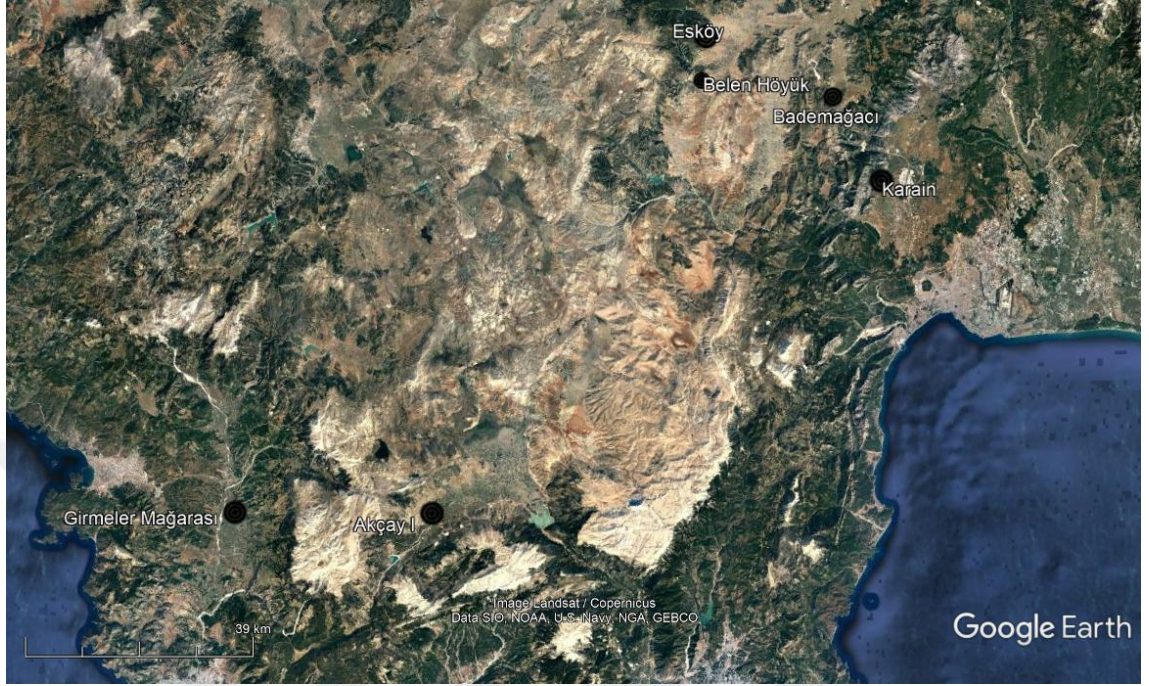
Harita 2 Isparta İlinde Boyalı Seramik Bulunan Yerleşmeler

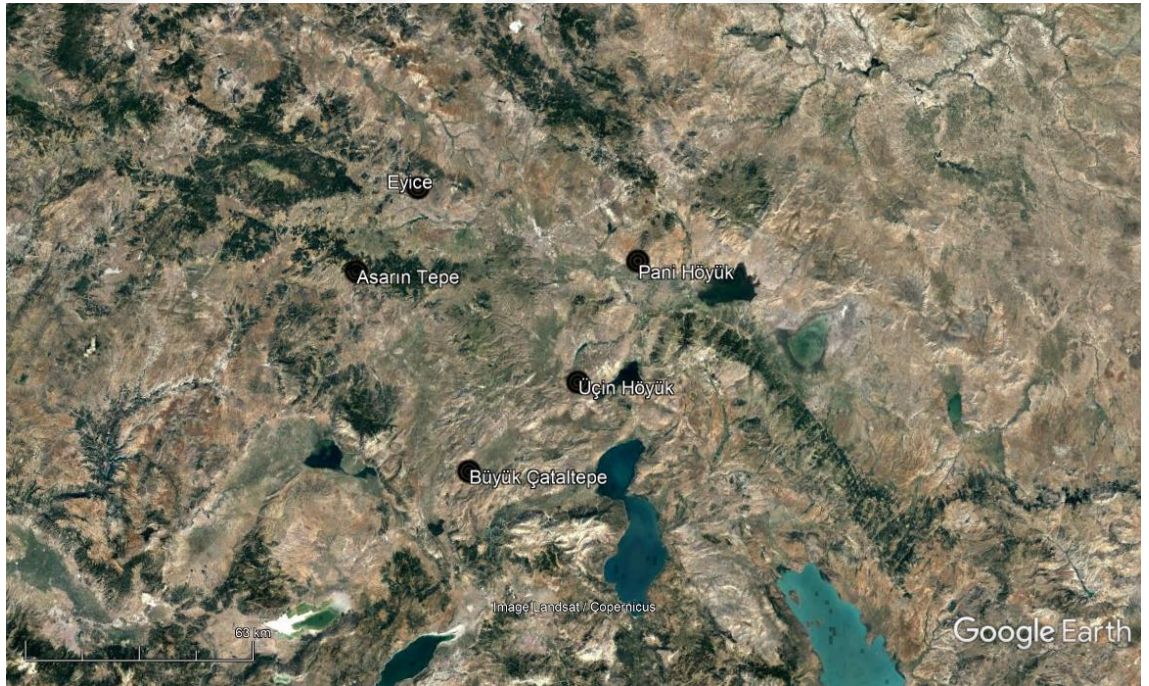

LEVHA 9

Harita 3: Antalya ve Muğla İllerinde Boyalı Seramik Bulunan Yerleşmeler

Harita 4: Afyonkarahisar İlinde Boyalı Seramik Bulunan Yerleşmeler

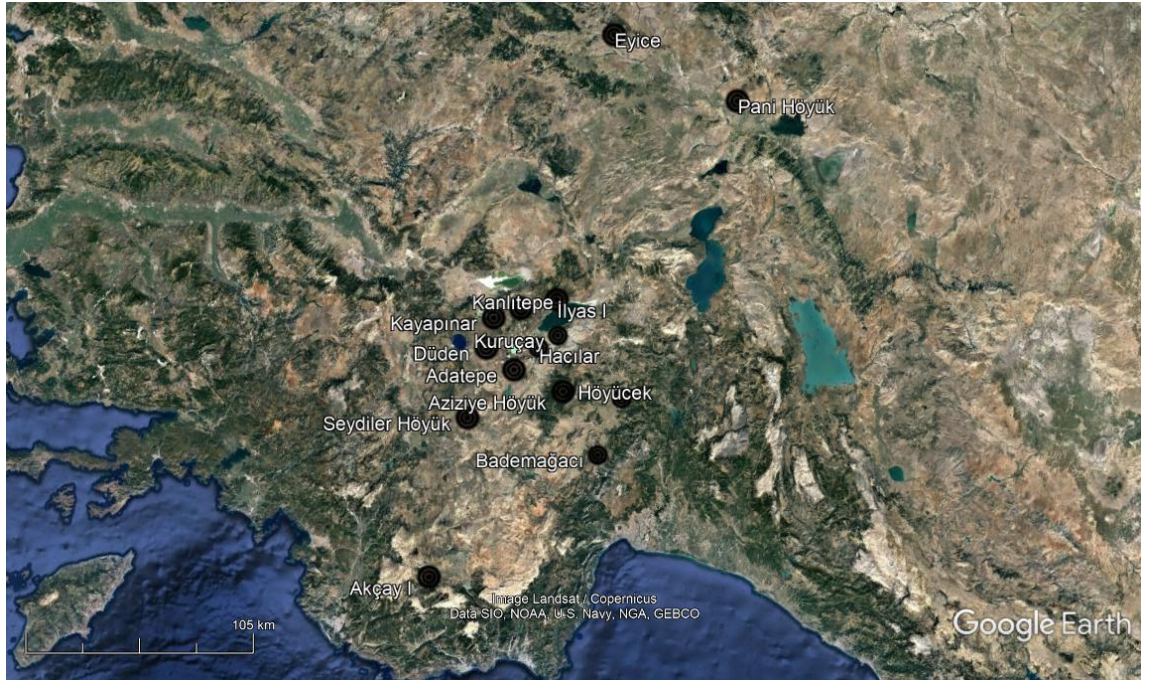

LEVHA 10

Harita 5: Denizli İlinde Boyalı Seramik Bulunan Yerleşmeler

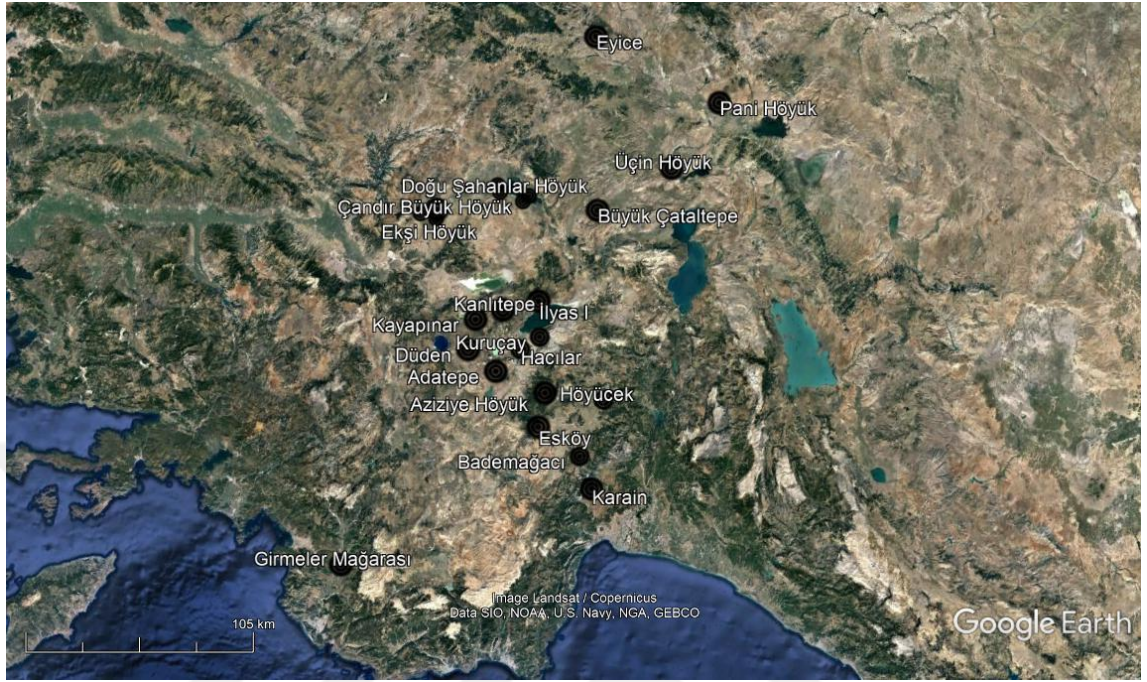
Harita 6: Hacılar A Grubu Seramik Ele Geçen Yeleşmeler

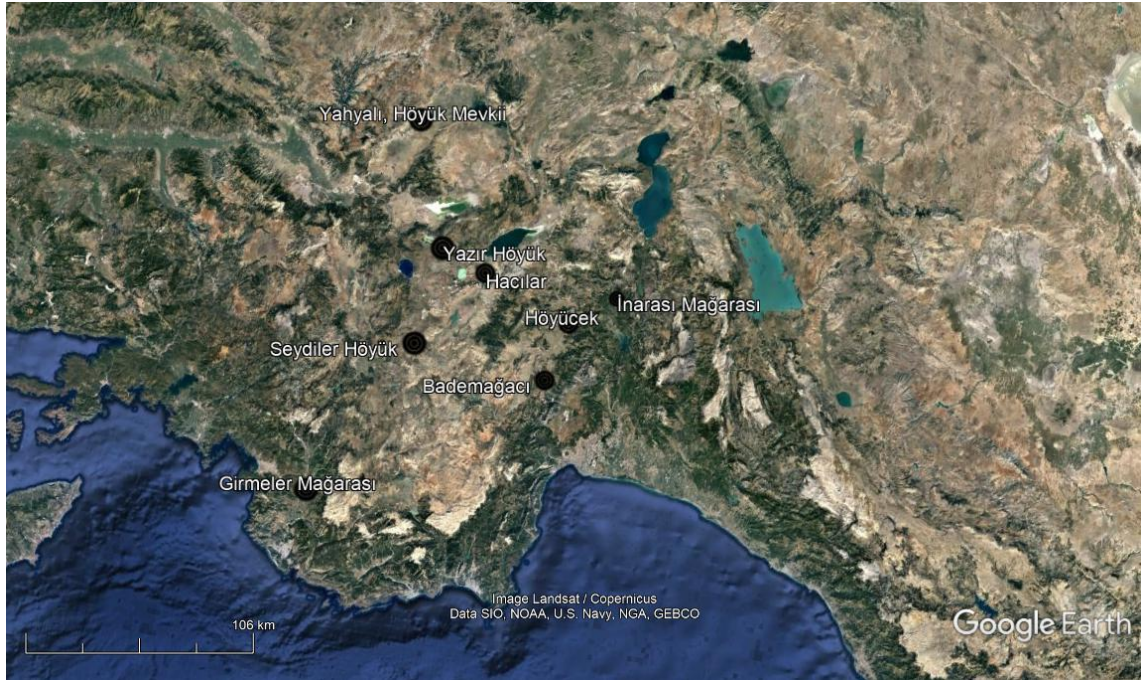

LEVHA 11

Harita 7: Hacilar B Grubu Seramik Ele Geçen Yerleşmeler

Harita 8: Beyaz Boya Bezekli Mal Grubu Seramik Ele Geçen Yerleşmeler

LEVHA 12

Harita 9: Boyalı Seramik Bulunan Yerleşmeler

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler :

Adı ve Soyadı : Serhat DEMİRÖRS

Doğum Yeri, Yılı : Gölhisar, 1991

Medeni Hali : Bekar

Eğitim Durumu :

Lisans Öğrenimi : Akdeniz Üniversitesi 2011-2015

Yüksek Lisans Öğrenimi : Burdur Mehmet Akif Ersoy

Üniversitesi 2016-2019

Yabancı Dil(ler) ve Düzeyi :

İngilizce Orta

İş Denevimi :

Uylupınar (Erken Kibyra) Yüzey Araştırması - Öğrenci 2013

Burdur Mamut Fosili Konservasyonu Projesi-Restoratör 2013

Patara Kazıları - Öğrenci 2014

İstanbul Haydarhane Camii ve Haziresi Arkeolojik Kazısı – Arkeolog 2016

Uylupınar (Erken Kibyra) Yüzey Araştırması – Arkeolog 2018

Bilimsel Yayınlar ve Çalışmalar :